

št. 112 (21.045) leto LXX.

PRIMORSKI DNEVNIK je začel izhajati v Trstu 13. maja 1945, njegov predhodnik PARTIZANSKI DNEVNIK pa 24. novembra 1943 včasih Zákriž nad Cerknem, razmnožen na ciklostil. Od 5. do 17. septembra 1944 se je tiskal v tiskarni "Dobrodo" v Govcu pri Gorenji Trebuši od 18. septembra 1944 do 1. maja 1945 v tiskarni "Slovenija" pod Vojskim pri Idriji, do 7. maja 1945 pa v osvobojenem Trstu, kjer je izšla zadnja številka. Bil je edini tiskani partizanski DNEVNIK v zasužnjeni Evropi.

TRST - Ul. Montecchi 6 - Tel. 040 7786300, fax 040 7786339
GORICA - Ul. Garibaldi 9 - Tel. 0481 356320, fax 0481 356329
ČEDAD - Ul. Ristori 28 - Tel. 0432 731190
Internet: <http://www.primorski.eu/> e-mail: redakcija@primorski.eu

PETEK, 16. MAJA 2014

Pravična trgovina brez meja

šepet
ulice
Montecchi

18

POŠTNINA PLAČANA V GOTOVINI
Poste Italiane s.p.a. - Spedizione in
Abbonamento Postale - D.L. 353/2004
convertito in Legge 27/02/2004
n° 46) art. 1, comma 1, NE/TS

1,20 €

4 0 5 16

9 771124 666007

Evropa naj prekine umiranje v Sredozemlju

ALJOŠA GAŠPERLIN

Tragična smrt čezmorskih priseljencev v Sredozemlju se je v medijih sprevrgla v že skoraj rutinsko navajanje števil. Toda trupla, ki ležijo na morskem dnu, niso številke. To so bili ljudje, ki so iz različnih razlogov bežali iz rojstnega kraja in iskali pomoč, ki je niso dobili.

Fenomen se stalno stopnjuje in ima globalne razsežnosti. Zadnji podatki kažejo, da se po svetu premika 230 milijonov migrantov. To so številke, s katerimi posamezne vlade težko upravljajo. Zato ni mogoče računati, da bo lahko Italija še naprej sama kos tolikšnemu valu priseljencev oziroma priběžnikov, ki iščejo boljši jutri v Evropi. Izkrcajo se vedno v Italiji, ki jim je najblížja, vendar jih je velika večina namenjenih v severno Evropo.

Toda Evropska unija ni nikdar primerno ukrepala. Iz urada evropske komisarke Cecile Malmstrom so pred dnevi pozvali Italijo, naj pove, »kaj hoče«, češ da ni Rim odgovoril na neko pismo. Notranji minister Angelino Alfano je ogroženo izjavil, da problemov ni mogoče reševati z dopisovanjem. Nekdanja ministrica za integracijo Cécile Kyenge pa je včeraj v Trstu pravilno poudarila, da je potrebno italijanske meje na Sredozemlju obravnavati kot evropske.

Skratka, potreben je skupen evropski načrt, na kar Italija sicer opozarja že dalj časa. Vendar se ne sme EU omejiti na patruljiranje Mitterana, temveč so potrebnii skupne strategije in ukrepi na raznih ravneh, od gospodarske do politične. Še predvsem pa je nujna spremembamiselnosti oz. kulturni zasuk, kajti vprašanje sprijemanja migrantov zadeva vse in ne le nekaterih členov (evropske) skupnosti.

POKRAJINA Šempolaj: nadvoz tokrat zares?

NABREŽINA - Železniški nadvoz pri Šempolaju bo končan najkasneje konec leta 2016. To v uradnem pismu Občini Devin-Nabrežina zagotavlja pokrajinska uprava, ki pravi, da je šestega maja zapadel rok za oddajo ponudb za izvedbo tega javnega dela. Če bodo nadaljnji birokratski postopki redno stekli, naj bi gradbena dela za nadvoz trajala 540 zaporednih delovnih dni. Pokrajina, ki v sedanji obliki najbrž ne bo dočakala nadvoza (spomladi leta 2016 naj bi jo namreč ukinili), je o končanem razpisu obvestila tudi italijansko železniško podjetje.

Na 5. strani

RIM - Zaskrblijujoči podatki statističnega urada Istat

Italijanski BDP zopet navzdol

ZDRAVSTVO - Deželna odbornica Telesca
**Denar za tržaško
zdravstvo nedotaknjen**

TRST - Na Tržaškem ne bo prišlo do zmanjšanja finančnih sredstev za zdravstvo, ampak je v načrtu preosnova sistema storitev z namenom izboljšanja kakovosti zdravstvene ponudbe. Napovedanega zmanjšanja financiranja skratka ne bo. To je zagotovila deželna odbornica za zdravstvo Maria Sandra Telesca na avdijijo o reformi deželnega zdravstva, ki je bila včeraj v pokrajinskem svetu.

Na 4. strani

INDUSTRIJA
**Podpisani
dogovor
o Electroluxu**

RIM - S podpisom predsednika vlade Mattea Renzija pod tako imenovani »dogovor Electrolux« se je na zadovoljstvo vseh zainteresiranih strani končala zadeva, ki se je vlekla mesece in meseci in za katero se dolgo časa ni vedelo, kakšen bo konec. V nevarnosti je bil obstoj štirih Electroluxovih tovarn v Italiji, od katerih je bila tista v Porcii najbolj na prepihu.

Na 2. strani

GORICA - Opeharil je na tisoče ljudi
**Kralja spletnih goljufov
so aretilari v Ljubljani**

GORICA - Skrival se je v Ljubljani, goriški policisti pa so ga v sodelovanju s slovenskimi kriminalisti in Interpolom izsledili in aretilari. 36-letni tržaški goljuf Carlo Rao, ki je v zadnjem desetletju prek spletja opeharil več tisoč ljudi in s tem spravil v žep najmanj pol milijona evrov, bo v zaporu odsedel kar nekaj časa. Rimsko prizivno sodišče ga je namreč obsodilo na skoraj 28-letno zaporno kaznen, ta obsodba pa ne upošteva kaznivih dejanj, ki jih je Rao izvršil v zadnjih letih, ko se je skrival pred organi pregona.

IMENOVANJE
Bojan Brezigar
novi predsednik
družbe DZP-PRAE

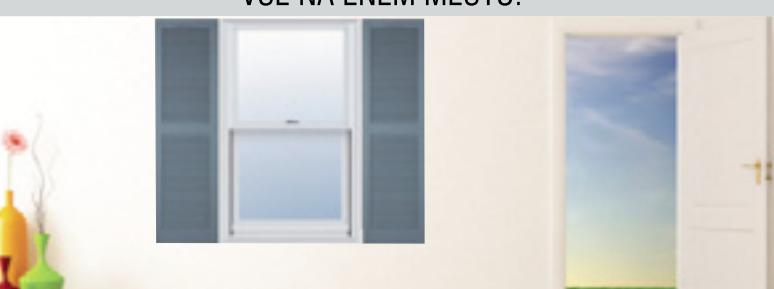
TRST - Sinoč je skupščina našega založnika, družbe DZP-PRAE, odobrila poslovni obračun za leto 2013 in izvolila nov upravni odbor. V odbor so bili na predlog Zadruge Primorski dnevnik potrjeni dosedanjí upravitelji Tanja Vessel, Adriano Kovačič, Igor Pahor, Ivo Corva, na novo pa Bojan Brezigar (na posnetku), ki je bil imenovan za novega predsednika družbe. Ob tej priliki je predsednik Zadruge Primorski dnevnik Jure Kuferšin dal naslednjo izjavo: »Ob izteku predsedniškega mandata na čelu družbe DZP-PRAE se Radu Racetu v svojem lastnem ter v imenu članov upravnega in nadzornega odbora Zadruge Primorski dnevnik zahvaljujem za odgovornost, resnost in prizadevnost, s katerimi je vsa ta leta opravjal dragoceno delo, zlasti ko časi in okoliščine niso bili naklonjeni ali najbolj enostavni. Njegov doprinos je bil bistven pri reševanju dosedanjih težav in nam bo za zgled v naših prihodnjih prizadevanjih za obstoj in utrditev poslanstva Primorskega dnevnika. Novemu predsedniku Bojanu Brezigarju in ostalim članom upravnega sveta družbe DZP-PRAE pa želim, da bi v teh prizadevanjih nadaljevali in v najkrajšem času dosegli, da bo časopis deležen takih prispevkov, ki mu bodo omogočili izhod iz sedanje krize in miren obstoj ter nadaljnji razvoj.«

55% olajšave
za davek IRPEF

PORTAL

ALU okna in balkonska vrata, polkna, vhodna vrata in vetrolovi ter PVC okna, lesena okna, senčila in notranja vrata ter vhodna vrata

VSE NA ENEM MESTU!

Urnik:
pon-pet: 8.30 - 12.00 in 13.00 - 17.00
izven delavnega časa po dogovoru

Tel: 00386 (0) 5 631 10 60
info@portal-koper.si
www.portal-koper.si

Hvalevredna akcija
devinskega jusa

Na 3. strani

Ob 120-letnici društva
Slovenec iz Ricmanj

Na 4. strani

Odprte osmice
vabijo v Samatorco

Na 8. strani

Goriška pokrajina
odobrila proračun

Na 12. strani

RIM - S podpisom premierja Mattea Renzija

Pozitiven konec dolgotrajnih pogajanj z Electroluxom

RIM - S podpisom predsednika vlade Mattea Renzija pod takо imenovani »dogovor Electrolux« se je na zadovoljstvo vseh zainteresiranih strani končala zadeva, ki se je vlekla mesec in mesec in za katero se dolgo časa ni vedelo, kako se bo končala. V nevarnosti je bil obstoj štirih Electroluxovih tovarn v Italiji, od katerih je bila tista v Porcii najbolj na prepihu. Ob Renziju so bili prisotni ministra za delo Giuliano Poletti in gospodarski razvoj Federica Guidi, predsedniki Lombardije, Veneta in Furlanije-Julijanske krajine Roberto Maroni, Luca Zaia in Debora Serracchiani, vodstvo švedskega proizvajalca bele tehnike v Italiji in seveda predstavniki sindikatov, ki so s svojo enotnostjo in ob pomoči deželnih vlad in osrednje vlade v Rimu uspeli doseči dogovor, s katerim so lahko zadovoljni.

Še posebej to velja za tovarno v Porcii, za katero se je še septembra in oktobra lani govorilo o odpustu več kot 1700 zaposlenih, kar bi dejansko predstavljalo zaprtje tovarne. Zdaj so dosegli dogovor, v katerem bodo delovna mesta ohranjena, čeprav seveda brez žrtev ne bo šlo. Uvedena bo solidarnostna pogodba, toda urne postavke se ne bodo znižale, pa tudi nobenega odpusta ne bo, Electrolux pa bo pripravil tak investicijski načrt, ki naj bi zagotavljal nadaljnji razvoj. Švedska skupina bo deležna tudi določenih olajšav v zvezi s prispevki za solidarnostne pogodbe in tudi pomoči pri investicijah v razvoj in tehnološke inovacije.

Predsednica FJK Serracchianijeva pa je ob zadovoljstvu zaradi dogovora, ki so ga z velikimi naporji in prizadevanjem vseh končno dosegli in podpisali, izrazila tudi upanje, da bodo delavci sprejeli predlog industrijskega načrta, kot so to storili tudi vsi udeleženci dolgotrajnih pogajanj. »Če pomislimo, v kakšnih pogojih in s kakšnimi težavami smo začeli pogajanja, moramo biti res zadovoljni. Gre dejansko za prvi primer, ki se ni zaključil z zaprtjem tovarne. V Italiji in Porcii se proizvodnja nadaljuje, kar pomeni, da je Italija še vedno privlačna za investitorje,« je še dejala predsednica FJK.

Dogovor o Electroluxu je podpisal tudi premier Matteo Renzi, ob katerem so zbrali pristojna ministra, predsedniki štirih dežel, sindikatov in vodstva Electroluxa

ANSA

SLOVENIJA - Zdaj je na vrsti državni zbor

Pahor poslance obvestil, da ne bo predlagal mandatarja

LJUBLJANA - Predsednik republike Borut Pahor je DZ na izredni seji sporočil, da ne bo predlagal kandidata za mandatarja in da je tako rok, v katerem predsednik republike to lahko stori, skrajšan. S tem se je DZ tudi seznanil z njegovo odločitvijo. Poudaril je še, da ne on ne DZ nimata proste preseje določiti datuma volitev, ampak so vezani na ustavo in zakone.

V nastopu pred poslanci je spomnil, da predsedniki republike v takih postopkih običajno ne nastopajo pred DZ. A po njegovem si morajo vsi skupaj prizadevati, da praznino, ki je nastala po odstopu vlade, v dobro državo čim prej presežejo, bodisi z imenovanjem nove vlade ali s predčasnimi volitvami.

Pahor je obvestilo o svoji odločitvi predsedniku DZ Janku Vebru predal v sredo. Po Pahorjevem mnenju je namreč v aktualnih razmerah najprimernejše razpisati predčasne volitve, saj bi nadaljevanje njegovih aktivnosti in prizadevanj pri iskanju morebitnih kandidatov za mandatarja po nepotrebnom podaljševalo nestabilne politične razmere v državi. Meni, da je njegova odločitev, da skrajša 30-dnevni rok, ko lahko predlaga novega mandatarja, utemeljena in dopustna. Kandidata za mandatarja namreč ni, v času

su, ki je še na voljo, pa tudi ni mogoče pričakovati podporo za izvolitev nekoga, ki bi kandidiral za ta položaj.

»Zdaj pridejo postopki v vaše roke in nimam ne pristojnosti ne želje, da bi komentiral vaše odločitve, vi ste predstavniki ljudstva in odločili se boste po vaši želji in najboljših močeh,« je dejal predsednik republike. Z današnjim dnem je namreč začel teči 14-dnevni rok, v katerem lahko tudi najmanj 10 poslancev ali poslanske skupine predlagajo novega mandatarja. Po izteku tega roka imajo poslanci na voljo še 48 ur, ko je mogoče v DZ odločiti o morebitnem glasovanju o kandidatu za mandatarja s potrebnou relativno večino za izvolitev.

Če tudi tretji, 48-urni rok, v katerem bi mandatarja lahko predlagali poslanci, ni uspešen, predsednik DZ obvesti predsednika republike, da predsednik vlade ni bil izvoljen. Takrat mora predsednik republike razpustiti DZ in razpisati predčasne volitve najprej 40 dni in največ dva meseca po razpustitvi, je pojasnil Pahor. Poudaril je, da ne on kot predsednik republike in ne DZ nimata proste volje, da bi določila datum razpusta parlamenta in predčasnih volitev. »Moramo se držati ustavnih rokov, zakona in poslovnika,« je dejal. (STA)

VOLITVE 2014

Front Furlan podpira SVP in Dorfmann

VIDEM - Gibanje Front Furlan je za evropske volitve podprlo listo Južnotirolske ljudske stranke-SVP ter nosilca liste Herberta Dorfmanna. Podpora SVP in Dorfmannu je dozorela na srečanju, ki ga je vodstvo Front Furlan imelo s predstavnistvom Slovenske skupnosti, katere predstavnica Tanja Peric kandidira na južnotirolski listi. Front Furlan v sporocilu za javnost poudarja, da se je Dorfmann v evropskem parlamentu dosledno zavzemal ne samo za pravice narodnih in jezikovnih manjšin, temveč tudi za uveljavitev deželnih in lokalnih avtonomij.

Zullo: Gibanje 5 zvezd bo zmagalo v FJK

VIDEM - Marco Zullo, kandidat iz FJK na listi Gibanja 5 zvezd, je prepričan, da bo gibanje v FJK prehitelo Demokratsko stranko. Zullo je v intervjuju za Messeggero Veneto izrazil veliko razočaranje nad delom predsednice FJK Debore Serracchiani.

KOPER - Po pisanju Primorskih novic Pri nekdanjem šefu Intereurope Lovšinu odkrili za 1,6 milijona evrov nenapovedanih prihodkov

KOPER - Davčni inšpektorji so po informacijah Primorskih novic pri nekdanjem šefu Intereurope Andreju Lovšinu v okviru davčnega nadzora za obdobje 2006-2010 odkrili za 1,6 milijona evrov nenapovedanih prihodkov, za katere ni znal ustrezno pojasniti izvora, zato so ga iz tege naslova obdavčili v višini 680.000 evrov. Proti Lovšinu teče odškodninska tožba, pred dnevi pa je tožilstvo zoper njega vložilo obtožnico zaradi naložbe v projekt Čehov.

Po podatkih časnika je Lovšin večji del 930.000 evrov težkega kredita, ki ga je konec leta 2006 najel pri banki SKB za nakup delnic Intereurope, skoraj v celoti poplačal v drugi polovici leta 2007, tega leta pa je na svoje račune položil okoli 800.000 evrov. Kot spominja časnik, to časovno svopada z njihovimi informacijami, da je Lovšin konec maja 2007 z računa v Liechtensteinu dvignil milijon evrov. Pri tem gre za račun družbe IST International Sastrade

v lasti Janeza Škrabca in Joza Dragana, lastnikov podjetja Riko, ki je največ zaslužil z Intereuropino naložbo v logistični center Čehov, še navajajo Primorske novice. Lovšin, ki je v preteklosti zanikal, da bi ka-darkoli dvignil denar z računa v Liechtensteinu, pa se je po podatkih časnika pri davčnem nadzoru skliceval na podjetnika iz BiH, ki naj bi mu posodil 1,5 milijona evrov za nakup delnic v Sloveniji.

V začetku tedna je koprsko tožilstvo po poročanju medijev zoper Lovšina vložilo tudi obtožnico zaradi suma zlorabe položaja, povezanega z zgrešeno naložbo v logistični center Čehov v Rusiji. Na koprskem okrožnem sodišču pa teče tudi odškodninska tožba Intereurope, ki Lovšinu ter preostalima nekdanjima članoma uprave, Lovšinovemu namestniku Zvezdanu Markežiću in delavski direktorici Ondini Jonke, očita oškodovanje družbe z vlaganjem v Rusijo in Ukrajino in za to terja 37,5 milijona evrov odškodnine. (STA)

Jutri spominska svečanost na Kozjanah

KOJANE - Jutri ob 11. uri bodo na Kozjanah v Brkinih obeležili spominski dan Občine Divača z jubilejno komemorativno svečanostjo in tovariškim srečanjem v spomin na 71-letnico preboja Brkinske cete in fašističnega terorja nad prebivalci Kozjan 13. marca 1943 leta. Prireditev, na kateri bo ob pozdravnem nagovoru divaškega župana Draga Božca in predsednika sežanskega združenja borcev za vrednote NOB Bojana Pahorja slavnostni govornik predsednik društva TIGR Primorske Marjan Bevk, Občina Divača prireja v sodelovanju s sežanskim združenjem in divaškim odborom združenja borcev za vrednote NOB. Sledil bo kulturni program. Še prej se bodo iz Vatovelj (ob 9. uri) in iz Oreheka (ob 8. uri) podali pohodniki na Kozjane. (O.K.)

V prometni nesreči umrl ameriški vojak

PORDONON - Stiridesetletni ameriški vojak, ki je bil v službi v ameriškem vojaškem oporišču v Avianu, je včeraj ponoči umrl v prometni nesreči na državni tabeljski cesti v bližini Polceniga. Američan je s svojim harley davidsonom na nekem ovinkom izgubil nadzor nad težkim motorjem in zletel s ceste. Pri tem se je tako hudo poškodoval, da je na kraju nesreče umrl. Vzroke za nesrečo raziskujejo karabinjerji, pa tudi ameriška vojaška policija iz baze v Avianu.

Hrvatični priznal krivde

KOPER - Poslovnež Rajko Hrvatič na VČERAJŠNJEM predobravninem naroku ni priznal krivde glede oškodovanja evropskih sredstev v višini 277.000 evrov. Tožilstvu njemu in še petim soobtoženim očita, da so pri gradnji hotela Carnevale na Škofijah predložili zahtevek za izplačilo upravičenih stroškov, pri tem pa so vedeni, da gre za prenapihnjene številke. Hrvatičev zagovornik Boštjan Penko je sodnici Barbari Franca predlagal, naj sodni postopek ustavi, saj naj bi uslužbenici ministrstva z gospodarstvo izvzvali dejavnost, ki je v postopku inkriminirana. Obtožnica po njegovih besedah namreč temelji na predračunih, ki niso bili del prvotnega zahtevka za pridobitev evropskih sredstev in so jih obtoženi pripravili šele na zahtevo ministrstva. Po Penkovem mnenju so zaposleni na ministrstvu tako de facto delovali kot tajni policijski sodelavci.

PREISKAVA NPU - Gre za prodajo leta 2004

Zaslišanje Jankovića v zvezi s prodajo delnic Mercatorja

LJUBLJANA - Ljubljanski župan in prvak PS Zoran Janković je za STA potrdil, da ga je Nacionalni preiskovalni urad (NPU) povabil na zaslišanje v zvezi s prodajo svojih delnic Mercatorja Electa v decembru 2004. Datum zaslišanja še ni dokončno določen, postopek pa tožilka Blanka Žgajnar vodi na podlagi prijave Davčne uprave RS, je še dejal Janković. Leta 2004 je Janković Electi, ki je bila v lasti njegovih sinov, prodal 47.000 delnic Mercatorja po ceni 41.000 takratnih tolarjev, kar je bila višja cena, kot sta jo pozneje ob prodaji delnic septembra 2005 Kapitalska družba v Slovenska odškodninska družba iztržili od Istrabenza in Pivovarne Laško.

V zvezi s prodajo je Janković poudaril, da je delnice leta 2004 prodal povsem zakonito in legalno, preko borze in zanje dobil kupnino. Tudi pri pregledih delovanja Electe pristojni organi nikoli niso ugotovili nepravilnosti pri nakupu delnic, je zatrdiril. Pojasnjuje pa, da je davčno upravo očitno zmotila njegova izjava leta 2006, da on sam prodaja delnice Mercatorja. Aprila 2006 je namreč v takratni oddaji Trenčina napovedal, da bo prodal svoje delnice Mercatorja skladu Altima, ob tem pa pojasnil, da je predlagal, naj dajo javno ponudbo, cena 41.000 takratnih tolarjev za delnico pa da se mu je zdela ugodna, saj je bil tečaj na borzi takrat 35.000 tolarjev.

Celoten promet z delnicami Mercatorja je tako dan pozneje na ljubljanski borzi znašal 5,2 milijarde tolarjev, po 41.000 tolarjev, kolikor je za delnice Mercatorja ponudil britanski sklad Altima, pa je bil opravljen en posel v svežnju, v katerem je lastnika zamenjalo 34.027 delnic. Po takratnih ocenah borznikov je omenjeni svenčenj najverjetneje prodala družba Electa.

O tem, da se postopki odvijajo ravno v tem času, pa Janković pravi le: »Volite se bližajo.« (STA)

ZGODOVINA - Hvalevredna pobuda

Devinski jusarji odkrivajo sledove svetovne vojne

Mnoge bitke so se odvijale na območjih skupne imovine

DEVIN - Devinski jusarji smo lastniki dela zemljišča, ki leži v bližini levega brega Timave in ki mu domačini pravijo Brtinišče (v italijanščini Punta Bratina). Pred dvema letoma je naš član Aleš Breclj, upokojeni predmetni učitelj, med žaganjem drv na zgoraj omenjenem območju opazil napol zakopane strelske jarke iz prve svetovne vojne. Naslednje leto so ga prosili za sodelovanje pri raziskavi v zvezi z dogodki iz prve svetovne vojne v vaseh, ki obkrožajo gričevje Grmade, avstro-ogrške naravne trdnjave na južni strani Soške fronte.

S preučevanjem različnih vojnih dogodkov in bitk, do katerih je prišlo na obravnavanem področju, je Brecelj to, kar je opazil, povezel s pomembno epizodo iz te vojne. Gre za poskus Giovannija Randaccia, majorja italijanske vojske, katemu je posvečena stela v bližini spomenika Toskanskim volkovom - Lupi di Toscana v Štivanu, da bi kot poveljnik 2. bataljona 77. polka brigade Toscana prebil bojno črto prav pri Brtinišču. Brecelj je pregledal več virov v zvezi s tem dogodkom, ki se ni izsel srečno za italijansko stran in ki je majorja Randaccia, prejemanika treh srebrnih hrabrostnih medalj in posthumno še zlate, stal življenje. Italijansko zgodovinopisje je v času vojne in v času fašističnega režima povzdigovalo

precej Slovencev, preprečili italijanskim vojakom prečkanje Timave.

Precej več podrobnosti o tej zgodbi je najti v spominih kontraadmirala Alfreda von Koudelke, tedenjega poveljnika četrtega odseka Soške fronte (od Devina do Poreča v Istri). V svojem pisanku kontraadmiral omenja namreč, da je bil italijanski poskus preboja pri Štivanu zelo resen in zaskrbljujoč. Ni uspel, zahvaljujoč se hitremu posredovanju mladih, 17 do 19 let starih, vojakov prej omenjenega 4. bataljona prostovoljnih strelecov iz Maribora in njihovih tovarišev iz 7. bataljona prostovoljnih strelecov, ki so bili nameščeni v severni Istri. Obema bataljonoma, a predvsem mariborskemu, ki jih je na tisti del bojišča poslal prav von Koudelka, je uspelo zavrniti italijanske sile in jim prizadeti občutne izgube. General konjenice Wenzel von Wurm, poveljnik sosednjega tretjega odseka Soške fronte, je kmalu po tem poslal von Koudelki pismo. V njem se mu je zahvaljeval zaradi nadvse uspešne pomoči pri reševanju hudih težav, v katerih se je znašlo levo krilo njemu zaupanih čet.

Rekel bi, da so kasneje tudi italijanski zgodovinarji nekoliko spremenili svoje mnenje pri ocenjevanju te epizode, in menili, da je bil Randacciov in D'Annunziov poskus preboja improviziran in skoraj samomorilski. Devinski jusarji ne želi-

mo dajati nobenih dokončnih sodb zgodovinske narave. Vsekakor pa je pričevanje obeh prej omenjenih avstrijskih visokih častnikov takšno, da bi dopuščalo domnevo o precej večji kompleksnosti vojaške akcije, ki jo je pripravilo poveljstvo italijanske III. armade in ki jo je delno vodil Randaccio.

Kakor koli že, je naloga poklicnih zgodovinarjev, da čim bolj jasno prikažejo omenjeni dogodek. Devinski jusarji smo se angažirali, da bi čim bolj natančno dolčili lego Kote 28. Njeno prepoznavanje je bilo enostavno tudi zaradi goste vegetacije, ki pokriva mesto. S pomočjo zgodovinskih kart (vključno z zemljevidom poveljstva III. armade - verjetno iz leta 1916) in geometra, ki je bil opremljen z digitalnim merilnikom s tehnologijo GPS, smo določili njen položaj. Obenem smo izsledili ostanke strelskega jarka, ki je bil del prve obrambne črte, na katero je naletel Randaccio.

Potem, ko smo analizirali vse podatke, smo ugotovili, da se Kota 28 delno nahaja na zemljišču v naši lasti. Prizadevali si bomo tudi, da bomo mesto počistili ter ga tako pripravili za ogled. Gre namreč za pomemben kraj, ki je tesno povezan z zgodovino našega območja. Še bolje bi bilo, če bi na to mesto lahko postavili spominski kamen ali napis, ki bi mimoidoče spominjal na žrtev »Toskanskih volkov« kar tuji pripadnikov 4. bataljona prostovoljnih strelecov iz Maribora.

V tem krasnem kraju za sprehode, ki nas očara s svojo divjino ter tišino in ki ga

prekrivajo grmiči ruja, bi bilo res primereno nuditi obiskovalcem možnost, da se spomnijo na mlada življnja, ki so tam ugasnila pred skoraj sto leti. To spominjanje pa naj bi bilo v duhu tiste sprave, ki jo omogoča skupna pripadnost Evropski uniji. Takšno ureditev tega kraja bi vsekakor olajšala bližnja Pot po Brtinišču (Sentiero Bratina), ki je delno speljana tudi po drugih ostankih strelskej jarkov iz prve svetovne vojne. Pot je bila domeselno trasirana in je sad prosto voljna dela Jamarske skupine Flondar.

Vladimir Mervic za Jus Devin

Jusarja Bruno in Marko Leghissa na delu z najnovejšo tehnologijo

AVSTRIJA - Ob 59. obletnici podpisa ADP

Skupna pobuda za evropskega komisarja za narodne manjštine

DUNAJ/CELOVEC - Etničnim manjšinam v Evropski uniji je treba zagotoviti boljšo zaščito. Zato so predstavniki nekaterih avstrijskih manjšin in tudi socialdemokratske stranke (SPÖ) včeraj na tiskovni konferenci na Dunaju zahtevali umestitev posebnega evropskega komisarja, ki naj bi v prihodnje bil pristojen za narodne manjštine v Evropi.

Na tiskovno konferenco je ob včerajšnji 59. obletnici podpisa Avstrijske državne pogodbe (ADP), v kateri so zajamčene pravice Slovencev in Hrvatov v Avstriji, vabil govornik socialdemokratske stranke za manjšinska vprašanja v avstrijskem parlamentu Franz Kirchgatterer, na njem pa so spregovorili še Rudolf Sarközi, predsednik svetovca za avstrijske Ro-

me, Martin Ivančić, podpredsednik svetovca za Hrvate na Gradiščanskem, in Marjan Sturm kot predsednik Zvezne slovenskih organizacij (ZSO).

Kot je dejal Sturm, je zahteva, da se vprašanju manjšin v Evropski uniji daje večja teža, povsem upravičena. Posebni komisar za narodne manjštine bi bil pravi odgovor na problematiko manjšin v Evropi, je še dostavil Sturm, ki je še posebej opozoril na narodno skupnost Romov, ki doživlja danes v EU največjo diskriminacijo. »Zahteva po komisarju je eno, uresničitev pa odvisna seveda od drugih dejavnikov na evropski ravni,« je bil previden Sturm, ki je bil še posebej vesel dejstva, da pobudo podpira tudi vladajoča socialdemokratska stranka Avstrije (SPÖ).

Marjan Sturm

ARHIV

Bruno Leghissa kaže nekdanje strelske jarke na Brtinišču pri Štivanu

to dejanje. Vanj je Randaccia pravzaprav pahlil pesnik Gabriele D'Annunzio, ki je bil v tistem času oficir za zvezo pri 45. italijanski divizi.

Vojško akcijo, o kateri je govor, je skušal prvič izvesti v ranem jutru 27. maja 1917. bataljon 77. polka pod vodstvom Giovannija Randaccia. Cilj je bil zavzetje nižje vzpetine, imenovane Kota 28, ki leži na nasprotnem bregu Timave prav na Brtinišču, in nato prodor proti Devinu. Ta, prvi poskus, so avstro-ogrške čete odbile, medtem ko je drugi, ki je potekal v noči med 28. in 29. majem in ki so ga kot prvi izvedli vojaki 149. polka brigade in Trapani, za njimi pa so ponovno nastopili pripadniki 77. polka, je bil bolj uspešen, v kolikor je bila Kota 28 vsaj za kratek čas osvojena.

V tedanjem slovenskem in avstrijskem tisku in v zgodovinskih besedilih, ki so nastala kmalu po tem, so bili sicer omenjeni italijanski poskusi preboja bojne črte 27. in 28. maja 1917, vendar ni v njih najti nobene omenbe niti Randaccia niti D'Annunzia. V šesti knjigi zelo obsežnega dela Österreich-Ungarns letzter Krieg 1914-1918 (Zadnja vojna Avstro-Ogrske 1914-1918), ki so ga sestavili avstrijski vojaški zgodovinarji v tridesetih letih prejšnjega stoletja, je v zvezi s temi dogodki v glavnem govor, kako so avstro-ogrško topništvo in pripadniki 4. bataljona prostovoljnih strelecov iz Maribora (Freiwilliges Schützenbataillon Marburg IV v izvirniku), ki ga je med drugim sestavljal

stranke, ki skupaj z Debora Serracchiani nadomešča oz. dopolnjuje pri vodenju stranke tajnika Mattea Renzija, ki je v tem času zaposlen z vodenjem države, so zapisali v tiskovnem sporocilu.

Sestanek je sodil v redna srečanja, ki jih imajo Slovenci v Demokratski stranki, predvsem poslanka Tamara Blažina, z rimskimi vrhovi stranke. Gueriniju so predstavili zgodovino, vlogo in prisotnost Slovencev v stranki, katere koordinacija je posebej predvidena v deželnem statutu demokratov. Prisotnost na teritorju, delovanje v stranki in uspešno upravljanje javnih uprav slovenskih predstavnikov predstavljajo po Guerinijevem mnenju krepitev prisotnosti Demokratske stranke in potrjujejo tisto odprtost in razsežnost, ki jo namerava DS z uspehom na volitvah 25. maja utrditi tako na občinskih in drugih upravnih preizkušnjah kot na evropskem nivoju, kjer je glas DS, torej glas evropski skupini socialistov in demokratov edina prava rešitev za bodočnost in razvoj Evrope odprte do ljudi in njihovih potreb.

Blažina, Ukmar in Waltritsch so Gueriniju, ki je z nekaterimi vprašanji že bil seznanjen, predstavili tudi nekaj odprtih problemov, ki se posebej za- devajo Slovence v Italiji, in sicer od volilnega zakona do ustavnove reforme senata, od Primorskega dnevnika do potrditve avtonomije naše dežele, od preveritve zaščitnega zakona in šolstva do čezmejnih odnosov.

V pogovoru so obravnavali tudi druge aktualne in zgoče teme, kot je omilitev pokojninske reforme Fornero in preureditev pakta stabilnosti, za katere je Guerini povedal, da se v teh tednih pripravlja zanimive in pozitivne novosti.

Namestnik tajnika Demokratov je slovenskim predstavnikom napovedal prenovo vodstvenega kadra Demokratske stranke (več vodilnih članov in članic je namreč prevzelo ministrsko vlogo v Renzijevi vladi), ki bo zaključeno v nekaj tednih po evropskih volitvah. To bo tudi priložnost za tesnejše sodelovanje državnega vodstva s Slovenci v stranki, s katerimi se bo Guerini ponovno srečal ob prvem obisku v naši deželi, so predstavniki Slovencev v DS še zapisali v tiskovnem sporocilu.

Od leve Stefano Ukmar, Lorenzo Guerini, Tamara Blažina in Aleš Waltritsch

POKRAJINSKI SVET - Avdicija deželne odbornice Marie Sandre Telesca o reformi zdravstva

Telesca: V Trstu ne bomo zmanjšali sredstev za zdravstvo

Na Tržaškem ne bo prišlo do zmanjšanja finančnih sredstev za zdravstvo, ampak je v načrtu prenova sistema storitev z namenom izboljšanja kako-vosti zdravstvene ponudbe in smotrne-ga porazdeljevanja javnega denarja. Na-povedanega zmanjšanja financiranja skratka ne bo, storitve pa bodo ostale neokrnjene.

To je zagotovila deželna odbornica za zdravstvo Maria Sandra Telesca med avdicijo o reformi deželnega zdravstvenega sistema, ki je bila včeraj po-poldne v pokrajinskem svetu. Avdicije so se udeležili med ostalimi pokrajinska predsednica Maria Teresa Bassa Poropat, vodja deželnega urada za zdravje Adriano Marcolongo, generalni direktor tržaškega zdravstvenega podjetja Nicola Delli Quadri in generalni direktor pe-diatrične bolnišnice Burlo Garofolo Mauro Melato.

Odbornica Telescova je na avdiciji orisala glavne značilnosti prenove deželnega zdravstvenega sistema. Poudarila je, da je namen reforme prispevati k integraciji različnih socialno-zdravstvenih sistemov in zagotoviti kontinuiteto glede skrbstva, financiranje pa bo name-njeno predvsem sektorjem, ki to najbolj potrebujejo. Med temi so na primer kro-nične bolezni.

Na različnih območjih bodo izvajali različne modele, je še povedala odbornica Telescova, glede na različne potrebe in povpraševanje. Ponekod bodo lahko zdravniki sodelovali v mreži, druge pa bodo nastala prava središča, kjer bodo sodelovali družinski zdravniki, specialisti in bolničarji. O hipotezi o poenotenju bolnišniških in zdravstvenih podjetij je Telescova povedala, da gre za tehnično iz-biro in ne ideološko. Na mednarodni ra-vni se je že izkazalo, da so z združenim upravljanjem zagotovljene boljše storitve

za občane, je dejala odbornica in doda-la, da bosta v skladu s potrebami morebiti postala del sistema tudi bolnišnici Ga-rofola in CRO iz Aviana.

Na avdiciji so sodelovali številni pokrajinski svetniki. Med njimi je bila pokrajinska svetnica Demokratske stranke Nadja Debenjak, ki je v daljšem govoru nakazala vrsto predlogov, ki so potrebni za izboljšanje zdravstvenih storitev na Tržaškem. Med izhodišči, ki jih je po-udarila Debenjakova, je jamstvo varnosti in ustreznosti zdravstvene nege ter enake možnosti dostopa do zdravstvenih storitev za vse državljanje. Dalje je treba za-gotoviti, da se pri prenovi bolnišniškega omrežja in vzporednem razvijanju ter-

itorialnih storitev postavi v ospredje slerhenga občana in njegovo neodtujljivo pravico do informiranja, vključevanja in sodelovanja pri zdravstvenih izbirah ter seveda ponujeni negi. Zajamčeni morajo biti tudi skrbstvena trajnost in zaščita ter spremljanje pacientov pri zdravljenju, je še povedala svetnica, po mnenju kate-re je treba nujno podpreti tudi rast in raz-voj čezmejnega zdravstvenega sodelova-nja. Debenjakova je ne nazadnje zahtevala od deželne vlade, da se pri izvajanju zdravstvene reforme sooča in sodeluje z lokalnimi upravami, ki predstavljajo sku-paj z zdravstvenimi okraji »prvo social-no-zdravstveno teritorialno postojanko.«

A.G.

Maria Sandra Telesca

RICMANJE - Tridnevno slavje od Boljuncu do Ricmanj

120-letnica SKD Slavec

Uvod z odprtjem stalne razstave Borisa Zuljana v Boljuncu - V Babni hiši razstava in slovesnost

SKD Slavec Ricmanje-Log, kul-turno društvo Fran Venturini in Občina Dolina vabijo na tridnevno slavje ob 120-letnici slovenskega kulturnega društva Slavec iz Ricmanj in Loga. Praznovanje bo sicer **nocoj ob 20.30** v gledališču Franceta Prešerna v Boljuncu uvelod od-prtje stalne razstave slik, grafik, risb in skic preminulega slikarja Borisa Zuljana *Borisu Zuljani od vseh nas*. Gre za za-puščino, ki jo je umetnik daroval Občini Dolina in jo bo drevi predstavila umet-nostna kritičarka Jasna Merkù. Ob slo-venosti bodo zapeli pevci mešanega pevskega zabora Slavec-Slovenec iz Bor-šta pod vodstvom Danijela Grbca in otroškega pevskega zabora Venturini.

Dogajanje se bo **jutri** pomakni-lo v Ricmanje, kjer bodo **ob 20.30** v Babni hiši odprli razstavo del Dezi-derija Švare in Borisa Zuljana z na-slovom *Srečanje v Ricmanjih*, na ka-teri bodo na ogled motivi iz Ricmanj. Naj kot zanimivost zapišemo, da je Zuljanova žena v neki mapi našla sta-re moževe akvarele in slike z ogljem iz leta 1994 oz. 1995, ki bodo v Babni hiši premierno predstavljeni ob-činstvu. Za glasbeno točko bodo po-skrbeli člani domačega Pihalnega or-kestra Ricmanje.

Nedeljski dan pa bo **od 17. ure dalje** posvečen proslavi ob 120. obletnici delovanja SKD Slavec. Na odrui-

cmanske Babne hiše bodo nastopili malčki iz domačih otroškega vrtca Palčica in učenci COŠ Mara Samsa in Ivan Trinko Zamejski. V goste so čla-ni društva povabili zbor Dragonarji Ge-nerala Maistra kulturnega društva Lovrenc iz Dolenje vasi pri Cerknici. Pev-ci nastopajo v uniformah 5. dragon-skega štajersko-koroško-kranjskega polka in izvajajo vojaške pesmi o regi-mentih in cesarju iz časa Avstrije. Sledi bo umetniško branje o Ricmanjih v interpretaciji Irene Žerjal in Aleksija Pregarca ter nastop mešanega pevske-ga zabora Slavec-Slovenec. Na večeru bodo slovensko podelili tudi Galluso-va priznanja in značke.

POGOVOR Z ŽUPANSKIMI KANDIDATI

Dimitri Žbogar je spet županski kandidat Slovenske skupnosti v zgo-niški občini. Deset let je vodil opozicijo do uprave župana Mirka Sardoča, poklicno se sicer ukvarja s kmetij-stvom (upravlja kmečki turizem v Samotorci) in je že vrsto let na vodilnih položajih Zvezne neposrednih obdelovalcev. Kandidaturo je sprejel na pri-govarjanje SSk in skupine občanov, ki ocenjuje, da je navzočnost slovenske

ZGONIK - Dimitri Žbogar (Slovenska skupnost)

»Naša levica tudi najmanjšo kritiko sprejme kot žalitev«

stranke še kako pomembna v občin-skem svetu, kjer ima ves povojni čas ve-čino levica. Najprej smo ga vprašali za oceno manda dosedanje uprave.

»SSk je skušala biti vseskozi odgo-vorna, zato smo nekatere stvari, ki jih je predlagal župan Mirko Sardoč, tudi od-brili in podprli. Večkrat pa smo z županom in odborniki prišli v spor in gla-sovali proti predlogom večine.«

Temu se pravi tvorna opozicija...

»Imenujte jo, kot hočete. Žal v Zgo-niku tudi dobra kritika ni sprejeta kot ta-ka. In to je izvirni greh sistema zgoniškega upravljanja.«

In kakšen je pravzaprav ta si-tem?

»Levica hoče imeti monopol nad vsako zadevo, nekoč bi rekli nad resni-co. Tudi najmanjša kritika je sprejeta kot velika žalitev. To se mi zdi neverjetno in izven vsake normalne prakse. Vse to je v nasprotju z dogajanjem v drugih občinah, kjer so Slovenci vsaj dogovarjam.«

Torej ni bilo možnosti za volilni dogovor med dosedanjo večino in SSk?

»Do dogovora ni prišlo ne zato, ker se nismo sporazumeli, temveč zato, ker nismo nikoli sploh govorili. Politiko le-vice ne vodijo tisti, ki so v občinskem sve-tu, ampak drugi ljudje.«

In kdo naj bili ti ljudje?

»To so ljudje v ozadju, ki so še ve-zani na stare in preživele delitve v manjšini. Prepričani so, da levica ne potrebuje SSk, ob tem pa tudi ne marajo naše-stranke.«

Kaj bi izpostavili iz vašeg volil-nega programa?

»Mislim, da je naš program zelo stvaren, saj smo ga ustvarili ljudje, ki živimo in delamo na tem ozemlju. Nam ni vseeno, če obrtna cona čez noč postane trgovska cona, in če se kmetijsko območje prelevi v zazidljivo. Na ta vprašanja sem stalno opozarjal tudi v občinskem svetu.«

In kakšni so bili odzivi?

»Glejte, o tem bodo, kot vedno, presojali volivci, ki imajo zadnjo bese-do. Slovenska skupnost zgoniške občine je vedno postavila v ospredje člove-ka, ki tukaj živi, brez katerega ni nobe-nega pravega razvoja. Zato mi tudi ni

všeč beseda uravnovešeni razvoj, ki je precej v modi.«

Zakaj vam ni všeč?

»Uravnovešen razvoj je lepa bese-da, tisti, ki jo uporabljajo, pa večkrat po-zabljujo na potrebe ljudi, ki tukaj živijo.«

Mislite, da imajo majhne občine, kot je zgoniška, sploh še kakšno pri-hodnost?

»Seveda imajo prihodnost, vedno bolj bi reklo. Tudi če gledamo zgodovin-sko, je obdobje velikih združevanj do-končno mimo. Poglejmo kaj se je zgodi-lo z združevanjem bank, finančnih ute-nov in industriji. Sami bankroti, polomi in nesreče. Majhna kmetija, če je dobro vodenja, ne bo nikoli propadla.«

Majhna občina torej kot majhna kmetija..

»To je seveda prispoloba. Prav je, da imajo manjše občine skupne servise in storitve, njihovega obstoja pa ne gre postaviti pod vprašaj. Občina ni samo upravna enota, je tudi odraz skupnosti, v kateri se ljudje prepoznavajo in na kate-ro so upravičeno ponosni.«

S.T.

PROSEK - Jutri 3. Festival mladinskih orkestrov

Godbeno društvo Prosek priepla jutri, 17. maja, že petič za-pored srečanje mladinskih pihal-nih orkestrov. Mladi glasbeniki namreč navadno nastopajo le kot dodatek na koncertih večjih godb, tako da bodo tokrat oblikovali ves koncert sami. Leta 2012 je prose-ška godba srečanje poimenovala po zasluznem članu in vaščanu Slavku Luxi, ki mu je bilo delo z mladimi posebno blizu; njemu pripisujemo zaslugo za pomla-ditev prosekove godbe v 70. letih.

3. Festival mladinskih pi-halnih orkestrov Slavko Luxa bo zaživel jutri ob 18. uriv Kultur-nem domu na Prosek. Letošnja gosta bosta Mladinska godba Na-brežine, ki deluje v okviru God-bevne društva Nabrežina in jo vodi Sergio Gratton, ter Mladin-ski pihalni orkester Euritmia iz Povoletta pri Vidmu, ki ga vodi David Gregoroni. Ob njih bosta pod vodstvom Irine Perosa nastopila še domača otroški in mla-dinski pihalni orkester Godbe-nega društva Prosek.

VOLITVE 2014

Drevi v Repnu Cibi in Napredna lista

Napredna lista za občino Repen-tabor bo drevi v Repnu predstavila svojega županekga kandidata Mi-roti Cibija, kandidatno listo za ob-činski svet in svoj volilni program. Srečanje bo ob 19.30 na kmetiji Omarja Marucellija (Repent 34). »Naša občina je majhna in to omogo-ča, da lahko občani neposredno vplivamo na izbire, ki zadevajo vseh nas. Vsak nasvet bo upoštevan. Tisti, ki je informiran, lažje odloča,« piše v vabilu na drevišnjo pobudo. Včerajšnji intervju s Cibijem mora-mo dopolniti še z dvema pojasni-loma. Županski kandidat je po rodu s Prosek, živi pa v Repnu, v svoji poklicni karieri ni bil nikoli glavni tajnik Pokrajine, temveč je z njo le sodeloval.

Vasi dolinske občine sposoznavajo listo DS

V Prebenegu je bilo prvo predvo-lilno srečanje, ki ga je organiziral krožek Demokratske stranke iz Doline z nekatimi kandidati in levo-sredinskim županskim kandidatom Sandyjem Klunom. Namen pobude je, da Klun in kandidati za občinski svet od blizu spoznajo posamezne vaške realnosti in tudi njihove aktu-alne probleme. Sinoč se je v Dra-gi odvijala pobuda DS na temo: Ko-lesarske poti, priložnost za kolesarje in turiste.

Italija vrednot zbira podpise proti mafiji

Stranka Italija vrednot-IDV zbira podpise za dve ljudski peticiji in si-cer za ukinitev pokojninske »refor-me Fornero« in za prodajo dobrin in nepremičnin, ki jih je država za-plenila mafiji. Podpise bodo jutri zbirali med 16. in 19. uro v Ul. delle Torri, v nedeljo pa od 10. do 18. ure na Trgu Sv. Jakoba.

DEVIN-NABREŽINA - Kmalu znan izvajalec javnega dela

Pokrajina: šempolajski nadvoz bo nared leta 2016

Železniški nadvoz pri Šempolaju bo končan najkasneje konec leta 2016. To v uradnem pismu Občini Devin-Nabrežina zagotavlja pokrajinska uprava (pismo je podpisal vodja tehnične službe inž. Paolo Stolfo), ki pravi, da je šestega maja zapadel rok za oddajo ponudb za izvedbo tega javnega dela. Če bodo nadaljnji birokratiski postopki redno stekli, naj bi gradbena dela za nadvoz trajala 540 zaporednih delovnih dni. Pokrajina, ki v sedanji obliki najbrž ne bo dočakala nadvoza (spomladi leta 2016 naj bi jo namreč ukinili), je o končanem razpisu obvestila tudi italijsko železniško podjetje.

Sprva je kazalo, da se bodo dela za nadvoz začela že lanskega oktobra, med prvimi, ki je podvomil, da bo res tako, je bil domači župan Vladimir Kukanja. Devinsko-nabrežinska občina si že več kot pol stoletja prizadeva, da bi ga zgradili in tako omogočili varno vožnjo iz Nabrežine v Šempolaj in na slovenski Kras. Retovi občinski upravi je uspel poseg pri italijskih železnicah, ki so se vendarle odločile za gradnjo prometne strukture. Pripravile so predhodni načrt, ki je bil nato dodelan. Urejen je bil tudi postopek za razlastitev manjšega območja ob cesti. Po nekajletnem zavlačevanju Tondove deželne uprave so bila - potem ko je bil poseg vključen v okvir strateško pomembnih javnih del - nakazana tudi potrebnna finančna sredstva.

Dokončni načrt je bil odobren oktobra leta 2011. Predvideval je investicijo v višini 4 milijonov 900 tisoč evrov. Skoraj polovico, 2 milijona 400 tisoč evrov, je nakazala Pokrajina Trst, dva milijona Dežela Furlanija-Julijskih krajina, preostalih 500 tisoč pa italijske železnice. Po takratnih napovedih pokrajinskega odbornika za promet Vittorio Zollie naj bi se dela začela v drugi polovici 2012, trajala pa naj bi leto dni, poseg pa se ni pričel.

Delo je bilo preloženo, kar pa je bilo - tako se je izkazalo - vsaj zaenkrat

usodno. Medtem je namreč t.i. Monti-jeva tehnična vlada odobrila odlok o paketu stabilnosti, ki je dejansko »zamrznil« javna dela krajevnih uprav, pa čeprav so bili načrti že odobreni in finančna sredstva nakazana. Res bizarno je, da je moral javni denar že spet čakati v bankah, namesto da bi služil za javno dobro. Bomo videli, če bodo nadvoz res zgradili v na novo napovedanih časovnih rokih.

Na progri nekdanje Južne železnične Trst-Općine vožnjo zadnjega leta le tovorni vlaki in tisti, ki prevažajo tovornjake. Na dan jih vozi kar nekaj, tako da sta zapornici na pokrajinski cesti Nabrežina-Šempolaj večkrat spuščeni, čeprav neprimerno manj kot nekoč, ko je imela tamkajšnja železnica velik mednarodni pomen. Nadvoz prihaja z veliko zamudo, čeprav nikoli ni prepozno...

S.T.

Do kdaj še zapornici na železniškem prehodu pri Šempolaju?

ARHIV

AKTUALNO - Tržaški občinski svet

Protest in nov pravilnik

Nova pravila za zunanjo opremo javnih lokalov, ki so bila predmet protestov

Tržaški občinski svet je sinoči z 27 glasovi za odobril nov pravilnik za zunanjo opremo (t.z. dehors) javnih lokalov, ki je bil v prejšnjih tednih predmet polemik. Sprva je kazalo, da bodo morali interesenti prošnje vložiti do srede oktobra, mestna skupščina pa se je odločila za datum petega novembra. Občinski svet je imel na dnevnem redu tudi nekatere resolucije, med drugim tudi tisto, ki zadeva nedeljsko ter praznično zaprtje trgovin in vleblagovnic. Na dnevnem redu so imeli tudi obsodbo sramotnega pozdrava, ki ga je skupina policistov na skupščini sindikata SAP namenila kolegom, ki so bili obsojeni zaradi nasilne smrti mladega Federica Aldrovandija.

Sejo so vsekakor prekinili zaradi srečanja z delegacijo prekernih občinskih uslužbencev, ki so pred zasedanjem (**foto Damjan@N**) opozorili na svoje probleme ter zahvalili njihovo vsaj delno rešitev.

VOLITVE - V Zgoniku bivša ministrica in kandidatka Demokratske stranke za evropski parlament Cécile Kyenge

Migranti: v EU nujne skupne politike

Srečanje z županskimi kandidati v Zgoniku

de in za boj proti brezposelnosti (skoraj 43 odstotkov mladih je brez dela), za ženske, za delo in za integracijo.

Sploh pa je po Kyengejinem mnenju nujno olajšati pot do evropskih finančnih prispevkov za dejelne oziroma lokalne uprave. To je po eni strani odvisno od poenostavljana omenjenih pretiranih birokratiskih postopkov, po drugi pa je potrebna natančnost pri pripravi evropskih projektov. Glede na obmejna območja bo potrebno izvajati t.i. strateške teritorialne načrte, ki jih bo treba izdelovati skupaj z župani, pravi Kyengejeva. Za to so seveda potrebeni sposobni kadri, krepiti bo treba tudi sodelovanje med državami in še predvsem čezmejno sodelovanje, na primer v okviru programov sodelovanja EZTS.

Kyengejeva se je dotaknila še drugih tem, med katerimi je bilo, kot omenjeno, vprašanje priseljeništva. To je zelo pomembno politično vprašanje, je menila Kyengejeva in obžalovala, da primanjkujejo v Italiji ustrezne politike. Sicer je to problem širšega dometa, ki ga je treba reševati skupaj z vsemi članicami EU, je poudarila. Nujna so torej skupna pravila s posebnim ozirom na azil, ker so v raznih državah različni zakonodaje in normativi, je še povedala Kyengejeva in izrazila upanje, da bo Evropska unija v prihodnosti sposobna izvajati uspešno zunanjopolitiko.

A.G.

Srečanje z nekdanjo ministrico je uveljal Hrovatinova, ki je predstavila zgoniško občino in govorila o tesnem sodelovanju poleg z okoliškimi tudi s številnimi slovenskimi občinami, ki se je še okreplilo po odpravi meje po vstopu Slovenije v EU. Klun je govoril o značilnostih dolinske občine, medtem ko je Cibi predstavil občino Repentabor.

»Dragi prijatelji, lep pozdrav vsem,« je nato v slovenščini pozdravila Cécile Kyenge, ki je na srečanju predstavila glavne točke svojega volilnega

programa. V Evropi je potreben skupen jezik, je povedala in se takoj lotila problematike pretirane birokracije, ki zavira rast kakovosti življenja. Velik poudarek je Kyengejeva namenila nuji po ovrednotenju oziroma dežel in ljudi, ki na njem živijo. Če je bila Evropa doslej kraj žrtvovanja, je dejala, je zdaj čas za novo Evropo, kjer bo v ospredju integracija. Sploh pa se bo Kyengejeva v primeru izvolitve posvetila zaščiti pravic ljudi, in to v vseh sektorjih. Posebna skrb bo za mla-

TDD Predstavlja: Majda Artač

Nocoj bo v okviru petkove rubrike časnikih poglobitev slovenskih informativnih televizijskih oddaj RAI »TDD Predstavlja« po poročilih **okrog 20.50** pogovor Dušana Jelinčiča s profesorico in literarno ustvarjalko Majdo Artač. Dolgoletna profesorica na liceju Prešeren je podpisala štiri knjige poezije, proze in eseistike, kot vzgojiteljica in mentorica pa se posveča razvoju slovenskega jezika na šolah, v dijakih pa skuša vzbudit ljubezen do ustvarjalnosti in literature. Tako so se njeni dijaki večkrat odlično uvrstili na vseslovenski Cankarjevi nagradi, do našega šolstva pa ima nadvse optimističen in pozitiven pristop. Govor bo tudi o njeni bogati publicistični dejavnosti, o njenem ocetu, pisatelju in profesorju Ivanu Artaču, ter še o razvoju jezika in literature pri nas. Režiserka oddaje je Loredana Gec.

Obnova panela v čokoladnici Danieli v Ul. Carducci

V konfeteriji in čokoladnici Danieli v Ul. Carducci 27/A bodo **danes ob 17.30** slovesno odkrili restavrirani umetniški panel, ki je krasil nekdanji Bar Moncenisio. Gre dejansko za risbo na oglje, ki so jo uresničili številni umetniki - Rosignano, Reina, Dequel, Coloni, Sormani, Cerne in Bertini, ki so se v letih 1958-1962 redno zbirali v tem baru. Panel je bil dolgo let prekrit, dokler ni lastnik David Danieli izvedel zanj in ga lajni obnovil. Današnjega odkritja se bodo udeležili tudi umetnostni kritiki muzeja Revoltella, ki bodo obudili umetniški utrip tistega obdobja.

Sejem biološkega tekstila in obutve v Miljah

Na dvorišču kavarne Verdijevega gledališča v Miljah (Ul. San Giovanni 4) bo **jutri od 14. do 18. ure** sejem tekstilnih izdelkov in obutve, ki ga prireja združenje Gruppi d'Acquisto Solidale v sodelovanju s tržaškim združenjem ARCI. Obiskovalec se bo lahko sprehodil med stojnicami in se od glave do nog oblekel v kakovostno v Italiji proizvedeno blago. Prisotni bodo namreč proizvajalci bioloških oblačil in spodnjega perila, oblačil iz ekološkega materiala, iz organskega bombaža, konoplje, lana, volne in novih vlaken. Prav tako bo mogoče obuti usnjene čevlje s tanini mimoze, kostanja ali hrasta, kar naj bi preprečilo potenje nog in alergije.

GIRO D'ITALIA - Ob zadnji etapi v Trstu Rožnata noč trgovin in številne prireditve

Kolesarska dirka po Italiji bo konec meseca rožnato obarvala tudi Trst, kjer se bo odvijala zaključna eta pa letošnje dirke. Da ne gre le za športni praznik, so potrdili na včerajšnjem srečanju z novinarji, na katerem so glavnii akterji napovedali veliko zabave za različne okuse. Za nameček pa bo kolesarska dirka odlično poskrbela tudi za promocijo mesta, je poudaril župan Cosolini.

Giro d'Italia se bo še tretjič v svoji 97-letni zgodovini zaključil v Trstu (po izdajah leta 1966 in 1973), je dejal predsednik organizacijskega odbora Enzo Cainero. Župan Roberto Cosolini je poudaril, da pričakujejo več kot 100 tisoč gledalcev, ob tem pa je tudi spomnil, da je dirka startala na Irskem, zaključila pa se bo v mestu, kjer je kar nekaj časa prebival znateni irski pisatelj James Joyce. Spominsko navdahnjen župan je dejal tudi, da bomo ob tej priložnosti obeležili tudi 100-letnico rojstva tržaškega kolesarja Giordana Cotturja, kot zanimiv podatek pa je izpostavil tudi 100-letnico odprtja trgovske dejavnosti očeta Giordana Cotturja.

Program spremljevalnih prireditve je predstavljal občinski odbornik za gospodarski razvoj Edi Kraus, ki je napovedal kulturne, glasbene in športne dogodke. Prvi bo pisani tek Colorrun, ki bo na sporednu že prihodnjo soboto. Osrednje prireditve pa se bodo zgostile okrog 1. junija, ko se bo v Trstu zaključila 97. izdaja kolesarske dirke po Italiji. Odbornik Kraus je spomnil, da bodo v soboto, 31. maja, tržaške trgovine odprte pozno v noč, dogodek pa so poimenovali Bela noč ... se prebarava v rožnato. Istega dne bo na Velikem trgu (ob 21. uri) koncert dveh tržaških zasedb - SIP Band in Musique Boutique. Na dan kolesarske dirke bodo oči uprte tudi v nebo; tam bo mogoče ob-

čudovati akrobacije skupine Frecce Tricolori, ki se bo predstavila s skrajšanim 10-minutnim programom z devetimi letali MB 339, ki bodo letela v skupini. Za organizacijo bo poskrbel aeronačni klub Friulano. Tega dne bomo lahko občudovali tudi zgodovinska kolesa korpusa bersaljerjev, ki bodo "marširala" na Velikem trgu.

Raznolik in pesten pa je tudi kulturni program, ki predvideva odprtje razstav, srečanja v knjižnicah ... Med 18. majem in 2. junijem bo v občinski razstavni dvorani mogoče obiskati spominsko razstavo z naslovom »Giordano Cottur pedalando nella storia. 1914-2014, nel centenario della nascita«. Nekaj metrov naprej, v palači Costanzi, bo v istem terminu na ogled fotografiska razstava »Fausto Coppi. L'Airono alto nel nostro cielo«. Stoletnice rojstva kolesarja Giordana Cotturja pa se bodo spomnili tudi s kolesarsko dirko, ki bo dolga 17 km. Ta bo na sporednu v nedeljo, 25. maja, start pa je predviden ob 9. uri pred Velikim trgom. Kot spremjevalni dogodek velja omeniti še eno zanimivost; v pasaziji Tergesteo bo družba Enel na ogled postavila Coppijevi kolo, ki bo na ogled med 24. majem in 1. junijem. Videli bomo eno od 13 ohrajenih koles šampiona Fausta Coppija. Na sedežu družbe Enel pa bodo 28. maja predstavili tudi knjigo Le bici di Coppi, katere avtorja sta Paolo Amadori in Paolo Tullini. Pomembna pa je tudi priključitev tržaške Občine k projektu Libri nel Giro, v sklopu katerega se zgodbe prenašajo v različne občinske knjižnice.

Ob tako bogatem in pestrem spremljevalnem programu pa je treba povedati tudi, da bo na dan kolesarske dirke (1. junija) in dan prej, ko bodo trgovine odprte pozno v noč, v mestu vladal poseben prometni režim. O tem bomo še poročali. (sc)

BRIŠČIKI - Drevi Alborosie in reggae melodije

V sklopu glasbenega dogodka »Guča na Krasu meets Overjam Party«, ki ga v Briščikih prirejata festival balkanske glasbe Guča na Krasu in festival jamaških ritmov Overjam, bo drevi nastopil Alborosie (alias Alberto D'Ascola), prvi belopolti glasbenik, ki je leta 2011 osvojil nagrado M.O.B.O. za reggae glasbo. Koncert spada v italijansko turnejo, ki bo ikono jamajške glasbe popeljala v pet italijanskih mest - med njimi tudi v Trst.

Drevišnji koncert Italijansko-jamaške zvezde se bo na prireditvenem prostoru v Briščikih začel ob 20.30 (blagajne bodo odprli ob 19. uri - v primeru slabega vremena bo pod velikim šotorom). Italijanski glasbenik, ki že več let živi na Jamajki, kamor se je preselil, da bi pobliže spoznal svet ljubljenega Boba Marleya, bo nastopil s svojim italijansko-jamaškim Shengen Clan bendom. Večer bodo izoblikovali še Lion D&Bizzarri Sund iz Modene, mariborski bend Siti hlapci, hrvaški Pulap radio Station in avstrijski Sued Massiv Ls. Rebel Elementz. Zaključek večera bo zaupan italijanskemu DJ-ju Northern Lights.

Vstopnice si lahko zagotovite kar pri blagajni prireditvevnega prostora od 19. ure dalje.

Včeraj danes

Danes, PETEK, 16. maja 2014
JANEZ

Sonce vzide ob 5.32 in zatone ob 20.30 - Dolžina dneva 14.58 - Luna vzide ob 22.19 in zatone ob 7.58.

Jutri, SOBOTA, 17. maja 2014
JOŠT

VREME VČERAJ: temperatura zraka 15,1 stopinje C, zračni tlak 1016 mb ustaljen, vlaga 33-odstotna, veter 3 km na uro severnik, nebo spremenljivo, morje rahlo razgiban, temperatura morja 18,6 stopinje C.

Lekarne

Do sobote, 17. maja 2014:
Običajni urnik lekarn:
od 8.30 do 13.00 in od 16.00 do 19.30

Lekarne odprte tudi od 13.00 do 16.00
Ul. Pasteur 4/1 - 040 911667, Drevored XX. Septembra 6 - 040 371377, Milje - Ul. Mazzini 1/A - 040 271124, Prosek - 040 225141 - samo s predhodnim telefonskim pozivom in z nujnim receptom.

Lekarne odprte tudi od 19.30 do 20.30
Ul. Pasteur 4/1, Drevored XX. Septembra 6, Ul. Dell'Orologio 6, Milje - Ul. Mazzini 1/A, Prosek - 040 225141 - samo s predhodnim telefonskim pozivom in z nujnim receptom.

NOČNA SLUŽBA
Lekarna odprta od 20.30 do 8.30
Ul. dell'Orologio 6 - 040 300605.

www.farmacistitrieste.it

Iz Etiopije v skodelico

V kavarni San Marco (Ul. Battisti 18) bo **danes ob 18. uri** beseda tekla o kavi. Alessandro Marzo Magno, avtor knjige Il genio del gusto. Come il mangiare italiano ha conquistato il mondo, se bo pogovarjal s profesionalnimi pokusevalci kave Edyjem Biekerjem, Andrejem Godino in Giannijem Pistrinijem.

Desničarski skrajneži

Združenje Tina Modotti vabi **drevi ob 18.30** v Ljudski dom na Pončani na srečanje s politologom Laurentom Levyjem in antropologinjo in kolumnistko Annamario Rivera, ki bosta analizirala razsizem in rast desničarskih skrajnežev v Evropi.

Soldinijev film

V avditoriju Skladišča idej, kjer je na ogled razstava Tratti, ritratti e sogni. Per Alberto, bodo **danes ob 17.30** predvajali film Silvia Soldinija L'aria serena dell'ovest (1990). O avtorju in delu bo spregovorila Annamaria Percavassi.

V boj z odpadki

Na Pončani bodo **danes od 16. do 18. ure** priredili čistilno akcijo domačega rajona. Ob pomoči malčkov rekreatorija Pitteri in šole Svevo bodo za veselo vzdružje poskrbeli glasbeniki skupine Banda Berimbau.

Znamka Sofia Nogard

V ateljeju Combiné (Trg Barbakan 4/B) bosta **drevi ob 19. uri** upraviteljici Niko Furlani in Ludovica Fusco gostili blagovno znamko Sofia Nogard z novo kolekcijo za jesen in zimo za prihajajoče sezone. Pod znamko se podpisujeta Maja Curk in Boštjan Mljač, vsak s svojo izkušnjo na modnem področju.

118: hitra pomoč in dežurna zdravstvena služba (od 20. do 8. ure, predpraznična od 14. do 20. ure in praznična od 8. do 20. ure)

Za dostavljanje nujnih zdravil na dom, tel. 040 350505 - Televita.

Telefonska centrala Zdravstvenega podjetja in bolnišnic: 040 399-1111. Informacije KZE, bolnišnic in otroške bolnišnice, tel. (zelena številka) 800 - 991170, od ponedeljka do petka od 8. do 18. ure, ob sobotah od 8. do 14. ure. Nudi informacije o zdravstvenih storitvah, o združenih tržaških bolnišnicah in o otroških bolnišnicah Burlo Garofolo.

Kino

AMBASCIATORI - 16.30, 18.45, 21.00 »Godzilla«.

CINEMA DEI FABBRI - 16.00 »Marianna«; 18.30 »Il treno va a Mosca«; 20.30 »2 volte genitori«.

FELLINI - 16.00, 20.00 »La sedia della felicità«; 17.45, 21.45 »The German Doctor - Wakolda«.

GIOTTO MULTISALA 1 - 16.20, 18.00,

20.00, 22.00 »Grand Budapest hotel«.

GIOTTO MULTISALA 2 - 16.15, 18.10,

20.05, 22.00 »Grace di Monaco«;

GIOTTO MULTISALA 3 - 16.30, 18.45,

21.00 »Solo gli amanti sopravvivono«.

KOPER - PLANET TUŠ - 17.30, 20.00

»Godzilla 3D«; 18.30, 20.50, 22.30

»Godzilla«; 16.10, 18.20, 20.40, 22.50

»Maščevanje v visokih peteh«; 17.50

»Neverjetni Spider-Man 2«; 20.10

»Neverjetni Spider-Man 2 - 3D«; 16.20

»Rio 2 - 3D«; 15.50 »Rio 2«; 16.20,

18.30, 20.30, 22.40 »Sosedii«; 15.40,

18.20 »Trd oreh«; 16.30 »Udar ljubezni«; 20.35, 22.35 »Svolasti Žigolo«.

NAZIONALE - Dvorana 1: 16.30, 21.45

»The Amazing Spider-Man 2: the power of Electro«; 20.30 »Brick Mansions«;

Dvorana 2: 16.40 »Rio 2 - Mission«

Amazzonia«; 18.20 »Devil's knot - fino a prova contraria«; Dvorana 3: 18.30, 20.10, 21.45 »Locke«; 16.40 »Nut Job - operazione noccioline«; Dvorana 4: 22.00 »Principessa Mononoke«; 18.45, 20.15 »Gigolo' per caso«; 21.45 »Il centenario che salto dalla finestra e scomparve«; 16.30, 18.20, 20.10, 22.00 »Ghost movie 2«; 16.30, 18.20, 20.10 »The English Teacher«.

SUPER - Film prepovedan mladim iz pod 18. leta starosti.

THE SPACE CINEMA - 16.30, 19.00, 19.40, 21.30, 22.10 »Godzilla«; 17.00, 19.30, 22.00 »Godzilla 3D«; 16.10, 18.15, 20.10, 22.15 »Grace di Monaco«; 16.20, 18.15, 20.20, 22.15 »Ghost Movie 2«; 16.40, 19.05, 21.30 »Devil's knot - fino a prova contraria«; 16.10, 19.00, 21.50 »The Amazing Spider-Man 2: Il Potere di Electro«; 16.45 »Rio 2: Missione Amazzonia«.

TRŽIČ - KINEMAX - Dvorana 1: 17.45, 20.00, 22.15 »Godzilla«; Dvorana 2: 17.15, 21.30 »Godzilla 3D«; 19.50 »Brick Mansions«; Dvorana 3: 17.15, 20.10, 22.00 »Grace di monaco«; Dvorana 4: 16.45, 20.20, 22.10 »Ghost movie - questa volta è guerra«; 18.15 »Sexy shop«; Dvorana 5: 20.00, 21.45 »Sexy shop«; 17.30 »The Amazing Spider-Man 2: Il Potere di Electro«.

Vstop prost!

glasbena matica
spevojgra
Kraljica Vida

nastopajo:
učenci Glasbene matice iz Špetra, otroški zbor »Mali lujerji«,
mladinski zbor in orkester Gm Špeter,
solisti in mladi Beneškega gledališča
Dirigent: David Klodič

petek, 16. maja 2014, ob 16.30
SKD Tabor Općine, ul. Ricreatorio 1

Vstop prost!

Večer sta omogočila: Urad vlade RS za Slovence v zamejstvu in po svetu, ZKB

Turistične kmetije
AGRITURIZEM ŠTOFLA SALEŽ
46 je odprt vsak dan do 25. maja.
Tel. 040-229439

OSMICA BRJE (SLO) PRI LOZETU 16.5.-25.5.2014
Tel.00386-(0)31-556924

Osmice

DARIO IN JELKA vabita na osmico v Ricmanje št. 155.

FRANC IN TOMAZ sta v Mavhinjah odprla osmico. Vljudno vabljeni! Tel.: 040-299442.

IGOR CACOVICH ima odprtjo osmico v društvenih prostorih v Lonjerju. Toplo vabljeni.

OSMICA STAREC je odprta, Boljunc 623.

OSMICO je odprl v Zgoniku Stanko Milic. Tel.: 040-229164.

OSMICO sta odprla Nini in Stano v Medji vasi št. 14. Tel. 040-208632.

SALOMON v Rupi je odprl osmico.

SKD BARKOVLJE

Ul. Bonafata 6,

s pokroviteljstvom ZSKD
in Slovenske prosvete

vabi na

zaključni nastop **Glasbene** **kambrce** **in solistov**

JUTRI, 16. maja, ob 20. uri

Sodelujejo:
Glasbena kambrca,
vodi Tina Renar
solisti Glasbene kambrce
pod mentorstvom
Aleksandre Pertot
klavirska spremjava
Beatrice Zonta, Simon Kravos
in Martin Vertovec

Izleti

ZUPNIJA REPENTABOR sporoča, da sta se sprostili dve mesti za 8- dnevno popotovanje po Grčiji. Potovanje bo od 2. do 9. junija. V kolikor je kdo zainteresiran, se lahko vpisne do danes, 16. maja, zvečer, na tel. št.: 335-8186940.

SKD VESNA prireja v soboto, 17. maja, avtobusni izlet na Gorenjsko z ogledom Blejskega otoka. Info in prijave: Tatjana (340-6709578), Mitja (333-4463154) in Igor (348-9234060).

OMPZ F. BARAGA vabi na Brezje v soboto, 24. maja, ob praznovanju 200-letnice milostne podobe Marije Pomagaj. Ob 10. uri bo slovesna sv. maša na prostem pred Bazilikom. Popoldne se bomo podali v Kranj. Vmes bo kosilo v okolici Brezij. Prijave najkasneje do srede, 21. maja. Za vpis in ostale info poklicite na tel. št.: 347-932213 ali 340-1395070.

KRU.T obvešča, da se nadaljuje vpisanje za izlet »Po Idrijsko - Cerkljanskem«, ki bo v petek, 30. maja. Program vključuje voden ogled Bolnice Franja in Unescove Idrije. Prijave in info na sedežu krožka, Ul. Cicerone 8, 040-360072, krut.ts@tiscali.it.

SKD DRAGO BOJAN IN DRUŠTVENA GOSTILNA GABROVEC vabi od sobote, 31. maja, do ponedeljka, 2. junija, na 3-dnevni izlet na otok Rab. Privoščite si pester konec tedna v znamenju dobre družbe, zgodovine, kulturne, naravnih lepot in plovbe z ladjo ter glasbe v živo. Info in prijave na tel. št.: 340-2741920 (Mirela).

KRU.T obvešča člane, da se nadaljuje vpisanje za skupinsko bivanje z možnostjo prilagojenega paketa za zdravje ali dobro počutje v Šmarjeških toplicah, od 15. do 24. junija. Informacije in prijave na sedežu krožka, Ul. Cicerone 8, tel. 040-360072, krut.ts@tiscali.it.

CELODNEVNI IZLET V GARDA-LAND, v organizaciji SKD Primorec in MTK, bo v soboto, 21. junija. Zbirališče ob 6. uri v Trebičah (možne druge štartne točke na Opcinah - parkirišče blizu krožišča proti Banu, na Prosek pri trgovinah Centro Lanza in v Devinu v parkirišču na avtocesti - autogrill). Povratek je predviden v poznih večernih urah. Info in vpisi na tel. št.: 348-3288130.

KRU.T obvešča člane, da je še nekaj dvoposteljnih sob na razpolago za skupinsko obmorsko letovanje v Petrčanih blizu Zadra, od 21. do 28. junija. Informacije in prijave na društvenem sedežu, Ul. Cicerone 8, II. nad., tel. 040-360072, krut.ts@tiscali.it.

Radijski oder in Društvo Finžgarjev dom

vabita na zaključno predstavo malih gojencev
Tečaja lepe govorice
Radijskega odra

STARA HIŠKA, HRUŠKA, BUŠKA IN ZLATO PERO

režija:
Lučka Susič in Anka Peterlin

nocoj ob 18h
v Finžgarjevem domu

Pobudo je podprt
Urad RS za Slovence
v zamejstvu in po svetu

Obvestila

JASLI V SLOVENSKEM DIJAŠKEM DOMU S. KOSOVEL:

Info in vpisi otrok od 1. leta dalje za š.l. 2014/15 v pisarni Dijaškega doma, Ul. Ginnastica 72, od pon. do pet., od 8. do 16. ure; tel. 040-573141; urad@djaski.it.

POLETNI CENTRI v Slovenskem dijaškem domu S. Kosovel: pričeli so se vpisi otrok, ki obiskujejo jasli, vrtce in šole (do 12. leta) s slovenskim učnim jezikom. Info in vpisi v pisarni Dijaškega doma, Ul. Ginnastica 72, od pon. do pet., od 8. do 16. ure; tel. 040-573141; urad@djaski.it.

POŠOLSKI POUK za otroke osnovnih, nižjih in višjih šol s slovenskim učnim jezikom v Slovenskem dijaškem domu S. Kosovel. Info in vpisi za š.l. 2014/15 v pisarni Dijaškega doma, Ul. Ginnastica 72, od pon. do pet., od 8. do 16. ure; tel. 040-573141; urad@djaski.it.

SKD TABOR OPČINE: za pripravo razstave ob 1. svetovni vojni na Opčinah in v bližnji okolici nujno iščemo fotografije, pošto iz fronte, dnevnische zapise ali katerikoli drugi dokument. Tel. 040-211936 (Nori) ali 040-213945 (društvena knjižnica, od 16. do 19. ure).

DRUŠTVO PRIJATELJEV NANOS vabi danes, 16. maja, ob 18.00 v gostilno na Razdrtem, na predavanje dr. Zvone Žigon: »Aljaska in Havaji - dva obrazca ene same lepote«. Ob 20.00 pa bo pohod po polni luni na Nanos.

GLEDALIŠKA ŠOLA MATEJK PE-TERLIN - gledališki teden za otroke od 7 do 13 let, v organizaciji Radijskega odra in Slovenske prosvete, bo potekal na Opčinah v prostorih Marijanšča od 16. do 20. junija, od 9. do 16. ure. Vpis otrok (samo osebno) bo danes, 16. maja, v Ul. Donizetti 3 - III. nad., od 8.30 do 16.00. Poleg svojih otrok lahko vsak vpisne samo še 1 otroka. Omejeno št. mest. Zamudniki lahko poklicajo, da izvijejo, če je še kakšno prostoto mesto. Info na št. 040-370846 od 9. do 17. ure.

OBČINA ZGONIK - Odprte osmice Samotorca 2014: danes, 16. maja, ob 19.30 na balinišču uradno odprtje in koncert MoPZ Shola cantorum A. Pacini iz Atrija; v soboto, 17. maja, 9.00-19.00 mednarodni turnir v balinjanju, ob 14.00 v osmici pri Borisu Šahovski turnir, ob 15.00 na balinišču turnir v briškoli, 18.00-22.00 potajoči muzikanti - Godba Salež, ob 20.00 v cerkvici Sv. Urha koncert MoPZ Shola cantorum A. Pacini iz Atrija; v nedeljo, 18. maja, ob 10.00 pohod Pliskovica-Samotorca (2h), ob 18.00 v osmici pri Cvetkotu predstavitev knjige Osmizze illustrate, ob 19.00 v cerkvici Sv. Urha koncert gojencev Glasbene matice. V soboto in nedeljo: fotografski natečaj, vožnje s kočijami (15.00-20.00), razstave, extempore za otroke. Več na www.comune.sgonico.ts.it.

SKD LIPA iz Bazovice namerava organizirati likovni tečaj namenjen začetnikom in tistim, ki že spretno vrtijo v svojih rokah svinčnike in čopiče. Vodil ga bo priznani slikar Marjan Miklavčec iz Sežane, poznan po svojih delih. Odvijal se bo petkih, od 17.30 do 21.00, od danes, 16. maja, do 13. junija (5 srečan). Prijave na tel. št. 333-8994783 ali lipa@email.it.

SKD SLOVENEC vabi vaščane v soboto, 17. maja, od 9. ure dalje, na prostovoljno akcijo za ureditev Parka Hribenca, za 44. Praznik vina, ki bo od 30. maja, do 2. junija.

DRUŠTVO ZA ZDRAVJE SRCA IN OŽILJA Slovenije - Podružnica Kras vabi v nedeljo, 18. maja, na pohod v Škrbino oz. Šibelje in od tam na Sv. Katerino ter hrib Ovčjak z ogledom zasebnega muzeja Silvana Furlana v Šibeljah. Pohod vodi Amadej Škibin. Odhod ob 8. uri s stare avtobusne postaje v Sežani. Informacije na tel. 040-900021 (dr. Ljubislava Škibin) po 15. uri.

DSI vabi v ponedeljek, 19. maja, v Peterlinovo dvorano, Donizettijeva 3, na srečanje z Marijo Stanonik, avtorico publikacije »Slovenska pesem v tujem škornju od doma do puščavskega peska«. Sodelovala bosta Bogomila Kramos in Saša Rudolf. Začetek ob 20.30.

JUS REPEN vabi člane, da se udeležijo 17. občnega zборa, ki bo v ponedeljek, 19. maja, ob 20.30 v stari šoli na Colu.

SKGZ vabi delegate članic in članov na redni občni zbor, ki bo v ponedeljek, 19. maja, ob 18.30 v drugem sklicu, v Tumovi dvorani v Gorici (KB center - Korzo Verdi 51).

LITERARNI NATEČAJ za mlade do 25. leta, ki sta ga razpisala Slovenski kulturni klub in MOSP in je posvečen pisatelju Aloju Rebuli ob njegovi bližajoči se 90-letnici, je bil podaljšan do 22. maja. Tema in oblika literarnih prispevkov sta prosta. Delavnica kreativnega pisanja, ki jo bo vodila prof. Marija Kostnafpel, bo na sprednu v torek, 20. maja, ob 18. uri v prostorih Slovenske prosvete, Ul. Donizetti 3. Predavanje o liku in delu Aloja Rebule bo imela prof. Jadranka Cergol. Slovensno nagrjevanje pa bo 6. junija po simpoziju Slavističnega društva.

MATEMATIKA ZA VSAKOGAR obvešča, da bo prihodnje srečanje v torek, 20. maja, ob 17. uri v prostorih Slovenske prosvete, Ul. Donizetti 3.

JUS NABREŽINA vabi vse svoje člane, da se udeležijo rednega volilnega občnega zboru, ki se bo vršil v petek, 23. maja, ob 20. uri v župnijski dvorani v Nabrežini. Zaradi pomembnosti občnega zboru računamo na polnoštevilo prisotnosti članov.

SLOVENSKI DIJAŠKI DOM S. KOSOVEL vabi svoje člane na redni občni zbor, ki bo v ponedeljek, 26. maja, ob 14.00 v prvem in v torek, 27. maja, ob 18.30 v drugem sklicu na sedežu v Trstu, Ul. Ginnastica 72.

PRAVLJIČNE URICE v Oddelku za mlade bralce NŠK, Ul. Filzi 14 (www.knjiznica.it), v sredo, 28. maja, ob 16.30 za otroke iz vrtca in ob 17.30 za osnovnošolce (1., 2. in 3. razred). Priprouvejo knjižničarka Alenka Hrovatin.

JK ČUPA vabi osnovnošolske otroke in njihove starše na dan odprtih vrat, ki bo 30. maja, od 14.00 do 18.00 v sesljanskem zalivu, na sedežu društva. Obiskovalcem bomo predstavili jadrnice razreda Optimist in se obenem spustili v morje z večjo jadrnicico FIV55. Ne pozabite na kopalke, brišačo, primerno obutev in seveda dobro voljo! Toplo vabljeni!

DRUŠTVENA GOSTILNA PROSEK organizira v soboto, 31. maja, enodnevni (približno 10-urni) pohod od Grljana do Nanosa. Zbirališče ob 6.00 pri Grljanskem portiču. Informacije na tel. 040-229404 (Miloš, po 20. uri).

NK KRAS REPEN, v sodelovanju z ZŠSDI, organizira »Sportni poletni kamp« za dečke in deklice letnikov 2001-2008 od 16. do 21. junija, na športnem igrišču v Repnu. Urnik: 8.15 - 17.00. Vpis najkasneje do petka, 6.

junija. Za prijave in informacije: tajništvo 040-2171044, Roberta 333-2939977.

POLETNI CENTER PIKAPOLONICA

za otroke od 3 do 10 let. Vpis do 12. junija na www.melanieklein.org ali v društvem uradu (pon. 15.00-19.00; sreda 14.00-18.00; čet. 9.30-12.00). Info na www.melanieklein ali na info@melanieklein.org. Omejeno število mest.

JK ČUPA IN ZSŠDI organizirata teleske jadralne tečaje na jadrnih tipa Optimist. Tečaji so namenjeni osnovnošolskim otrokom, ki znajo plavati. Spored tečajev: od 16. do 20. junija, od 23. do 27. junija, od 30. junija do 4. julija, od 7. do 11. julija, od 14. do 18. julija, od 21. do 25. julija, od 28. julija do 1. avgusta, od 4. do 8. avgusta. Info in vpis ob ponedeljkih, sredah in petkih od 9.00 do 13.00, ob sobotah od 16.00 do 18.00 na sedežu v sesljanskem zalivu, oz. na tel./fax 040-299858, info@yccupa.org in na www.yccupa.org

MEDNARODNA OPERNA AKADEMIJA KRIŽ pri Trstu organizira pod pokroviteljstvom MIBAC - Nadnadzorništva Dežele FJK v bivših kuhinjah Miramarskega gradu glasbene poletne centre od 16. junija do 4. julija, kjer bomo peli in se igrali! V idiličnemu okolju Miramarskega parka je predviden veliko dejavnosti vezanih na svet glasbe in gledališča. Poletni center je namenjen otrokom od 6 do 14 let. Informacije in vpis na info@academiliricasantacroce.com, 349-7730364 (Desirè) in 347-1621659 (Moja).

SLORI razpisuje nagradni natečaj za zaključna dela študentov druge in trete bolonjske stopnje, diplome štiriletnih študijskih programov, magisterije in doktorate. Rok oddaje je 16. junija. Razpisne pogoje in prijavnično dobitje na www.slori.org

NOGOMETNI KAMP in veliko drugih dejavnosti za deklice in dečke od 6 do 13 let! Od 23. junija do 4. julija prirejata A.š.d. Zarja in Š.C. Melanie Klein. Vpisovanja na www.melanieklein.org ali v društvem uradu (pon. 15.00-19.00, sreda 14.00-18.00, čet. 9.30-12.00). Info na www.melanieklein ali info@melanieklein.org. Število mest omejeno.

SPDT organizira od 23. do 28. junija, planinsko šolo na Planini pri jezeru, ki je namenjen dijakom osnovnih in nižjih srednjih šol. Vpisovanje na e-pošto: mladinski@spdt.org. Za informacije: 338-4913458 (Franc).

CENTER OTROK IN ODRASLIH HARMONIJA organizira poletni center v Grljanu, od 14. julija do 8. avgusta za otroke od 8. do 14. leta. Število mest je omejeno. Info in vpis na center.harmonija@gmail.com.

REVJA PESEM MLADIH: ZCPZ vabi na zaključni koncert revje otroških in mladinskih pevskih zborov, ki bo v soboto, 24. maja, ob 15.00 v občinskem gledališču F. Prešeren v Boljuncu. Na stopajajo: OPZ Krasje, OPZ Mini Venturini, OPZ OV Barkovje, OPZ Višnje, OPZ OŠ Alojz Gradnik, MIPZ Igo Gruden, OPZ OŠ Josip Jurčič, OPZ Zvonček, OPZ Fran Venturini, MIPZ NSŠ Igo Gruden.

OBČINSKA KNJIZNICA V SALEŽU vabi v sredo, 28. maja, ob 18.00, na srečanje z Bogomilo Kravos in njeno knjigo »Zgodba mojega očeta« ter na predstavitev pobude Primorci beremo.

BARVE USTVARJAJO SVET - do konca maja bo v društvem baru na Grici v Boljuncu na ogled likovna razstava domaćina Edija Zobca. Vabljeni!

POTOPISNO PREDAVANJE BRUNA

SAMATORCA - Od danes do nedelje na pobudo Občine Zgonik

Odprte osmice vabijo

Ob ponudbi domačega vina in hrane pester spored razstav, koncertov, turnirjev in drugega

Na pobudo Občine Zgonik bo tudi letos od danes pa do nedelje, 18. maja, potekala pobuda Odprte osmice v Samatorci, s katero želijo ovrednotiti kmetijski sektor in najbolj značilno dejavnost za občinski teritorij, t.j. vinogradništvo. V Samatorci bo hkrati odprtih pet osmic, in sicer pri Cvetku in Zmagi, pri Ervinu, pri Davidu, pri Borisu ter pri Sereni in Walterju.

Pobuda se odlikuje tudi zaradi pestrega rekreacijsko-kulturnega programa: drevi ob 19.30 bo na balinišču uradno odprtje in krajski koncert MoPZ Schola cantorum A. Pacini iz Atrija (Teramo); jutri prirejajo od 9. do 19. ure mednarodni turnir v balinanju, ob 14. uri pa se bo v osmici pri Borisu pričel šahovski turnir; ob 15. bo na balinišču še turnir v briškoli, med 18. in 22. uro pa bodo nastopali potujoči muzikanti - Godba Salež. Ob 20. uri bo v cerkvici Sv. Urha koncert MoPZ Schola cantorum A. Pacini iz Atrija pri Teramu. V nedeljo, 18. maja, se bo ob 10. uri začel Pohod prijateljstva Pliskovica-Samatorca (2 uri hoje). Ob 18. uri bo v osmici pri Cvetku predstavitev knjige Osmize ilustrate, ob 19.00 v cerkvici Sv. Urha pa koncert gojencev Glasbene matice.

Osmice bodo v teh dneh poleg domače kapljice in suhomesnih dobrot ponujale na ogled še razne razstave: pri Ervinu bo svoje skulpture in slike razstavljal mladi domačin Branko Kante, pri Borisu bo fotografksa razstava Ser-

gia Ferrarija »Razstava vin v Zgoniku 1971«, pri Davidu bodo na ogled nakit in razna ročna dela Urške Šinigoj, pri Walterju in Sereni pa se bodo predstavili Robi Goruppi z izdelki iz graviranega stekla, Saško Ferluga s kraškim nakiom in Marko Lupinc z grafikami ter fotografijami narodnih noš, pri Cvetku pa bodo razstavljene kompozicije iz suhega cvetja, medtem ko bodo risbe, ki so nastale v sklopu ex-temporeja v Pliskovici na ogled v vseh osmicah.

V soboto in nedeljo bo možna vožnja s kočijo po Samatorci (med 15. in 20. uro).

V sklopu prireditve bo potekal tudi fotografski natečaj. Udeleženci lahko pošljajo fotografijo po elektronski pošti na naslov osmice_samatorca@yahoo.it, in pripšejo svoje ime, priimek in telefonsko številko, do petka, 23. maja 2014. Nagrajena bo fotografija, ki bo ujela najznačilnejši utrink s pobude Odprte osmice v Samatorci.

V soboto in nedeljo bo potekal ex-tempore za otroke do 14. let starosti, ki bodo risali na temo živali na kmetiji (1 risbo) in sicer v vsaki izmed zgoraj navedenih osmic. Žirija bo zmagovalcev obeh natečajev razglasila v nedeljo, 1. junija, ob 18. uri v sklopu nagrajevanja Razstave vin.

Pobudo je omogočilo prostovoljno delo krajevnih društev Kd Rdeča zvezda, AŠK Kras, KRD Dom Briščiki, Godbe Salež, Društva slovenskih lovcev F-Jk Doberdob, društva kočičažev Mattakkioni ter Glasbene matice iz Trsta.

GLEDALIŠČE MIELA - Nocoj in jutri

Glasbena večera v spomin na Satieja

V gledališču Miela se tudi letos spominjajo rojstnega dne skladatelja Erika Satieja (17. maja). Prireditve so se začele že prejšnjo soboto, ko so odprli razstavo Ekscentrične vizije, zvečer pa priredili plesno-glasbeni poklon, na katerem je Aleksander Rojc na klavir izvedel vrsto slavljenčevih skladob »plesni spremljavi«

Valentine Morpurgo in Lorenze Masutto ([na sliki Fotodam@N](#)).

Prireditve se bodo v Mieli nadaljevale noči, ko bo klavirski oddelek konzervatorija Tartini od 20. ure ponudil glasbeni maraton z deli skladateljev 20. stoletja, jutri ob 21. uri pa bo Polifonski zbor iz Rude ob spremljavi pianista, kvarteta godal in harmonikarja izvedel skladbo »I canti rocciosi« Giovannija Sollime.

OPČINE - Nocoj v Finžgarjevem domu

Predstava ob zaključku Tečaja lepe govorce

Ob zaključku Tečaja lepe govorce v prireditvi Radijskega odra, bodo drevi ob 18. uri Finžgarjevem domu na Opčinah tečajniki uprizorili otroško predstavo Stara hiška, hruška, buška in zlato pero.

Eno od poglavitnih poslanstev Radijskega odra je bilo že od same ustanovitve širjenje in utrjevanje lepe slovenske izreke, predvsem na radiu, pa tudi na odrskih deskah, recitalih in - zakaj ne - v vsakodnevni sporazumevanju. Zato je pogosto organiziral tečaje lepe govorce tako za odrasle kot tudi za otroke. Pri teh pobudah mu je vedno naklanjal svojo podporo tudi Urad RS za Slovence v zamejstvu in po svetu. Vsi se namreč zavedamo, kako potrebno je - posebno pri nas - gojiti lepo slovensko besedo in učiti že otroke, kako se besedila pravilno in smiseln preberejo oz. izgovorijo.

V letosnji tečaj je bilo sprejetih šest otrok med osmim in dvanaestim letom starosti. Več kot polovica teh je iz narodnostno mešanih družin. To pomeni, da je njihovim staršem dosti do tega, da bi otroci slovenščino obvladali ne samo kot šolsko učno snov, pač pa tudi v živem in spontanem govoru. Na lekcijah so gojenci najprej usvojili nekaj teoretičnih informacij, potem pa je bilo treba kar hitro preiti od teorije k praksi, saj postanejo s tem važe za otroke zanimive in živahne.

Potem ko so za vajo prebrali odlomke iz raznih otroških igric, so se navdušili za pravljico o stari hiški, hruški, buški in zlatem perusu, ki jo je napisala ena izmed dveh voditeljic tečaja, Lučka Susič. Morda so bili najprej radovedni, kaj se skriva za igrivim naslovom, ki se zdi nekakšna besedna igra, vsekakor pa se jim je potem tudi besedilo zdelo zabavno in zanimivo ter bližu njihovemu miselnemu svetu. Da je lahko zaživel v obliki predstave, ga je moralca avtorica nekoliko spremeniči in prilagoditi vloge posameznim gojencem.

Oseba, ki povezuje vse elemente naslova je skrivnostna Dejka Orač, ki živi v stari hiški in se navidez preživilja s prodajo hrušk z lastnega vrta. Bogati župan jo skuša izgnati iz hiške, da bi na njenem zemljišču sezidal nove palče, njegov sin Luka jo žali in zafrava, edino deklica Mojca ji pomaga in jo brani, pri tem pa dobi hudo buško

GLASBENA MATICA - Danes ob 16.30 v Prosvetnem domu na Opčinah

Nediška Kraljica Vida

Pravljico v glasbi bodo izvedli solo pevci, instrumentalisti in zboristi špetrske Glasbene matice

Solo pevci, instrumentalisti in zboristi špetrske Glasbene matice bodo danes gostovali v Prosvetnem domu na Opčinah z enkratno ponovitvijo šolske uspešnice, izvirne uglasbitve in uprizoritve pravljice iz Nediških dolin »Kraljica Vida«.

V njej nastopata dve različni in zelo močni osebnosti: hunskevladar Atila in kraljica, ki reši svoje ljudstvo tujega obleganja. Avtor besedila v nedidiškem narečju je Aldo Klo-

dič. Uglasbitev pa je podpisal David Klodič, ki bo tudi vodil mali orkester in mladinski zbor Gm Špeter, otroški zbor Mali luterji in četverico solo pevcev. Peli bodo Elena Guglielotti, Michele Perrone, sopranistka Elisa Iovelle v naslovni vlogi Kraljice Vide, basbaritonist Goran Ruzzier pa bo Atila. Sodelovali bodo tudi mladi člani Beneškega gledališča.

Otroci in starši so vabljeni na ogled glasbene pravljice, ki se bo pričela ob 16.30.

POMORSKA POSTAJA - Ladja Regal Princess, ki so jo izdelali v Tržiču

Priplula je velikanka

Danes bo odplula s prvimi 1700 potniki na nekajdnevno poskusno križarjanje po Jadranskem morju

Številni Tržačani so včeraj na nabrežju in pomolih pričakali 330 metrov dolgo in 38 široko velikanko Regal Princess, največjo v Italiji doslej zgrajeno ladjo za križarjenje. Nanjo se je vklalo prvih 1700 potnikov, ki bodo danes odpluli na nekajdnevno otvoritveno križarjanje po Jadranu

FOTODAM@N

SK z Erikom Valenčičem o Koaliciji sovraštva

Slovenski klub vabi **danes ob 18.30** v Gregorčeve dvorano v Ul. San Francesco 20 na predvajanje dokumentarca Koalicija sovraštva, ki pripoveduje o neonacističnih skupinah v Sloveniji, v njem pa nastopajo tudi nekateri tržaški Slovenci, ki so na lastni koži občutili nestrpnost desničarskih ekstremistov. Prisoten bo avtor Erik Valenčič.

Sejem izumiteljev

V centru za teoretsko fiziko Abdus Salam in Miramaru je vse nared za sejem izumiteljev (Mini maker faire), ki bo tam zaživel **jutri od 10. do 18. ure**. Pri 106 stojnicah bo svoje izume predstavilo 299 »znanstvenikov« iz Italije, Slovenije, Hrvaške, Nizozemske in Nemčije. Vstop bo prost. Več informacij je na voljo na spletni strani www.makefairetrieste.it.

Knjiga v Ubik

V knjigarni Ubik (Borznji trg) bo **danes ob 18. uri** tržaška avtorica Laura Schiavini predstavila svojo knjigo A qualcuno piace dolce. Z njo se bo pogovarjala novinarka Piccola Arianna Boria.

ŽARIŠČE

Ali res ne zmoremo?

MAJDA CIBIC CERGOL

Včasih se z grenkobo in nejevoljo sprašujem, kaj se sploh dogaja z mano, z nami, s Slovenci. Čeprav mi je bilo slovenstvo položeno v zibelko, čeprav so me starši vzgajali v slovenstvu, čeprav je bil oče kot številni naši ljudje pregnan in zaprt v koronejskih zaporih zaradi slovenske besede in čeprav se še vedno s prepričanjem trdno oklepam slovenske zavesti, se kljub vsemu nenehno sprašujem: zakaj se Slovenci neprestano vrtimo v krogu razprtij, družbenih sporov, časopisnih žalitev, in to bodisi v matični domovini kot v našem ozkem zamejskem prostoru, zakaj nas še vedno ločujejo različne pregrade, bodisi ideološke, strankarske ali verske, in čeprav se marsikdaj trudimo, da bi nastopali (vsaj navidezno) pod geslom enotnosti in sprave vsaj takrat, ko gre »za narodov blagor«, nam to le redkokdaj uspe. Kako težko ohranamo, včasih skoraj le iz neke tradicije ne pa prepričanja, dediščino vrednot, ki so nam jih posredovali naši predniki: slovenstvo, svoboda, spoštovanje sočloveka. In tako zaradi ujetost v nenehne želje po spremembah in ukoreninjenosti v nekih abstraktnih ideoloških principih ponovno vzklikajo v nas nesporazumi, nevredni človekovega dostojanstva. In komaj zasiye v človeku neko upanje po medsebojnem razumevanju, že se naslednjega dne začne dvigovati želesna zavesa, ki vodi v že kronično ločitev duhov.

Dan, ko se mi je na obzorju zasvitil žarek upanja, je bil ob koncu januarja, ko sem po televiziji sledila prireditvi imenovanja »Osebnosti Primorske« in prav s srcem občudovala patra Bogdana Knavaša in Vladimirja Krpana, predsednika Zveze borcev Nova Gorica, ki

sta bila nagrjena kot »Osebnost Primorske 2013«, saj sta s svojim navidezno malim spravnim dejanjem vnesla sočutje, zadovoljstvo in upanje med primorske ljudi. Žal pa se je tudi ta žarek upanja kmalu razblnil, saj se je v kratkem času dvignil val nesoglasij okrog napisa na Sabotinu, ki je ponovno vnesel v srca ljudi grenkobo in zatrl upanje po medsebojnem dialogu, ki je komaj zaživel le nekaj mesecev prej. In glej, skoraj usodno: to prav na goriškem in novgoriškem območju, prav tam, kjer je vzlilo drobno seme spravnega dejanja in medsebojnega spoštovanja.

In zopet so me začeli vzinemirjati večni »zakaji«, ki majajo tla mojemu optimizmu in tistim vrednotam, ki sem se jih od vedno s trdnostjo oklepala.

Ali res ne zmoremo stopiti koraka naprej in podati roke drugače mislečemu sočloveku? Ali se tudi mi zrcalimo v zmedi matične domovine, ki vsaj trenutno nam ne more biti pritegljiv zaled? Resnično bi si želela, da bi bili predvsem ljudje s kulturo v srcu in spoštovanjem do drugačnosti, pripravljeni odpuščati zlo in kot prioriteto naše eksistence imeti v zavesti Človeka kot telesno in duhovno bitje, saj vendarle nismo avtomati v rokah nekih abstraktnih ideoloških miselnosti, idolov, mitov, različnih verskih in neveriskih prepričanj in pripadnosti; končno vsakdo ima svojo svobodno voljo, da se svobodno opredeljuje za svoja nagnjenja in hotenja, a v svojem srcu mora biti pošten in iskren tako do svojega sorojaka kot do vsega človeštva. Le v tej obliki si zamišljam popotnico, ki naj bi jo predali naši mlajši generaciji, nosilki slovenske prihodnosti.

Za delavnico je vladalo precejšnje zanimanje

ANDREJ MUROVEC

Po Istri, Krasu in Kvarnerju je raztresene veliko kamnite dediščine. Med njimi sodijo tudi suhi zidovi, danes v veliki meri preraščeni in marsikje porušeni. Predvsem pa je skoraj izginilo znanje, kako so jih naši predniki gradili. Z željo ohraniti zidove in prenesti znanje o tehnikah gradnje na ljudi, predvsem pa jih vključiti tudi v turistično ponudbo, so v Visokošolskem središču Sežana (VSS) s partnerji iz Slovenije in Hrvatske pripravili raziskovalno in učno nalogu, v okviru katere bodo širili zgodbo o kamnu in njegovi vlogi v preteklosti. Naslovili so jo Kamen-most.

»Kamen je kot tradicionalni material v zadnjih letih izgubil pomen, za-

to želimo opozoriti nanj, doseči, da ga ljudje znova vzljubijo in uporabljajo,« je povedala Tjaša Kranjec z VSS. Temu namenu bo služilo več praktičnih delavnic. Prva je bila preteklo soboto (10. maja) v Parku Škocjanske Jame. »Če so moji dedje z manj znanja in orodja znali to narediti, zakaj ne bi še mi,« je na vprašanje, zakaj se je odločil za udeležbo na delavnici, odgovoril Primož Povh z Barke. »Tako bomo ohranili dediščino.«

Koprčan Andrej Hrabar, ki kani obnoviti suhe zidove, ki obkrožajo njegove njive, je hitro ugotovil, da je treba pri obnovi odstraniti drevesa, ki so poginali iz zemlje in rušijo zid, sicer nov ne bo trden. »Potrebnega je dosti znanja; kamen mora biti na kamen postavljen tako, da če človek stopi na zid, se ta ne premakne.« Suhi zid se namreč gradi brez malte ali drugega veziva, izključno s kamnom, ki leži v naravi. Obdelava z orodjem je dovoljena le v izrednih primerih. »Suhi zid je kot nekakšna zloženka, pri sestavljanju katere veliko pomaga domišljija. Kamn je treba obračati toliko časa, dokler se v zidu ne najde ustreznega mesta za njim,« je povedal Boris Čok iz Loke, ki se je gradnje suhih zidov učil že v mladih letih, Mitja Kobal iz Branika pa dodal: »Naenkrat je dobro graditi tri do štiri metre zidu. Tako ima graditelj večji pregled in hitreje najde primerne ležišče za kamen.« Nasvetov, kako postaviti kamen, da bo zid obstal, je bilo v soboto še veliko in udeleženci se bodo z opravljenim delom lahko povzeli.

Gotovo je dediščino potrebno ohraniti zaradi domačinov, ki želijo obnoviti svoje suhe zidove, ne gre pa pozabiti tudi na njihovo tržno vrednost, pravi Ivka Šimunović iz Malega Lošinja, ki je eden od hrvaških partnerjev v projektu. »Pri nas se domačini vedno bolj vračajo k poljedelstvu in želijo obnoviti suhe zidove, pa ne vedo, kako. Hkrati pa želimo pomen teh zidov pojasniti tudi turistom, saj predstavljajo našo dediščino. Zato bomo avgusta, takrat je pri nas turistična sezona na višku, organizirali tekmovanje v gradnji suhih zidov.« Če so naši predniki material za gradnjo suhih zidov pobirali kar s tal, da so pridobili plodonosno zemljo, pa so stavbe na Brionih gradili s kamnom, ki so ga pridobivali v kamnolomih. »Cilj našega sodelovanja v projektu je, da na Malem Brionu uredimo učno pot, ki bo obiskovalce ter strokovno in širšo javnost seznanila z zgodovino vseh brionskih kamnolomov,« je povedala Maja Bizjak Maretta iz Narodnega parka Brioni. »Kamnita dediščina Brionov, ki so prerašča bujna sredozemska makija marsikje

ZAGREB Konec tedna v znamenju festivala stripov

V Zagrebu se bo danes v prostorih Doma hrvaških likovnih umetnikov v središču mesta začel 17. festival stripa Crtani romani šou, ki bo trajal do nedelje. Organizatorji kot največjo zvezdo napovedujejo italijanskega mojstra erotičnega stripa Paola Eleuterija Serpieri. Avtorja, ki je poznan po erotičnih stripih o Druuni, bodo tudi počastili z novo nagrado črni jedesc za izjemnega prispevka k deveti umetnosti. Na festivalu se bodo predstavili še aktualni avtorji kultnega Zagorja Moreno Burattini, Marco Verrini in Marcello Mangiantini. Poleg stojnic s stripi organizatorji napovedujejo predstavitev novih stripovskih izdaj, pogovore z gosti in dve stripovski razstavi.

TA TEDEN

EDINOST

GLASILO OSVOBODILNE FRONTE SVEDODRUGA TRDNEŠKEGA OSVRNJU

PRED 100 LETI

V Trstu se nadaljujejo proti-avstrijske demonstracijske. »Naši junaki lahončki! Zadnjič je že nekdo vedel poročati, kako junaki je zlezlo nekim laškim demonstrantom srce in še nekaj drugega v hlače, ko so po svojem shodu bežali pred policijo po ulici Romagna. In ti mladi »cittadini« so res tekli, kakor zajci, iz nekakega splošnega nam skoraj nepoimljivega strahu že v ulicah Crociera in Acque, kar je lahko vsakdo opazoval, ki se je slučajno nahajjal v onih ulicah in se moral stisniti k zidu, da ga ta bežeča drhal ni prevrnila na tla; a za bežečimi demonstranti je morda nehotno udrali tudi policija, ki pa je radi svojih težkih dežnih plaščev le težko dohajala bežeče junake. Kolikor se je dalo opazovati, mislimo, da so bežeči demonstrantje prav nehotote pridrli na trg pred »Narodni dom« in da so imeli le količko poguma, bi gotovo uprizorili kako hujšo pajacado, kajti na vsem trgu in daleč na okrog sta bila sama dva stražnika, par Slovencev in nihče drugi; prav gotovo pa ne kaka četa policijskih stražnikov ali konjenikov, kakor pravi »Piccolo«

ocvidno z namenom, da bi svoje bežeče junake opravili, ker niso uporabili toli lepe prilike, da bi se slednjič znesli vsaj nad velikimi šipami »Narodnega doma«. Ah, kakor vselej, tako je tudi tokrat obšel laške »cittadine« tolik strah, ko so prisopili na trg pred »Narodni dom«, da so zdirjali prav daleč mimo in se omejili na nešramne psovke in žvižge. Kdor je videl tak prizor, bo razumel, da ti naši »cittadini« nas ravnotako sovražijo, kakor se nas boje. Prav ta njihova zaslepljena strast in bojanzen pa naj je nam in izpodbujo, da ne klonemo z duhom tudi v teh burnih časih.

Demonstracija pa vselej ni bila tako nedolžna. Poulična družina, ki je od dveh strani pridrvela pred »Narodni dom«, je bila oborožena s kamenjem in revolverji ter je v ulici Fabio Severo tudi trikrat streljala. Pred kavarno »Commercio«, in sploh vso pot, so s huronskim krikom psovali ščave! »Morte, fuori in abbasso« so neprestano leteli iz ust podivljancev.«

TA TEDEN

PRIMORSKI DNEVNIK

GLASILLO OSVOBODILNE FRONTE SVEDODRUGA TRDNEŠKEGA OSVRNJU

PRED 50 LETI

V teh dneh so objavili volilne izide za deželni svet Furlanije Julijanske krajine. »Izvoljeni so bili trije naši slovenski kandidati, ki so prejeli ustrezno število preferenčnih glasov. In to so: v tržaškem volilnem okrožju dr. Karrel Šíškovič iz liste KPI, ki je prejel 2544 preferenčnih glasov, in dr. Josip Škerk na listi Slovenske skupnosti, ki je prejel 955 preferenčnih glasov (v tržaškem volilnem okrožju ju pa še dodatne 104 glasove), v goriškem okrožju pa je bil izvoljen Josip Jarc na listi KPI, ki je prejel kar 3234 preferenčnih glasov. Kot se je moglo že vnaprej predvidevati, v videmskem okrožju ni bil izvoljen noben Slovenec. Vendor pa moramo takoj poudariti, da so se kljub temu slovenski kandidati na listah KPI in PSI dobro afirmirali. Na listi KPI je Izidor Predan prejel namreč 535 preferenčnih glasov, Pavel Petričič pa 462; na listi PSI pa Viljem Černe 404 preference.«

V goriškem volilnem okrožju, žal ni bil izvoljen slovenski kandidat na listi PSI Marko Waltritsch, ki pa se je

s preferenčnimi glasovi zelo dobro uveljavil, saj jih je prejel v goriškem volilnem okrožju kar 813, v tržaškem okrožju pa 327, torej skupno 1140 preferenc.

Slovenski volivci, ki so glasovali za slovenske kandidate, so prepričani, da bodo izvoljeni slovenski deželni svedovalci odločno zastopali narodno-obrambne koriste Slovencev v vsej deželi, saj je v programih njihovih strank, zlasti pa v volilnih programih, prav to predvsem tudi podudarjeno.

Takoj po objavi volilnih izidov je bilo jasno, da deželne volitve niso prinesle bistvenih sprememb v dosenanjih odnosih med političnimi strankami. Če torej primjeramo predvsem spremembe pri glasovih strank, ki v svojih programih odločno branijo pravice slovenske narodne skupnosti (KPI, PSI, PSIP, Slovenska skupnost ter indipendentisti), moramo ugotoviti, da so te stranke predstavljale na lanskih volitvah 32.72% vseh glasov v deželi, sedaj pa se je ta odstotek malenkostno dvignil na 33.79%.«

OPERNA AKADEMIJA KRIŽ - Projekt Ragazzi... all'opera! (Otroci ...na oder)

Izkušeni pevci in otroci uprizorili opero Don Pasquale

V treh dneh kar 9 predstav v Kulturnem domu v Trstu, zdaj pa še turneja po FJK

Mednarodna opera Akademija iz Križa, ki jo je ustanovil in jo vodi Aleksander Svab, je med glavnimi smotre svojega delovanja vključila tudi delo z otroki, kateremu se že štiri leta posveča z zelo uspešnimi projektmi. Štiri leta so v otrokovi razvojni dobi zelo dolgo obdobje in Svab je z velikim zadovoljstvom ugotovil, da so se mnogi udeleženci prvih opernih postavitev tako navdušili za opero in petje, da so se vključili v zbole, drugi pa so s starši postali bolj ali manj redni obiskovalci gledališč.

Formula, ki si jo je kriški operni pevec izmislil, nalaga otrokom kar veliko dela in odgovornosti, zato pa tudi sorazmerno veliko zadoščenja, kajti odrski nastop krona celoletne priprave in postane izkušnja, ki presega vsakršno vrsto teoretičnega poučevanja. Ragazzi... all'opera! pomeni Otroci ...na oder, pa tudi na delo, ki se začne v šolskih prostorih, kjer se otroci z učitelji ali profesorji učijo arije in zbole, bavijo pa se tudi z izdelovanjem kostumov, ki so bili letos po zamisli Giuditte De Pretis sešiti iz preprostega rečikiranega materiala.

Ni mnogo oper, ki bi bile primerne za otroke: v prejšnjih letih je Svab po vrsti izbral Mozartovo Figarovo svatbo, Donizettijev Ljubezenski napoj, Rossinijevega Seviljskega brivca, letos pa je začivel Donizettijev Don Pasquale, ki je med navedenimi naslovi morda najbolj šibak, kljub temu pa nudi kar dovolj priložnosti, da se otroci izkažejo z disciplino in ustvarjalnostjo. Postavitev opere pa ni samo enkratna izkušnja za otroke, temveč tudi zelo koristna preizkušnja za odrasle gojence kriške operne Akademije, zato Svab vsako leto pripravi dve verziji: na matinejih so otroci v nekoliko skrajšani različici opere protagonisti, ker pojejo ne samo zbole (ki jih je v Don Pasqualeju bore malo), marveč tudi arije, tu pa tam zaplešejo in se aktivno vključijo v odrsko dogajanje, večerne predstave pa so bolj pomembne za odrasle pevce, ki se jim otroci pridružijo le v zadnjem dejanju.

O zahtevnosti in uspešnosti Svabovega projekta, ki ga podpirata tako Deželni šolski urad FJK kot deželna uprava, pričajo številna udeležencev v prejšnjih letih: 1.200 za Figarovo svatbo, 2.600 za Ljubezenski napoj, kar 4.000 za Seviljskega brivca, in tu-

Prizor s predstavo uprizoritve Donizettijeve opere Don Pasquale

FOTODAMJ@N

di letos je bil odziv razveseljiv, kljub upadu udeležbe učencev slovenskih šol, ki so bile v prejšnjih letih mnogo bolj številne. Letos je pristopilo preko trideset italijanskih šol iz tržaške, goriške in videmške pokrajine, med slovenskimi pa so se odzvale osnovne šole Albin Bubnič iz Milj in Fran Saleški Finžgar iz Barkovelj ter večstopenjske šole Srečko Kosovel z Općin in Fran Levstik s Proseka.

Z lanskim Seviljskim brivcem bo kriška Akademija navezala sodelovanje tudi s šolo v Lombardiji, Don Pasquale pa je svojo intenzivno turnejo začel v tržaškem Kulturnem domu, kjer je bilo v treh dneh na odru kar devet predstav. Pevska zasedba so sestavljali stari in novi gojeni kriške Akademije: na poslednji večerni predstavi v Kulturnem domu je v nosilni vlogi pel Giovanni Alberico Spiazzini (v ostalih so se vrstili Alessandro Menduto, Tommaso Quanilli in Massimiliano Svab), Norina je bila Emilia Russo (izmenično Cristina Del Tin, Cristina Allegra, Nika Kožar in Julija Kramar), Dottor Malatesta Pierpaolo Cappuc-

cilli (izmenično Joseph Lia in Umberto Bassi), Ernesto Federico Buttazzo (in Paolo Pieruzzo), notar Massimiliano Svab (in Umberto Bassi), na klaviaturo je igral Fabio Zanin (in Roberto Brandolisi ter Desire' Broggi), sodelovali pa so učenci šol Morpurgo, Corsi in Pacifico. Odrasli in otroški zbor je profesionalno koordiniral Alessandro Menduto, zahtevnost partiture pa sta najbolje premostila protagonist Giovanni Alberico Spiazzini in sopranistka Emilia Russo, sicer je celotna zasedba z otroškim zborčkom vred kar lepo sledila Svabovemu vodstvu in požela veliko aplavzov.

Don Pasquale je sinoči obiskal Občinsko gledališče v Tržiču, noco bo v gledališču Pasolini v Cervignanu, jutri v auditoriju De Cesare v Remanzaccu, 19. in 20. maja v čedajskem gledališču Adelaide Ristori, 20. maja v Auditoriumu Zotti v San Vito al Tagliamento, 21. v gledališču Mons. Lavaroni v Artegini, 22. v videmškem Avditoriju Zanon, turneja pa se bo sklenila 23. maja v občinskem gledališču v Krminu.

Katja Kralj

KNJIŽNA NAGRADA Desetnica za roman Kot v filmu Vinku Möderndorferju

Komisijo za desetnico, nagrado za najboljše otroško ali mladinsko delo, je prepričal mladinski roman Kot v filmu Vinka Möderndorferja. Komisija je prepoznala tekočo pripoved, polno humorja, gremkih resnic in nevsiljivih premislekov o sodobnosti. Na koncu avtor postreže s presenetljivim razpletom in za bralcu novim, pristnejšim pogledom na svet.

V obrazložitvi stanovske nagnade Društva slovenskih pisateljev so zapisali, da je prvoosebni junak Möderndorferjevega romana dvanajstletni Gašper bister fant, ki ga pretresajo pubertetniške tegobe, povezane s primitivnimi ustrahovanji postavljaških sošolcev. Hkrati pa Gašper kmalu opazi, da je doma nekaj narobe. Njegova mati je vse bolj sumničiva in zazira vase, oče pa je večkrat nepojasnjeno zdoma. In ker ima Gašper bujno domišljijo si - čeprav že sluti razlage neurejenih družinskih razmer - izmišljuje napete prizore, polne črnega humorja, v katereh ob karikiranih filmskih likih nastopajo člani njegove družine.

Letošnjo komisijo so poleg njene predsednice Polonce Kovač se stavljal še Borut Gombič, Klara Jovanovič, Janja Vidmar in Dim Zupan, v izbor za nagrado pa je bilo uvrščenih 76 knjižnih naslovov. (STA)

MLADIKA - Številka 2-3 2014

Bogata bera literarnih prispevkov

Nova številka tržaškega mesečnika Mladika je zagledala luč v velikonočnem času. V uvodni besedi z naslovom Upanje Velike noči Jože Bajzek spregovori o ponenu križa, na katerem je umrl božji sin, in o upanju, ki ga je s svojo smrtjo in vstajenjem dal kristjanom. Sledi razmišljanje Loredane Gec Nekaj trenutkov tištine, ki ga je radijska raziserka in programistka prebrala na Prešernovi proslavi v Društvu slovenskih izobražencev 10. februarja letos.

Mladika ponuja v branje bero literarnih prispevkov, in to so: novela Nataše Konc Lorenzutti Bližina daljave, ki je prejela prvo nagrado na 42. literarnem natečaju revije Mladika, 18. nadaljevanje romana Irene Žerjal Peta Avenija in smrte zagate, cikel pesmi Metke Kacin Beltrame Benečija, mon amour, ki je bil priporočen na 41. literarnem natečaju revije Mladika ter pesem Vladimirja Kosa Morda še kdo drug se v Nedeljo napoti.

Spomine na življenje v Nemčiji Peterja Merkija po avtorjevi smrti in na podlagi izvirnih zapiskov nadaljuje žena Mirella Urdih Merkù. V tem nadaljevanju se spominja posebnih življenjskih obležnic, ki jih je mož slavil v Nemčiji, in njune zlate poroke.

Renato Podberšč mladi je avtor zanimivega članka o prvem vseslovenskem romanju v Svetu deželu leta 1910, katerega se je udeležilo tudi 24 romarjev iz Trsta. Bruna Marija Pertot je avtorica spominskega zapisa, katerega se objavlja prvi del, o Zori Piščanc in njenem bratu Ladotu. V

članku z naslovom Slikanje s svetlobo Mojca Polona Vaupotič piše o slovenskih snovnih barvnih oken - vitrajih.

Marija Pirjevec je avtorica zapisa Kosovelov smisel za svobodo sredi dehumанизiranega sveta, ki ga je prebrala ob 110-letnici pesnikovega rojstva, in sicer ob otvoritvi Kosovelove spominske sobe v prostorih Ljudske univerze v Sežani.

O letošnjem dobitniku nagrade

Prešernovega sklada, duhovniku jezuitu, pesniku in filozofu Vladimirju Kosu piše Rosina Švent.

Sledi Antena z novicami iz zamejstva in iz Argentine. Ocene knjig izpod pereza Cirila Velkovrha in Iztoka Ilcha, in Novice Knjižnice Dušana Černeta.

glasba@primorski.eu piše Rajko Dolhar

NA VES GLAS

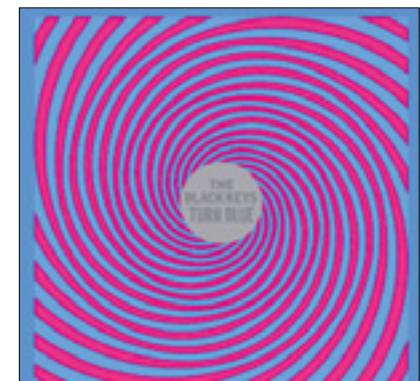
Turn Blue

The Black Keys

Indie, psihedelični pop rock

Nonesuch Records, 2014

Ocena: ★★★★★

Pred izidom nove plošče ameriškega benda The Black Keys je vladala prava glasbena evforija. Dvojica, doma iz ameriške zvezne države Ohio, ki je še pred nekaj leti bila znana le v nočnih klubih underground scene, je s prejšnjo ploščo El Camino postala neke vrste planetarni glasbeni fenomeni. Uspešnico Lonely Boy ste verjetno slišali že tisočkrat, prejela je veliko glasbenih priznanj, na spletnem portalu Youtube pa ji je prisluhnilo okrog 34 milijonov ljudi ...

Dan Auerbach in Patrick Carney tudi tokrat nista razočarala svojih oboževalcev, pa čeprav sta z novo ploščo Turn Blue na nek način spremenila glasbeni trend prejšnjega albuma. Kot se večkrat zgodi, je glasbeni sound in besedila novega plošča močno pogojevalo čustveno stanje pevca Auerbacha, ki se je pred kratkim razsel z ženo.

Album Turn Blue, ki je izšel ravno ta teden, je torej bolj melanholična plošča, manj je bluz roka in poskočnih ritmov, več pa psihedelije, sintetizatorjev zvoka in daljših kitarskih rifov. To pa je razvidno že s prvo, skoraj sedemminutno (!) Weight of Love, ki rahlo spominja na uspešnico Breathe angleške legendarne zasedbe Pink Floyd. Bolj popobarvana je pesem, ki daje plošči naslov Turn Blue, nato pa je na vrsti single Fever, ki ga že skoraj dva meseca vrtijo vse radijske postaje, morda ste mu celo prisluhnili v kakem supermarketu. Pesem je nedvomno posrečena in je ena od redkih, ki spominja na glasbeni sound prejšnjega albuma El Camino. Tej bi lahko prišli še krajevi komad It's Up To You Now, medtem ko se Auerbachovo žalostno duševno stanje ponovno prikaže v naslednjih Waiting On Words in In Our Prime.

Za konec sta Carney in Auerbach poskrbela še za bolj rokersko, v Rolling Stones stilu, pesem Gotta Get Away.

Osmo plošča Turn Blue ameriške dvojice The Black Keys je globalno gledano dobila plošča. Gotovo ne bo deležna komercialnih glasbenih priznanj, kot prejšnja, a nič za to ... ne verjamem, da stremita Auerbach in Carney ravno za temi.

RIM - Po podatkih statističnega urada Istat

Italijanski BDP v prvem trimesečju zaskrbljujoče nazadoval za 0,1 odstotka

RIM / LIZBONA / ATENE - Med državami z evrom je gibanje bruto domačega proizvoda (BDP) v prvem letnem četrtletju razočaralo v več državah. Med ranljivimi državami se je po kratkem predahu v negativnem območju znova znašla Italija, prvič v letu dni pa se je gospodarstvo skrčilo tudi na Portugalskem. Še naprej se zmanjšuje tudi obseg grškega

BDP. Kot je razvidno iz včerajšnje objave italijanskega statističnega urada Istat, je italijanski BDP v prvem trimesečju na ravni četrtletja nepričakovano nazadoval za 0,1 odstotka, na letni ravni pa za 0,5 odstotka. Krčenje je posledica slabih rezultatov italijanske industrije.

Italijansko gospodarstvo, sicer trete največje v območju evra, je iz najhujše recesije po drugi svetovni vojni izšlo šele v zadnjem četrtletju lani, ko je v četrtletni primerjavi napredovalo za 0,1 odstotka. Lani je sklenilo z 1,9-odstotnim padcem, letos pa naj bi po napovedih Rima z 0,8-odstotno rastjo.

Slab rezultat so med januarjem in marcem zabeležili tudi na Portugalskem, kjer se je BDP na ravni četrtletja po prvih ocenah tamkajšnjega statističnega urada INE skrčil za 0,7 odstotka, na letni ravni pa za 1,2 odstotka. To je slaba novica pred sobotnim izstopom Portugalske iz programa mednarodne pomoči.

Za Grčijo so medtem trenutno dostopni le podatki za gibanje BDP v prvem četrtletju na letni ravni. Zmanjševanje obsega BDP pa se v tej državi vendarle umirja; v prvem trimesečju je bilo v letni primerjavi 1,1-odstotno, potem ko je bilo v zadnjem trimesečju 2,3-odstotno. Potem ko se je grško gospodarstvo lani po izračunih francoske tiskovne agencije AFP skrčilo za 3,86 odstotka, naj bi se letos po napovedih

grškega finančnega ministrstva okrepilo za 0,6 odstotka, kar bi pomenilo prvo rast po letu 2008.

Z Španijo je medtem včeraj evropski statistični urad Eurostat objavil, da je imela na četrtletni ravni 0,4%, na letni ravni pa 0,6-odstotno gospodarsko rast (v četrtletju pred tem 0,2-odstotno rast oz. 0,2-odstoten padec).

Ciprsko gospodarstvo se je v prvem četrtletju v četrtletni primerjavi

skrčilo za 0,7 odstotka (v zadnjem četrtletju lani za 0,8 odstotka), v letni primerjavi pa za 4,1 odstotka (v zadnjem četrtletju lani za pet odstotkov), je sporočil Eurostat.

Območje evra je v prvem letnem četrtletju v primerjavi s predhodnim trimesečjem po izračunih evropskih statistikov zabeležilo le 0,2-odstotno rast BDP in s tem močno razočaralo analitike.

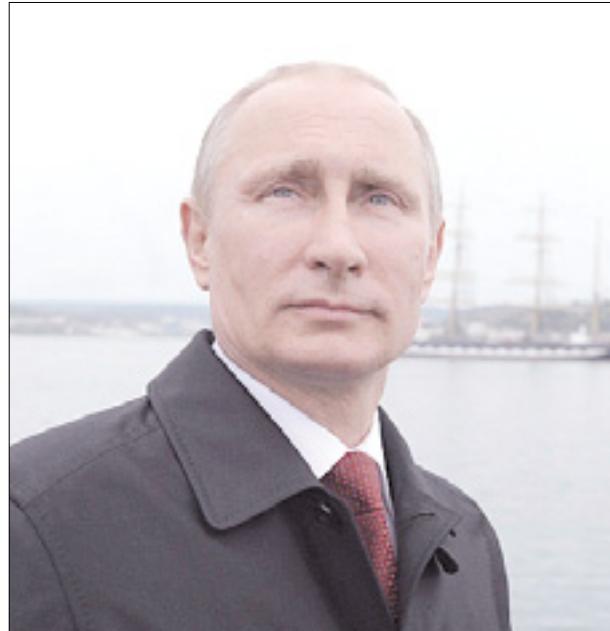

Največja stagnacija je v industrijski proizvodnji

ANSA

MOSKVA - Ruski predsednik Vladimir Putin naslovil pismo voditeljem 19 evropskih držav

Ukrajina naj Rusiji plača milijardni dolg za plin, drugače bodo z junijem nastali problemi z dobavo

Putin je članice EU obtožil, da si premašo prizadevajo za rešitev vprašanja dobave ruskega plina Ukrajini

ANSA

MOSKVA - Ruski predsednik Vladimir Putin je včeraj na voditelje 19 evropskih držav naslovil novo pismo, v katerem je članice EU obtožil, da si premašo prizadevajo za rešitev vprašanja dobave ruskega plina Ukrajini. Ob tem je dodal, da je Moskva še vedno pripravljena na iskanje rešitev, v nasprotnem primeru pa zagrozil s prekinjivo dobavo z junijem. »Na žalost moramo reči, da od naših evropskih partnerjev nismo prejeli nikakršnih specifičnih predlogov o tem, kako stabilizirati situacijo,« je v pismu zapisal Putin. Ob tem je dodal, da se je v času od prvega pisma, v katerem je aprila zaradi neporavnanih plinskih dolgov Ukrajine zagrožil z ustavljivo dobavo in pozval k tritranskim pogajanjem o oskrbi z zemeljskim plinom, situacija glede plačevanja Kijeva za ruski plin le še poslabšala. »Gazprom ni prejel niti enega plačila za plin, ki ga je dobavil Ukrajini, in skupni dolg je z 2,237 milijarde dolarjev narasel na 3,508 milijarde,« je zapisal Putin in opozoril, da bo po 1. juniju Rusija Ukrajini dobavila le še toliko plina, kolikor ga bo Kijev vnaprej plačal.

Ruski predsednik sicer pouča, da je Moskva še naprej pripravljena za sodelovanje z evropskimi državami za rešitev tega vprašanja. »Prav tako upamo, da bo Evropska komisija aktivne sodelovala v dialogu, da bi dosegli specifične in pravične rešitve, ki bi pomogle k stabilizaciji ukrajinskega gospodarstva,« je še dodal Putin.

Putin je pismo naslovil na voditelje Avstrije, Bosne in Hercegovine, Bolgarije, Češke, Hrvaške, Francije, Nemčije, Grčije, Madžarske, Francije, Italije, Makedonije, Moldavije, Poljske, Romunije, Srbije, Slovaške, Turčije in tudi Slovenije. V ponedeljek so sicer v Bruslju že potekala tritranska plinska pogajanja EU, Rusije in Ukrajine na tehnični ravni. Kot je ocenila Evropska komisija, so bila konstruktivna in so pripravila podlago za drugo politično srečanje sredi maja. EU dobi iz Rusije 30 odstotkov plina, večinoma preko Ukrajine, zato se Bruselj boji, da bi prekinjena dobava Ukrajini lahko privедla do motenj v dobavi plina članicam EU.

BEOGRAD / SARAJEVO / ZAGREB - Doslej umrli dve osebi, dve pa pogrešajo

Izredno močan dež povzročil obsežne poplave v Srbiji, BiH in na Hrvatskem

BEOGRAD / SARAJEVO - Medtem ko so v Srbiji po novem po vsej državi v vjetri izredne razmere, število žrtev poplav, ki naj bi bile vsaj ponekod najhujše doslej, narašča. Ponekod že 36 ur neprekinjeno dežuje in napovedi ni obetavna. Število evakuiranih narašča, v najmanj 18 občinah so narašle vode povzročile popoln kaos. Povsod pomaga tudi vojska. Kot poroča srbska tiskovna agencija Tanjug, sta po zadnjih podatkih notranjega ministra zaradi močnega deževja in poplav v Srbiji umrli dve osebi, dve pa zaenkrat uradno pogrešajo. Za pogrešana veljata ena oseba iz Lajkovca in gasilec iz kraja Topole, medtem ko sta potrjeni smrti ene osebe v kraju Umčari pri Obrenovcu in še ene, ki je utonila v Donavi pri Novem Sadu. Po nekaterih drugih navedbah naj bi v Lajkovcu pogrešali ne eno, ampak dve starejši osebi.

Srbska vlada je včeraj na predlog republiškega štaba za izredne razmere zaradi poplav in obilnega deževja razglasila izredne razmere na ozemlju celotne države. Najhujše je na Zahodu in v osrednjem delu Srbije, kjer je narasla voda odnesla številne mostove in dele cest, prekinila oskrbo z električno in na sploh povzročila ogromno škodo na infrastrukturi. Med drugim je prekinjena Ibarska magistrala, ena najpomembnejših cestnih povezav na območju, prekinjene so tudi nekatere železniške povezave.

Vodostaji bolj ali manj vseh rek so nevarno visoki in naraščajo. Na vseh hidro-

lektrarnah Elektroprivrede Srbije so uveli izredne razmere in 24-urna dežurstva. Iz več mest, med drugim Beograda, Ložnice in Valjeva, poročajo o absolutno rekordnih dnevnih količinah dežja, saj ga je samo včeraj padlo krepko čez sto milimetrov na kvadratni meter. Na jugu Srbije, nedaleč od kraja Leskovac, je poleg dežja včeraj pustošil še mini tornado.

Več sto šol v Beogradu in drugih popavljenih mestih so za danes izaprli, medtem ko je vlada vsem vrtcem in šolam po državi odredila tudi odpoved vseh izvenšolskih dejavnosti. V boju proti poplavam vodam med drugim pomaga kakih 400 vojakov, tudi z vojaškimi helikopterji, čolni, cisternami z vodo in drugo opremo. Srbski premier Aleksandar Vučić, ki pravi, da tako katastrofnih poplav v Srbiji ne pomnilo, je včeraj s helikopterjem obiskal občini Kočeljeva in Ub jugozahodno od Beograda ter pomagal pri dostavi hrane in vode.

Podobno vreme že dva dni pesti tudi BiH, kjer po novem v celotni Federaciji BiH, v desetih občinah Republike Srbske, med drugim v Bijeljini in Doboju, ter v okrožju Brčko prav tako veljajo izredne razmere, piše Tanjug. Hudo je bilo včeraj tudi na Hrvatskem. Močno neurje je zajelo celinske dele države. Predsednik Vukovarsko-sremske županije Božo Galić je na območju razglasil naravno nesrečo zaradi velike količine dežja in vode na kmetijskih zemljiščih.

Žensko je poplava ujela kar sredi Beograda

TURČIJA

Doslej 282 mrtvih rudarjev

CARIGRAD - Število mrtvih v katastrofalni nesreči v turškem premogovniku je po navedbah tamkajšnje vlade naraslo na 282. V zadnjih 12 urah iz rudnika v Somi niso potegnili nobenega živega rudarja, je danes povedal turški minister za energetiko Taner Yıldız. Medtem se je včeraj po državi začela stavka, h kateri je pozvala turška zveza sindikatov Türk-İş. Türk-İş, ki je največja zveza sindikatov v Turčiji, je svoje člane v sredo pozvala, naj začnejo protestno stavko v spomin žrtev premogovniške tragedije. Zveza, ki jo sestavlja 35 posameznih sindikatov, je katastrofo označila za najhujši humor na delovnem mestu v Turčiji.

S stavko, so sindikati žeeli opozoriti na slabo varnost v turških rudnikih in neuspeh pri zagotavljanju dostojnih delovnih pogojev, odkar je država premogovnik v Somi oddala v zasebne roke. Včeraj so ponovno izbruhnili protesti proti oblastem zaradi tragične nesreče. V Izmirju se je zbralok 20.000 protestnikov, policija pa je proti njim posredovala s solzivcem in vodnimi topovi. V Ankari pa je več sto protestnikov poskušalo prodreti do energetskega ministrstva.

GORICA - 36-letni Tržičan Carlo Rao je prek spletja opeharil na tisoče ljudi

Kralj spletnih goljufov se je skrival v Ljubljani

Čeprav je še mlad, zaseda na Olimpus spletnih goljufov zelo visok položaj. Ni slučaj, da so mu rimski policisti nadeli vzdevek »Il Re delle truffe« (Kralj goljufi), saj je prek računalnika v zadnjem desetletju opeharil na tisoče ljudi in si protizakonito prisvojil ogromno denarja. V preteklosti je že večkrat obsedel v zaporu, vsakič pa so mu zakonski mehanizmi omogočili vrnitev na prostost, čeprav je imel z organi pregona še odprtne račune. 36-letni Carlo Rao iz Tržiča se je pred roko pravice uspešno skrival dve leti, v prejšnjih dneh pa se je njegov beg končal: sile javnega reda so ga v sredo arretirale v Ljubljani in ga odpeljale v zapor, kjer bo tokrat ostal zelo dolgo.

»Aretirali smo ga na podlagi razsodbe rimskega prizivnega sodišča, ki mu je naložilo 27 let, osem mesecev in 23 dni zaporne kazni. Odkar opravljam ta poldic, nisem še slišal za goljufa, ki bi ga obsodili na tako dolgotrajno zaporno kazeno skoraj izključno zaradi malverzacij,« je povedal Claudio Culot, vodja letecgega oddelka goriške kvesture, ki je Tržičana zasledovalo od lanskega decembra, ko so rimski sodniki odredili aretacijo in za njim razpisali evropsko tiralico. »Naša ekipa ni imela lahkega dela, saj je Rao izkušen goljuf in se vedva ni posluževal navadnih komunikacijskih sredstev. Po nekaj mesecih nam je vsekakor uspelo odkriti »sibki člen v verigi«, nakar smo s pomočjo novih računalniških sistemov ugootovili, da je bil Tržičan nekje v Ljubljani,« je povedal Culot in izpostavil, da je k uspehu goriških policistov odločilo pripomoglo tesno sodelovanje z novogoriškimi in ljubljanskimi kriminalisti ter z Interpolom.

Tržički goljuf je v slovenski prestolnici živel v stanovanju v bližini ministrstva za notranje zadeve. Bil zelo pozoren in previden - kaže, da je legal tudi svojim najblžnjim -, policisti pa so naposled le dočakali njegovo napako. »Razumeli smo, da je Rao pričakoval načilo denarja preko storitve MoneyGram in da je nameraval dvingiti gotovino v eni izmed devetih ljubljanskih poslovnic Abanke, kar se je tudi zgodilo,« je povedal Culot. Rao se je na banko odpravil v sredo zjutraj: dvignil je denar in odšel, za vogalom pa so ga

Carlo Rao je ogoljufal na tisoče ljudi

čakali policisti. »Aretaciji se ni uprl. Pri sebi ni imel orožja, imel pa je ponarejen dokument,« je dejal Culot.

Rao se je pred organi pregona skrival že od leta 2012. Prvo njegovo goljufijo so odkrili leta 2004, nakar ga je iskal vsaj petdeset italijanskih kvestur. Obsodbo mu je doslej izreklo 16 sodišč (Videm, Ravenna, Milan, Tolmeč, Palermo, Ancona, Ferrara, Goriška, Piacenza, Pisa, Genova, Bologna, Neapelj, Parma, Santa Maria Capua Vetere in Rim). Prvič so ga aretirali leta 2005, zaslovel pa je štiri leta kasneje, ko so ga aretirali v francoskem mestu Toulon. Obtožen je bil ponarejanja dokumentov in izvedbe več tisoč goljufov, s katerimi je do leta 2009 spravil v žep najmanj pol milijona evrov. Preko spletnih prodajalne eBay in drugih spletnih strani je prodajal najrazličnejše blago - od mobitelov do nakita in telefonskih kartic -, na katere so kupci zameni čakali, rad pa je ponujal tudi (tuga) stanovanja in dopustniške pakete na Formenteri in drugih krajih. Ko je dobil aro, je Rao izginil, opeharjeni pa so se zameni jezili. Aretaciji v Toulonu je botrovala ovadba njegove bivše partnerke, ki ga je prepoznaala na posnetkih televizijske oddaje Matrix. Žensko je leta 2008 zaprl v stanovanje v Rimu (med kaznivimi dejanji, zaradi katerih je bil obsojen, je tudi ugrabitev), iz katerega so jo štiri dni kasneje rešili policisti. Rao je pred prihodom sil javnega reda pobegnil in nadaljeval s svojo najljubšo dejavnostjo, dokler ga niso prijeli francoski policisti. V zaporu je ostal do leta 2012, nakar je bil začasno izpuščen na prostost. Izkoristil je priložnost in izginil, na begu pa je ostal vse do minute srede, ko so ga prijeli v Ljubljani. S spletnimi goljufami se je prezivil tudi v zadnjih dveh letih, prilagodil pa se je zahtevam gospodarske krize: ob počitnicah je namreč na spletnih straneh objavljala tudi lažne ponudbe dela in brezposegne prepričeval, naj mu pri vpisu na spletne strani raznih podjetij plačajo vpisno oz. neobstoječe davke. »Šlo je za manjše vsote, ogoljufal pa je nešteto ljudi,« je poudaril Culot.

Goljufa so policisti odpeljali v ljubljanski zapor. Italijanski organi pregona bodo zahtevali izročitev, ni pa mogoče izključiti, da bo pred začetkom skoraj 28-letne zaporne kazni v Italiji Rao ostal nekaj časa v Sloveniji, kjer je tudi zakrivil več kaznivih dejanj. (Ale)

GORICA - Pokrajinski svet

Proračun osiromašen, tarife nespremenjene

S petnajstimi glasovi za, devetimi glasovi proti in enim vzdržanim je goriški pokrajinski svet v sredo odobril letošnji proračun, ki je vreden 74.222.566 evrov. Kot je povedal predsednik pokrajine Enrico Gherghetta, je tako kot lanski tudi letošnji finančni dokument »osiromašen«, saj je zaradi vedno hujših rezov ter raznih omejitev »njegov edini cilj zagotoviti več uravnoteženja javnih finanč.<«

Proračun je orisala odbornica Vesna Tomšič, ki je prav tako poudarila, da je imela uprava pri načrtovanju še manj maneverskega prostora kot lani. »Obkrčenju rednih finančnih transferjev je velik problem pakt stabilnosti, ki nam do junija omogoča, da za javna dela porabimo le 1.023.000 evrov - denar bomo namestili šolskim stavbam in sedežu pokrajine -, ob tem pa nam dežela še ni sporočila, koliko dodatnih sredstev bomo lahko porabili glede na finančne cilje, ki nam jih bo postavila. FJK smo zaprosili, naj nam »sprosti« še 4.246.362 evrov za najnujnejša dela in projekte, trenutno pa še ne vemo, koliko in kdaj bomo ta denar lahko uporabili,« je povedala Tomšičeva in pristavila, da kljub težavam pokrajini ni povisala davkov in tarif. »Tarsu smo celo znižali na 4,4%,« je dejala in izpostavila, da bodo po drugi strani projekti ter prispevki za društva in razne organizacije zamrzni, dokler ne bo dežela FJK sprejela rebalansa. »Kar se delniških kvot

tiče, smo sredstva dodelili le konzorciju CISI in ustanovi ISIG,« je pojasnila Tomšičeva, ki je prepričana, da je sprito vseh rezov in omejitev nujno, da pokrajina išče dodatna sredstva preko evropskih projektov: »Prav zaradi tega pripravljamo sistemski načrt za dostop do evropskih skladov, v katerega bomo vključili tudi občine in društva.« Gherghetta je v svojem poročilu ocenil, da je »darenačni iziv ohranitev enotnosti našega ozemlja tudi po ukinitvi pokrajin, in to v interesu vseh nas, saj se nas bodo v nasprotнем primeru polstali drugi. Naši izzivi se danes imenujejo zdravstveno podjetje, konzulta za optimalna območja za vodo Cato, odpadki in energetska učinkovitost. Če bomo šli narazen, bo celoten sistem od Cisija do Irisa splaval po vodi,« je povedal Gherghetta, po katerem ima danes pokrajina novo poslanstvo, in sicer »predati enotno Posoče županom«. Za ohranitev enotnosti prostora je treba po mnenju Gherghette ohraniti zdravstveno podjetje, okrepliti konzulte za optimalna teritorialna območja, utrditi pokrajinska podjetja, posodobiti delovanje CISI-ja, posodobiti in združiti razne konzorcije, univerze in raziskovalne ustanove, ohraniti usmerjenost Goriškega sklada v Posoče, razširiti EZTS na celotno Posoče, pripraviti nov pokrajinski protokol za promet in okrepliti vlogo razvojnega pakta. (Ale)

NOVA GORICA - Obiskali so tudi SNG

Kriminalisti preiskujejo direktorja gledališča

Preiskava poteka zaradi suma zlorabe uradnega položaja

Kriminalisti so v sredo obiskali novogoriško Slovensko narodno gledališče (SNG) in pod drobnogled vzeli direktorja Jožka Čuka. Kot so potrdili na novogoriški policijski upravi, preiskava poteka zaradi suma storitve več kaznivih dejanj zlorabe uradnega položaja ali uradnih pravic. Na novogoriški policijski upravi več informacij niso posredovali, ker je preiskava še v teku, v gledališču pa sklepajo, da so kriminalisti prisli zaradi kazenske ovadbe, ki jo je zoper direktorja podala nekdajna vodja računovodstva Nevenka Razdevšek Žbona. Njena ovadba se nanaša predvsem na potne naloge in javni razpis za gradnjo male dvorane.

Poleg sumov o domnevnih nepravilnostih pri gradnji male dvorane v ovadbi Čuku ocitajo, da mu je gledališče leta 2012 izplačalo potne naloge za prihod iz Ljubljane v Novo Gorico za dneve, ko naj ne bi prišel v gledališče. Med letoma 2009 in 2010 pa, da je bival v službenem stanovanju SNG, namejenem gostuječim igralcem, a ni plačeval ne najemnine ne stroškov. Ko je leta 2010 na to temo prišla v javnost anonimka, so v gledališču kategorično zavrnili, da bi direktor brezplačno oziroma na račun davkoplăčevalcev bival v stanovanju SNG. Le izjemoma naj bi tam prespal, ko so mu se obveznosti zavlekale. Čuk je ovadbo označil za neutemeljeno in za osebno maščevanje. (sta)

Jožko Čuk

FOTO K.M.

Odvetnica Kati Mininčič, ki zagovarja Razdevšek Žbona, pa je dejala, da ne gre za maščevanje. »Vsak državljan je dolžan naznaniti ali podati kazensko ovadbo, če gre za sum kaznivega dejanja. Kazensko ovadbo sem podala, ker gre v SNG, ki je javni zavod, za sum oškodovanja javnih sredstev,« je povedala odvetnica. Kot so pojashnili v gledališču, že nekdajna vodja računovodstva ovadbo podala ustno letosnjega aprila. Razdevšek Žboni je Čuk novembra leta 2012 poleg vodji službe za odnose z javnostmi Borutu Bašinu odpovedal delovno razmerje iz krivdnih razlogov, ker naj bi nepooblaščeno dostopala do varovanih osebnih podatkov in ostale dokumentacije. Oba sta se pritožila na delovno sodišče v Novi Gorici, ki pa je tožbi zavrnilo kot neutemeljeni. Zatem sta se po poročanju medijev na odločitev pritožila na višje delovno sodišče, vendar to še ni odločilo. (sta)

Pobegnila s fantom

Mejni policisti so v torek na avtocestni postaji pri Vilešu ustavili za pregled avtobus z romunsko registrsko tablico. Na njem se je peljal mlad romunski par, ki so ga sile javnega reda iskale, potem ko je mati mladoletne ženske še isti dan zjutraj prijavila njen izginotev v Terniju v Umbriji. Mladoletnico so policisti zadržali v pričakovanju na njeno mati, ki je v Gorico prišla po pobeglo hči sredi noči. Mladoletnica je s svojim fantom odšla od doma, ker družinski člani njenega ljubezenska razmerja niso odobravali.

Slovesnost v Ozrenju

V zaselku Ozrenj v Renčah bodo jutri ob 11. uri na slovesnosti počastili spomin na tragedijo, ki se je zgodila 20. maja leta 1944, ko so Nemci pobili tri člane družine Mozetič in jih skupaj z domačo hišo začigali, prav tako so začigali še pet hiš in ubili pet kurirjev brigade Garibaldi. Zajeli so tudi 35 aktivistov Osvobodilne fronte in jih odpeljali v goriške zapore, od tam pa v taborišče v Auschwitz. (km)

Spomin na Azerbajdzance

Azerbajdzansko veleposlaništvo v Ljubljani in društvo prijateljstva Slovenije in Azerbajdzana prirejata dogodek »Herojska pot azerbajdzanskih častnikov in vojakov«, ki bo danes ob 11.30 v Spominskem parku na Trnovem nad Novo Gorico, uro kasneje pa še pri spomeniku Mehdiya Huseynzadeja - Mihajla na pokopališču v Čepovanu. (km)

GORICA - Nastopil zbor Carmina Slovenica

V sinagogi odmevali judovski napevi po zaslugi mladih slovenskih pevk

Carmina Slovenica
v goriški sinagogi

BUMBACA

Čudovito okolje goriške sinagoge v Ulici Ascoli je v sredo nudilo nadvse primerno kuliso koncertu, ki ga je uprizoril znani ženski pevski ansambel Carmina Slovenica iz Maribora. Petinridesetčlanski zbor bi moral nastopiti že 27. marca letos, toda so prireditelji koncert odložili zaradi bolezni v ansamblu. S koncertom v sinagogi so prireditelji, Kulturni center Lojze Bratuž v sodelovanju z združenjem Amici di Israele in Združenjem cerkvenih pevskih zborov iz Gorice, zadeli v črno, saj je nastop slovenskih pevk naletel na izjemno zanimanje pri publiku, obenem pa je pripravil k ovrednotenju zgodovinskega objekta, ki ga tudi Goričani malo poznavajo. Goriška sinagoga je zelo dobro ohranjena in predstavlja odlično okolje za tovrstne prireditve. In koncert Carmine Slovenice je sodil v to okolje, kjer se je vse odvijalo v nekem skrivnostnem polmraku brez odvečnih žarometov in drugih modernih tehničnih pripomočkov. Mariborski ansambel, ki pod vodstvom prizadene Karmine Šilec žanje uspehe povsem svetu, se je predstavil s programom judovskih pesmi iz raznih obdobjij. Koncert z naslovom Tehilim (Psalmi) se naslanja na izročilo Haggade, ki velja za posebno sporočilo Svetega pisma in predstavlja molitve

vernikov s poudarkom na tistih daljnih utrinkih, ki so spremljali Jude med bežanjem iz egiptovskega suženjstva. Glasba je med judovskim ljudstvom od nekdaj imela velik pomen. O tem pričajo omembe v starih listinah in obrednih knjigah, kajti Jude so glasbo dojemali kot nekaj nujno potrebnega v vsakdanjem življenju. Njihova glasba se je razvijala v dolgih stoletjih in dobivala razne oblike, ki jih je narekovalo večstoletno sobivanje z drugimi, zlasti evropskimi narodi. Te glasbene vrsti so lahko globoko verskega značaja z duhovnimi napevi, ki so se obdržali v judovskih obredih povsem svetu. Lahko pa so tudi posvet-

nega značaja in so jih Judje uporabljali ob raznih življenjskih priložnostih.

Izbor skladb, ki so jih predstavile mlade mariborske pevke, je zaobjemal različna obdobja judovske zgodovine. Slišali smo sefardske napeve, to se pravi pesmi, ki so nastale med španskimi in južnoevropskimi Judi, pa skladbe v jeziku Jidiš iz srednje in vzhodne Evrope; Carmina Slovenica je postregla tudi z renesančno polifonijo in s sodobnimi skladbami izraelskih skladateljev.

Kljub mladosti pevk (med 12. in 22. letom starosti) gre pri Carmini Slovenici za izjemni ansambel, ki je sposoben spoprijeti se tudi z zelo zah-

tevnimi skladbami, tudi takimi, ki segajo izven našega pojmovanja in dojemanja zborovskega petja. Svoj nastop so mlade Mariborčanke začinile še z dodatnimi scenskimi in glasbenimi prijemi, ki so se odražali v domiselnem prihajanju in odhajanju iz dvorane, s petjem iz ozadja, z zelo dobrimi solističnimi vložki, na koncu pa tudi z glasbeno spremljavo citer, klavirja in tolkal. Ob zaključku večera so dekleta odpela še dve znani skladbi, ki jih poznamo iz zvrsti črnskih duhovnih pesmi, a njihova zasnova sega daleč nazaj v zgodovino, v čase, ki jih omenja že Sveti pismo stare zaveze. (vip)

GORICA - Jutri v središču mesta

Starodobniki in manekenke

Z lanske prireditve

V goriškem mestnem središču bo jutri ob 17.30 mondena prireditve »Old timer« s sprevodom starodobnih vozil in modno revijo. Prirejata jo agenciji Bker iz Nove Gorice in Modica iz Gorice v sodelovanju z trgovino Tomani in inženirsko pisarno Cappella. Po peš coni Korza Verdi in Ulice Garibaldi se bodo manekenke peljale na starodobnikih iz tržaškega društva »Club dei Venti all'Ora«, na sebi pa bodo nosila oblačila, ki jih prodajajo v raznih goriških trgovinah. Med manekenkami bo tudi Miss Universe iz Slovenije, medtem ko bodo za plesno popestritev poskrbeli dekleta iz skupine Dolls iz Slovenije. Na prvih dveh izvedbah prireditve so sode-

lovale trgovine Oviesse, Sisley, Yamamay in Tomani, ki se jim bodo jutri s svojimi kolekcijami pridružile še Calzedonia, Motivi, Elite, Every Day, Verdi Street in Nello's. Za pričeske bosta poskrbela salona Rebirth iz Gorice in Francij iz Ločnika. K buditi so pristopili še trgovine De Bortoli, Selling my Life, Oro Gemma, La Gazzaladra in Dino Confezioni, knjigarna Ubik, zavarovalnica Val Piave Assicurazioni, avtošola Peter Pan, slavičarni Il Fornaio in Eddo Cidin, bar La Dolce Vita in restavracija McDonald's. Prireditev si bo v živo mogoče ogledati na spletni strani www.digisoft.go.it. V primeru slabega vremena bo dogodek odložen na 31. maj.

GORICA - Ob izidu nove zgoščenke

Bodečenežni Čas

Zbrane so sakralne, posvetne, umetne in ljudske skladbe, ki so jih pevke izvajale na domačih odrih in tekmovanjih v tujini

Del pevk
Bodeče Neže
na predstavitvi
zgoščenke

BUMBACA

Po originalni predstavitvi v palači Attems je zgoščenka Čas uradno postal del bogate umetniške zgodbe vokalne skupine Bodeča neža. Ob desetletnici delovanja je uveljavljeni zbor, ki deluje pod okriljem prosvetnega društva Vrh sv. Mihaela, dokazal, da je v teh letih optimiziral čas svoje zborovske dejavnosti za doseganje najboljših rezultatov. Naslov skladbe Lojzeta Lebiča na Šešerkovo besedilo je tudi sinonim za pridobljeno izkušnjo in umetniško zrelost, o katerih pričajo posnetki, ki so nastali v cerkvi Sv. Florjana v Števerjanu in v Kulturnem centru Lojze Bratuž v Gorici, nekateri pa v živo v dvorani Glasbene šole Koper. Skupina je zelela trajno obeležiti tudi kraje obdobje, ko je vodstvo ob študijski odsotnosti Matete Černic prevzel zborovodja Mirko Ferlan. Vsebine raznolikega programa je na platnici in v knjižici cd-ja grafično interpretirala Vida Boršnik s prepletom belih niti, med katerimi izstopa edina, opaznejša in trdnejša rdeča nit, ki predstavlja skupna prizadevanja in ljubezen do zborovske glasbe.

Bodečenežne pevke so za svojo tretjo zgoščenko izbrale sakralne, posvetne, umetne, ljudske skladbe, ki so jih v zadnjih letih izvajale na mednarodnih in domačih odrih ter na tekmovanjih, ki zahtevajo od pevcev obvladanje različnih govorov. Temeljna misel ima zato veliko obrazov: je čas molitve, čas za eksperimentiranje, brezčasne sakralnega sporočila, večni čas narave, čas mladosti, ljubezni, otožnosti ali zabave. Zborovodkinja Mateja Černic je suvereno vodila transverzalno nit skozi različna obdobja in zvočne svetove. Ob ekspresivno podani polifoniji Palestrine, Da Victorie in Gal-

lusa se iz večje čustvene razdalje pojavlja splošno bolj redko upoštevani poznoromantični navdih Pregla, Lajovica in Ipvaca (ob elegantni spremljavi pianista Jana Grbca), najbolj naravna pevska afiniteta pa vodi do sodobne glasbe in širokega razpona njenih izrazov z vodilnimi protagonisti današnje italijanske in slovenske zborovske scene, kot so Čopi, Donati, Bonato. Nepogrešljiva je tudi ljudska razsežnost z umetniško obdelanimi priredbami Walterja Lo Nigra in lani preminulega Orlanda Dipiazze, ki vrednotijo melodije iz deželnega izročila, saj program cd-ja poudarja izvor skupine in njeno navezanost na goriški, deželni in primorski prostor (poleg že omenjenih so pevke upoštevale tudi skladbe Maurija in Sofianopula). S pogledom v hite svetovnega zaklada zavzema tudi znamneniti Salve Regina Miklosa Kocsárja in sentimentalna Diraiton Mortena Lauridsena, ki je napisana na Rilkejevo besedilo.

V posnetem programu pride do izraza razlog uspeha skupine, ki je z državnimi in mednarodnimi dosežki postala referenčnega pomena v naši deželi. Zaznamujejo jo nameč pozornost do detajla, obvladanje vokalnih sredstev in širše literature, sporočilnost nastopa, ki izhaja iz vztrajnega prizadevanja, motivacija vsake posamezne članice, odprtvo sprejemanje in želja po spoznavanju mednarodne sodobne glasbene scene, vodilnih trendov in avtorjev. So aduti skupine, ki vrednoti svojo pripadnost v modernem, evropskem duhu in si daje priložnost, da radovedno in razsvetljeno pogleda tudi onkraj meja varnega domačega prostora, ker je razumela, da je petje govorica širšega, spodbudnejšega medkulturnega dialoga, ki je vir tehnične, umetniške in osebnostne rasti. Ravno danes ob 20. urji bo skupina Bodeča Neža nastopila v cerkvi sv. Janeza Krstnika v Štivanu. Koncert je vključen v projekt [Kras@event@Carso.\(rop\)](mailto:Kras@event@Carso.(rop)).

SOLKAN - V Soča fun parku

Tri novosti

V solkanskem Soča fun parku v tretjo sezono vstopajo s tremi novostmi, ki bodo zajele praktično vse uporabnike: za najmlajše so uredili orientacijsko učno pot, za mladostnike in odrasle nov poligon z dvanaestimi postajami, za tiste, ki bi radi vedeli kaj več o značilnostih, zgodovini in kulinariki goriškega prostora, pa so v sodelovanju z lokalnimi ponudniki pripravili več tematskih programov, ki vključujejo različne oglede in pokušine.

Novi poligon bo poleg popestritve in novih izzivov omogočil tudi istočasni sprejem večjega števila obiskovalcev. »Dosej smo jih na poligoni lahko sprejeli okrog 30 naenkrat, z novo progom je omejitev praktično izničena, saj imamo odslej tri vstopne točke, kar omogoča manj čakanja in boljše kroženje obiskovalcev,« pojasnjuje Robert Krkoč, direktor podjetja Pro Aktiv Sport, katero je lastnik Soča fun parka. Novost je veljala 22.000 evrov, od tega je 8.000 prispevala Fundacija za šport, uporabnikom je na voljo od sredine tega tedna.

Poleg učnega poligona, ki je obvezni del za vsakogar, ki obišče park, saj se tam seznaní z osnovnimi pravili in z rokovanjem z opremo, so odslej torej skupno na voljo še štirje poligoni, ki se med seboj razlikujejo po težavnostnih stopnjah in priporočeni starosti za obiskovalce, ter spust po guma ali t.i. Flying Fox po 300-metrski jeklenici 40 metrov nad Sočo.

Orientacijska učna pot za najmlajše je nastala za potrebe vrtcev, saj v sodelovanju s Soča fun parkom izva-

jajo športni program Mali sonček. »V našem Fun parku smo za vrtčevske otroke uredili zanimivo pot, ki gre preko mostičkov, skozi tunel ... tema pa je iskanje izgubljenih zajčkovih priateljev. To pomeni, da otroci v naravi iščejo na polena narisane živalce, sedem smo jih skrili na različna mesta. Na posamezna polena so pripeti žigi z enakim motivom, otroci tako sproti zbirajo odtise s podobami živali,« opisuje Krkoč kako bodo otroke dodatno motivirali.

Za tiste, ki bi na Goriškem radi adrenalinsko zabavo dopolnili z dobro hrano in se poučili o zgodovini in značilnostih okolice, pa so v sodelovanju z lokalnimi ponudniki pripravili več tematskih paketov in jih poimenovali glede na ponudbo: Čarobna Goriška Brda, Dve Gorici, dve državi, Po poteh Soške fronte, Vojna in mir ... Ti paketi torej poleg obiska v adrenalinskem parku vključujejo še dodatne aktivnosti. »Gre za lepo dopolnitev ponudbe kulinarike in enogastronomije,« meni Eva Mavrič iz turistične agencije Marica v Šmartnem v Goriških Brdih, ki sodeluje pri 'briškem' paketu. Gostom ponudijo ogled razglednega stolpa Gonjače, Šmartnega in Gradnega, kosilo, obisk vinske kleti in degustacije. Tudi Evelin Bizjak, turistična vodnica, ki goste popelje v Solkan, Kromberk, na Kostanjevico, trg Evrope in na Goriški grad meni, da je dopoldanska športna aktivnost v solkanskem Fun parku in popoldanski kulturno zgodovinski izlet super kombinacija. »Mi pa športni dopoldan popestrimo z ogledom kavern na Sabotinu, tam-

Nova proga za mladostnike in odrasle prinaša nove izzive

FOTO K.M.

kajšnjega mini muzeja, cerkvice svetega Valentina ...« pojasnjuje Bogdan Potokar, skrbnik parka miru na Sabotinu in tamkajnjega muzejčka prve svetovne vojne. Program Vojna in mir pa poleg Fun parka vsebuje ogled malega vojnega muzeja v Solkanu, načrtovan po jarkih in rovih na Prevalu ter prehod skozi kaverno na Sveti goro, in ogled tamkajšnje bazilike ter Marijanskega muzeja.

Lani so v Soča fun parku gostili 2.000 obiskovalcev, za katere izmenjanje skrbi pet inštruktorjev. Letos si obetajo veliko več obiska, tudi na račun omenjenih treh novosti pa tudi zato, ker postajajo v bližnji in širši okolici vse bolj prepoznavni. (km)

VRH - Drevi v lokandi Devetak

S šparglji vrhunska vina, umetnost in zgodovina

V pričakovanju na že tradicionalno enogastronomsko pobudo Asparagus, ki bo na sporednu prihodnje leto, bo nočoj pri Devetakovih na Vruhu večer z naslovom »Umetniki, prijatelji, beluši«, katerega protagonistke bodo jedi z beluši v kombinaciji z briškimi vini in kulturno. Razni gurmansi hrami iz naše dežele vsako leto v pomladnem času ustvarjajo posebne krožnike s sezonsko domačo povrtnino. Nocojšnji posebni meni pri Devetakovih predvideva več vabljivih in zanimivih hodov z beluši, ki so gojeni ali nabrani v bližnjih krajih. Tudi letos bo vsakemu hodu Uštili Devetak priložil posebej izbrano vino vinarjev Kettmeyer, Renato Keber, Damjan Podveršič, Fiegl in Rubijski grad.

Gastronomski večeri s šparglji imajo vedno tudi kulturno razsežnost. Letošnji večer je povezan s stolnico začetka prve svetovne vojne. Drevi bo zato spregovoril raziskovalec krajevne zgodovine Mitja Jurčen, sicer večkratni gost degustacijskih večerov v Lokandi Devetak na Vruhu. Stalnica večerov s šparglji so tudi umetnine, ki jih dobijo v dar vsi udeleženci. V lihih letih je to priložnostni krožnik pobude Asparagus, v sodih pa kako drugo umetniško delo, pogosto fotografija. Letos bodo gostje dobili kar dve fotografiji; na prednji strani bo reprodukcija slike iz obdobja prve svetovne vojne iz arhiva Mitje Jurna, ki je prispeval tudi svojo avtorsko fotografijo kraške pokrajine za hrbtno stran. Večer v Lokandi Devetak se bo začel ob 20. uri, prehodna rezervacija na telefonski številki 0481-882488 je obvezna. (aw)

SOLKAN - Inovacija v Gostol-Gopanu

Manjši in cenejši

Stroj Robomix je namenjen avtomatski pripravi raznih vrst testa

Stroj za pripravo testa Robomix

FOTO K.M.

V novogoriškem Gostol-Gopanu so razvili nov izdelek v pekarski branži: sestav za pripravo testa Robomix. »Gre v celoti za izdelek, ki je plod našega lastnega znanja. Projekt je tekel dve leti in pol, izvedba pa zadnjega pol leta,« pojasnjuje direktor Gostol-Gopana Matjaž Kompara. Glavna prednost inovacije je, da nov avtomatiziran sestav nadomešča sicer zahtevno in težko delo v pekarnah, ko je polne kotle testa treba ročno premikati po pekarni.

Robomix je namenjen avtomatski pripravi testa, njihovi fermentacijsi v kotlih po različnih tehničkih postopkih. »Zanj smo dobili tudi nagrado Gospodarske zbornice Slovenije, patentirali pa smo ga tudi na mednarodnem trgu,« pojasnjuje Kompara. Med pomembnimi prednostmi izdelka je prihranek na prostoru. Gre za rešitev, ki zajame za 45

odstotkov manj prostora v primerjavi s konkurenčnimi, enako zmogljivimi sistemmi, prednost pa je tudi v ceni, saj je ta za 20 odstotkov nižja kot pri drugih ponudnikih.

Trenutni kupci so iz vzhodnih trgov, ravno v teh dneh se že dogovarjajo s kupcem iz Rusije, te dni pa pričakujejo tudi kupce iz Ukrajine kot tudi iz Evrope.

S poslovanjem so na Gostolu zadovoljni, kljub temu, da so v začetku letošnjega leta občutili vplive političnih razmer, ki vladajo na trgi Rusije in Ukrajine. »Zato je bilo na teh trgi čutiti upad povpraševanja oziroma težje odločanje kupcev za nakup zaradi danih razmer. Ta upad smo reševali s povečanjem prodajnih aktivnosti na drugih trgih, pridobili smo dva večja projekta v Italiji in na Finskem,« še dodaja Matjaž Kompara. (km)

»Cecile Kyenge naj pride na obisk na Goriško«

Predsednik goriške pokrajine Enrico Gherghetta je povabil bivšo ministrico Cecile Kyenge, naj ob 2. juniju - prazniku republike obišče Goriško. Gherghetta se je v pismu z vabilom opravičil za žaljivke na račun izvora bivše ministre in njene barve polti, do katerega je prislo na Facebook profil goriške pokrajine »Sportello 4 Zampe«. Na »zidu« profila je bivša pokrajinska uslužbenka objavila fotografijo Kyengeve, ob kateri je pisalo »Io sono italiana« (Italijanka sem), pod njo pa še fotografijo psa s pripisom »E io sono un gatto« (Jaz sem pa mačka). »Naše kraje zaznamujeta gostoljubnost in večkulturnost; kar se je pripeljalo, zato ne sme nikakor iznitičiti protirasističnih naporov sedanje in prejšnjih pokrajinskih uprav,« poudarja Enrico Gherghetta.

Klopi, komarji, gadi

V večnamenskem središču v Jamjah bo danes ob 20. uri društvo Kremenjak gostilo Emanueleja Mettija, ki bo v italijanskem jeziku predaval o klopih, komarjih in gadih.

Čiščenje gradeške plaže

Goriška pokrajina pristopa k evropski pobudi »Let's clean Europe«, v okviru katere bodo jutri čistili plažo Banco d'Orio v Gradežu. Udeleženci se bodo zbrali ob 10.30 pred gradeškim sedežem ustanove Lega navale italijana. Pobude se bo udeležilo tudi osebje luške kapitanije, ki bo med navzočimi delilo nasvete za varno plovbo po morju.

Pesniški festival v Krminu

Na krminski gori bo v nedeljo, 18. maja, ob 17. uri v okviru festivala »Acque di Acqua« pesniško-glasbeni dogodek. Svoje pesmi bodo brali Nicoletta Storari, Fulvio Segato in David Bandelj; nastopila bo glasbena skupina »I salici«.

VOLITVE 2014 SSK o kmetijstvu v Rupi

Slovenska skupnost bo danes ob 20.30 na volilnem shodu v osmici pri Salomonu v Rupi gostila deželnega svetnika SSK in podpredsednika deželnega sveta FJK Igorja Gabrovca. Poleg predstavitve županskega kandidata Julijana Čavdka in kandidatov za občinski svet bo shod namenjen kmetijstvu. Deželni svetnik Igor Gabrovček bo spregovoril o reformi deželnega zakona za kmetijstvo in o možnostih, ki se odpirajo na tem področju.

Infotočka za razvoj turizma

Vedno več turistov obišče Števerjan in Brda. Občinska enotnost si bo po besedah njenega županskega kandidata Joška Terpina prizadevala za ureditev infotočke za nudjenje osnovnih informacij o tem, kar se lahko na našem teritoriju obišče, najde, kupi, ogleda, pojde in popije. Občinska enotnost namerava tudi urediti mrežo pespot in nove parke z igralki za otroke. »Za razvoj turizma je treba ovrednotiti že opravljeno delo na področju promocije teritorija, da se turistične dejavnosti (agriturizmi, restavracije, gostilne, kavarne, vinoteke in druge ekonomske dejavnosti, povezane s turizmom) še dodatno okrepijo. Prizadevali si bomo tudi za ureditev prostora za kampiranje in za parkiranje avtodomov,« poudarja Joško Terpin.

Savinova na tržnici

Na tržnici v Ulici Catterini v Goriči se bo danes ob 10.30 z volivci srečala kandidatka stranke Forza Italia za evropski parlament Sandra Savino. Spremljal jo bo deželni svetnik Rodolfo Ziberna.

Terapevtski vrt v Tržiču
BONAVENTURA

Terapevtski vrt v Tržiču

Paradižniki, bučke, jajčevci, solata, radič, razna zelišča; vse to raste v terapevtskem vrtu, ki so ga uredili ob domu za starejše občane v Ulici Cronicera v Tržiču. Včeraj so ga uradno predali namenu s krajo svečanostjo, na kateri sta spregovorila občinska odbornica za socialno Cristiana Morsolin in Bou Konate, predstavnik Fundacije Goriške hranilnice, ki je pobudi zagotovila prispevek 6000 evrov. Vrt so ure-

dili, ker je dokazano, da ima gojenje rastlin blagodejni učinek na zdravje in psiho ljudi, še zlasti starejših. Pred dve maletoma je Fundacija Goriške hranilnice s 15.000 evri omogočila ureditev parka, zatem pa so si zaželeti še vrta. Razne povrnine in zelišča so posadili v posode, ki so prizdignjene od tal, tako da lahko zelenjava negujejo tudi starejše osebe s težavami v premikanju. Projekt so uresničili v sodelovanju z zadrugama Kcs Caregiver in Lavoratori Uniti Franco Basaglia.

POLETNO SREDIŠČE DIJAŠKEGA DOMA

za osnovnošolske učence bo potekalo od 16. junija do 11. julija in od 25. avgusta do 5. septembra. Program: raziskovalna in filmska delavnica (priprave na snemanje filma o Gorici, Trstu in Krasu), športne in rekreativne dejavnosti, izleti in ekskurzije, ples in glasba, kopanje v Sesljanu in novogoriškem bazenu. Urnik: od 7.45 do 13.00 ali do 15.30; informacije in vpisovanja po tel. 0481-533495 v popoldanskih urah, do zasedbe mest. Več na www.dijaskidom.it.

11. ŠPORTNA ŠOLA DIJAŠKEGA DOMA

za fante in dekleta od 10. do 14. leta bo potekala od 16. junija do 11. julija (urnik: 8.30 do 15.00). Program ponuja vsak dan nov šport, na novem prioziršču: kajak, rafting, atletika, lokostrelstvo, športno plezanje, hokej itd., predvsem pa veliko zabave in izletov v veseli družbi sovrstnikov. Od 30. junija do 4. julija tudi tečaj kajaka; informacije in vpisovanja po tel. 0481-533495 v popoldanskih urah, do zasedbe mest. Več na www.dijaskidom.it.

V ŠPORTNO KULTURNEM CENTRU DANICA

na Vrhu je v mesecu maju vsako nedeljo od 9. do 12. ure na ogled razstava z naslovom »Odšli so brez slave in spomina«. Za skupine je možen tudi ogled po predhodnem dogovoru po tel. 333-8725493 (Viljena).

FOTOKLUB SKUPINA 75

vabi na ogled razstave fotografij z naslovom »Graffiti mutanti« člana fotokluba Skupina 75 Rema Cavedaleja v kavarni Rusjan v stavbi Eda centra, Delpinova 18b, Nova Gorica; do 11. junija.

Koncerti

GORIŠKI USCİ prireja niz koncertov v Tržiču in Ronkah z naslovom »Voci del Nord« v okviru projekta »Trasparenze« v soboto, 17. maja, ob 20.45 bodo v baziliki Sv. Ambroža v Tržiču nastopili zbori S. Ambrogio, Erianico ter zborovska skupina Renato Portelli iz Marijana. V petek, 23. maja, ob 20.45 bo v cerkvi Marije Matere Cerkev v Ronkah koncert zborovske skupine Ars Musica in mladinske vokalne skupine La Foiarola iz Zdravščin.

V nedeljo, 25. maja, ob 18. uri bo v občinskem gledališču v Tržiču zaključni koncert vseh zborov; več na www.uscigorizia.it. **SNOVANJA 2014** v organizaciji SCGV Emil Komel: v soboto, 17. maja, ob 17. uri v Kulturnem centru Lojze Bratuž v Gorici »Mi smo pomlad«. Pojejo in igrajo učenci SCGV Emil Komel in Glasbene Matice Ljubljana.

V KULTURNEM DOMU V NOVI GORICI

: v soboto, 17. maja, ob 20.15 koncert ženskega pevskega zboru Kombinat; informacije in predprodaja vstopnic pri blagajni Kulturnega doma od 10. do 12. ure in od 15. do 17. ure ter uro pred koncertom (tel. 00386-3354013, www.kulturnidomng.si).

V MUZEJU TERITORIJA v palači Locatelli v Krminu bo ob razstavi Roberta Kusterleta »I segni della metempsicosi« v soboto, 17. maja, ob 16. uri koncert sodobne glasbe gojencev konservatorija Tomadini iz Vidma, violinista Alessia Veniera, pianista Alessia Dominija in violončelista Antonia Mericija.

Razstave

RAZSTAVO »NAD GORICO PO PRAVICO« ob 300-letnici velikega tolminskega punta je na ogled do 20. maja v Kulturnem domu v Gorici od ponedeljka do petka 9.00-13.00, 15.00-18.00 in med prirreditvami. V Kulturnem centru Lojze Bratuž v Gorici je razstava dokumentarnega značaja s posebnim poudarkom na življenjskih razmerah izpred treh stoletij z naslovom »Tolminska v času velikega puncta«, na ogled do 15. junija ob prireditvah ali po domeni; več po tel. 0481-531445, 0418-534549 ali na kcl.bratuz@libero.it.

V GALERII A. KOSIČ v Raštelu 5/7 (vhod skozi trgovino) v Gorici je na

ogled slikarska razstava Rite Spina; do 24. maja od torka do sobote 9.00-12.30 in 15.30-19.00.

FUNDACIJA ČIPKARSKE ŠOLE V GORICI vabi ob 4. mednarodnem čipkarskem natečaju »Čipke v Gorici« na ogled razstave v palači Lantieri na Trgu Sv. Antona v Gorici; od ponedeljka do petka 10.00-12.30 in 14.30-17.00, ob sobotah in nedeljah 10.00-13.00 in 15.00-18.00. Spremljevalna razstava »Il Merletto made in Italy« je na ogled v državni knjižnici v Ul. Mamelji v Gorici od ponedeljka do petka 10.30-18.00, ob sobotah 10.30-13.30, ob nedeljah 15.00-18.00. V organizaciji združenja Fuselliamo je na ogled razstava »Merletti in copertina« v Ul. Oberdan 15/1 v Gorici, ob ponedeljkih in nedeljah 10.00-12.30, od torka do sobote 10.00-12.30, 15.30-19.00; vse razstave bodo na ogled do 29. maja.

DRUŠTVO ARS vabi na ogled fotografike razstave »Poti usod / Le vie dei destini« v galeriji Ars na Travniku. Razstavljalca Andrej Furlan in Andrej Perko.

V MESTNI GALERIJI NOVA GORICA na Bevkovem trgu 4 je na ogled kiparska razstava Jirija Kočice; do 30. maja od ponedeljka do petka od 9.00-13.00 in 15.00-19.00, ob sobotah 9.00-12.00; ob nedeljah in praznikih zaprto.

V VILI VICENTINI MINIUSSI na Trgu Unità d'Italia 24 v Ronkah je na ogled razstava z naslovom »Viaggia m'è dolce« iz materiala arhiva spomina Tržičkega kulturnega konzorcija. Razstavljene so fotografije, pisma, razglednice, publikacije, časopisi in dokumenti prejšnjih stoletij; do 30. maja od ponedeljka do petka 9.00-13.00, ob ponedeljkih in sredah tudi 16.00-18.00; vstop prost, informacije po tel. 0481-532092 (Emil D.). Na račun 100 evrov.

V ŠPORTNO KULTURNEM CENTRU DANICA

na Vrhu je v mesecu maju vsako nedeljo od 9. do 12. ure na ogled razstava z naslovom »Odšli so brez slave in spomina«. Za skupine je možen tudi ogled po predhodnem dogovoru po tel. 333-8725493 (Viljena).

FOTOKLUB SKUPINA 75

vabi na ogled razstave fotografij z naslovom »Graffiti mutanti« člana fotokluba Skupina 75 Rema Cavedaleja v kavarni Rusjan v stavbi Eda centra, Delpinova 18b, Nova Gorica; do 11. junija.

KONCERTNI CIKLUS v Mladinskem centru v Vrboji pri Novi Gorici z naslovom »Pomladni petki« ob 21. ur: 23. maja bo koncert »Kombo B« in bobnarja ter skladatelja Zlatka Kaučiča; več na www.kstm-sempeter-vrboja.si.

Izleti

SPDG prireja v nedeljo, 25. maja, v sodelovanju s sekcijo CAI iz Gorice izlet na Monte Bottai (1526 m, Karnijske Predalpe). Predvidene so tri ure in pol vzpona in dve ure in pol sestopa. Zbirališče ob 6.45 na parkirišču v Ul. Puccini (slovenski šolski center) v Gorici. Odhod ob 7. uri. Možnost prevoza s kombijem. Predstavitev izleta bo v četrtek, 22. maja, ob 21. uri na sedežu CAI; informacije po tel. 338-3550948 (Mitja).

DRUŠTVO SLOVENSKIH UPOKOJENCEV

za Goriško prireja 27. in 28. junija dvodnevni avtobusni izlet, namenjen ogledu pomembnega mesta Parme in zelo zanimivih gradov v okolici. Vpisovanje samo do 21. maja na društvenem sedežu na Korzu Verdi 51 v Gorici ob sredah od 10. do 11. ure; informacije po tel. 0481-532092 (Emil D.). Na račun 100 evrov.

Obvestila

AŠZ DOM GORICA obvešča, da poteka dnevi odprtih vrat v telovadnici Kulturnega doma v Gorici: brezplačna vadba za vse, ki bodo želeli poskusiti minibasket, basket ali cheerleading. Micro-minibasket (letniki 2004 in mlajši): torek in sreda od 16.30 do 17.30 in petek od 16.00 do 17.00; Under 12 (letniki 2002-03): torek in sreda od 17.30 do 19.00 in petek od 17.00 do 18.00; cheerleading (vadba je namenjena dekletom osnovne šole): pondeljak od 16.00 do 17.30 in četrtek od 16.30 do 18.00; informacije pri AŠZ Dom, tel. 0481-33288, domgorica@gmail.com in Andrej Vremec, tel. 338-588958, marinandrej@alice.it.

UPOKOJENCI CISL

za Gorico, Moš, Števerjan in Sovodnje prirejajo praznik včlanjevanja v gostilni Korsič v Števerjanu v soboto, 17. maja; informacije in vpisovanje na sedežu v Ul. Manzoni 5 v Gorici ali po tel. 0481-533321 od ponedeljka do petka.

SLOVENSKA KULTURNO-GOSPODARSKA ZVEZA

vabi delegate članic in članov na redni občni zbor SKGZ v ponedeljek, 19. maja 2014, ob 17.30 v drugem sklicu v Tumovi dvorani v Gorici (KB center - Korzo Verdi 51).

DRUŠTVO SLOVENSKIH UPOKOJENCEV

za Goriško vabi člane na 13. redni triletni občni zbor, ki bo v malih dvoranih Kulturnega doma v Gorici v Ul. I. Brass 20 v četrtek, 29. maja 2014, ob 12. uri v prvem in ob 17. uri v drugem sklicu z naslednjim dnevnim redom: izvolitev delovnega predsedstva, poročila predsednika, tajnika, blagajnika in nadzornika, razprava o poročilih, pozdravi gostov, volitve po razrešnici odboru. Ob priložnosti bo nastopal društveni ŽEPZ. Občnemu zboru bo sledilo družabno srečanje.

Prireditve

DRUŽBA ROGOS prireja v nedeljo, 18. maja, ob 10. uri v rezervatu Doberdobskega in Prelonskega jezera vodeni ogled na temo užitnih kraških rastlin. Med krajšim pohodom bodo organizatorji razložili s katerimi divjimi rastlinski vrstami Doberdobskega Krasta se lahko prehranjujemo in kako so jih uporabljali v tradiciji. Zbirališče bo pred sprejemnim centrom Gradina, informacije in prijave po tel. 333-4056800.

KD SOVODNJE vabi člane in prijatelje na redni občni zbor, letos volilnega značaja, v četrtek, 29. maja, ob 20. uri v prvem in 20.30 v drugem sklicu v Kulturnem domu v Sovodnjah.

V KNJIGARNI ANTONINI na Korzu Italia 51/A v Gorici bo danes, 16. maja, ob 18. uri Tommaso Botto predstavil svojo knjigo »Dovatu Alpin?«. **ASKD KREMENJAK** prireja v soboto, 17. maja, ob 19. uri v večnamenskem centru v Jamljah (Prvomajska ulica 20) projekcijo dokumentarnega filma »Kraška dedičina Marjana Miklavca« in razstavo njegovih slik; sledil bo zaključni nastop tečajnikov diatonične harmonike.

V KC LOJZE BRATUŽ v Gorici bo v soboto, 17. maja, ob 20.30 glasbeno-recitatorska prireditev z naslovom »La Grande Guerra. L'inutile strage, per una cultura di pace«. Odlomke Giannija Stuparicha, Giulia Camberja Baranija, Giuseppeja Ungarettija, Geze Gyonija, Goffreda Mameli, Wilfreda Owena, Trilusse, Piera Calamandrea in Clementeja Rebore bo prebral Pierluigi Pintar, pela bosta zborna Alpi Giulie in liceja Oberdan senior iz Trsta; vstop prost.

ŠTAFETA MIRU v organizaciji ZSKD bo v nedeljo, 18. maja, s startom ob 8. uri s Trga Evrope-Transalpine. Ob prenosu štafete palice tekačev, motoristov, kajakašev, kolesarjev in konjenikov bodo potekali kraški kulturni programi: ob 9.15 pri kostnici na Oslavju bo sodeloval OPZ OŠ J. Abram iz Pevme ter MPZ Skala iz Gabrij in učenci Glasbene matice; ob 11.30 pri madžarski kapelici pri Vižintinah v Dolu bodo kulturni program oblikovali učenci Glasbene matice, ŽPS Danica v Vrhu, recitatorji društva Kremejak iz Jamelj ter MPZ Jezero iz Doberdoba; ob 12.10 na Cerju bosta pozdravila župan Mirna-Kostanjevice in skupina žensk v narodnih nošah društva Žbrinca iz Opatjega sela, nastopili bodo ženski zbor Jezero iz Doberdoba ter gojeni Glasbene matice; ob 13.15 na trgu Evrope-Transalpini bodo nastopili recitatorji Tik Tak teatra, pihalni orkester Kras iz Doberdoba ter zdrženi pevski zbori Jezero, Danica, Starši ensemble iz Ronk, Skala in Saska.

GORIŠKA MOHORJEVA DRUŽBA v sodelovanju z Gospodarsko zadružno Brajda Vrh vabi v ponedeljek, 19. maja, ob 18. uri v galerijo Ars na Travniku v Gorici na predstavitev knjige Vlada Klemšeta »Odšli so brez slave in brez spomina«. Z avtorjem se bo o knjigi, ki je posvečena v prvi svetovni vojni umrlim vojakom iz sovodenjske občine v avstro-ogrski vojski, pogovarjal prof. Peter Cernic.

KATOLIŠKA KNJIGARNA v sodelovanju z Goriško Mohorjevo družbo vabi v četrtek, 22. maja, ob 10. uri na karovo s knjigo; gost srečanja bo Mira Cencic, ki bo predstavila svojo publikacijo o Kosovelovi družini z naslovom »Kosovelovi v Tomaj«. Kavo bo ponudil podjetje Primoaroma iz Trsta.

Mali oglasi

BELGIJSKI OVČAR: tri črne samčke, cepljene, razglisene oddajamo po ugodni ceni; tel. 340-285764.

DIATONIČNO HARMONIKO C-F-B znamke Prostor prodam za 1.300 evrov; tel. 335-5387249.

Pogrebi

DANES V GORICI: 10.00, Ida Zotter vd. Sessanta o Santi iz splošne bolnišnice v cerkev Sv. Ignacija in na pokopališču.

DANES V GRADIŠČU: 12.00, Antonia Stulin vd. Qualizza (iz goriške splošne bol

Diener, Gentile in Moretti

RIM - Član Sassarija Drake Diener je najboljši igralec italijanske A1-lige po rednem delu prvenstva. Novico je včeraj nazzanila Lega Basket. V glasovanju so sodelovali kapetani, trenerji in glavni odgovorni vseh 16 ekip ter skupina novinarjev. Diener je s 189 glasovi zmagal pred Keithom Langfordom iz Milana (111). Najboljši igralec pod 22 letom je Alessandro Gentile, član in kapetan Armanija, najboljši trener pa Paolo Moretti (Pistoia).

Izločena tudi Šarapova

RIM - Po Federerju je na rimskih teniških igriščih sanj konec tudi za Marijo Šarapovo. V osmini finala je Ana Ivanović z izjemno igro izločila Marijo Šarapovo s 6:1 in 6:4. Na pesku je Šarapovo v zadnjih treh letih trikrat premagala le Serena Williams. Njeno razmerje zmag in porazov je bilo do današnjega obračuna 46:3. Od Italijank se je v četrtni finale uvrstila samo Sara Errani (na fotografiji ANSA), ki je premagala Cetkovsko iz Češke 6:4 in 7:6. Zdaj jo čaka druga nosilka Li Ni.

ODBOJKA - Števerjanski libero Loris Manià razmišlja o selitvi

Snubi ga prvak Lube

Loris Manià v dresu Modene

MODENAVOLLEY

ODBOJKA Danes Slovenija za EP

VROCLAV - Danes bo slovenska moška izbrana vrsta začela z nastopi v kvalifikacijah za nastop na evropskem prvenstvu 2015. V Vroclavi na Poljskem bodo nasprotniki Slovenije Makedonija, Poljska in Latvija. Naslednji teden pa bodo nasprotniki v ljubljanskih Stožicah isti. Favoriti turnirja so Poljaki in Slovenija računa vsaj na dodatne kvalifikacije. Kapetan ekipe Tine Urnaut poudarja, da je cilj Slovenije nastop na EP, sam pa meni, da je recept do tega predvsem zbrana igra v končnicah nizov. Danes: 15.00 Slovenija - Makedonija.

KOŠARKA - Danes in v nedeljo zaključni turnir evrolige v Milanu

Vzhod proti zahodu

V finalu tudi trije Slovenci: Erazem Lorbek in Boštjan Nachbar za Barcelono in sodnik Saša Pukl

MILAN - Danes in v nedeljo se košarkarskim sladokuscem obeta dva izjemna večera. V Milanu bo potekal zaključni turnir evrolige; polfinala sta CSKA Moskva - Maccabi ter Real Madrid - Barcelona. Finale bo tudi slovensko obarvan, saj bosta z Barcelono nastopila Erazem Lorbek in Boštjan Nachbar, na zaključnem turnirju pa bo tudi slovenski sodnik Saša Pukl.

Prvi polfinale je na sporednu danes ob 18. uri. Statistika govori v prid CSKA. Moskovčani so Izraelce v tej sezoni premagali že dvakrat. CSKA je v zadnjih dvanajstih sezонаh enajstkrat igral na zaključnem turnirju in šestkrat osvojil pokal. Maccabi je nazadnje na zaključnem turnirju nastopil 2011, vendar je vseh pet zadnjih polfinalnih nastopov dobil. Evropski naslov je v zadnjem desetletju dobil leta 2004 in 2005.

V drugem polfinalu ob 21. uri bo imela svoja predstavnika tudi Slovenija. Erazem Lorbek in Boštjan Nachbar bosta skušala Barceloni pristeti tretji evropski naslov v zgodovini kluba. Dominantna je bila predvsem v drugem delu sezone, ko se je ekipa uigrala, dokaz je prišel tudi ta konec tedna, ko so Katalonci v derbiu španskega prvenstva premagali vodilni Real. Na drugi strani igrišča bosta imela najbolj zagrizenega tekmeča, Real iz Madrida, ki je statistično gledano najboljša ekipa evrolige v tej sezoni, zgodovinsko pa najboljša v Evropi z osmimi naslovi, a le enim v zadnjih 34 letih. V povprečju je Real dosegel dobrih 85 točk na tekmo, ima najvišji statistični indeks med vsemi ekipami, najbolj natančne izvajalce s črte prostih metov ter izjemno natančne strelce za tri točke. Hkrati ima v svojih vrstah štiri igralce med prvimi šestimi v evroligi po statističnem indeksu - Sergia Rodriguez, Nikola Mirotića, Felipeja Reyesa in Rudyja Fernandeza. To bo že tretji El Clasico v zgodovini zaključnih turnirjev in njun dvajseti obračun v evropskih tekmovanjih. Barcelona vodi 12-7.

Tekma za tretje mesto bo v nedeljo ob 17. uri, veliki finale pa ob 20.00.

7 evropskih klubskih naslovov so osvojile letošnje finaliste v zadnjih 20 letih: največ Maccabi (2001, 04 in 05), dva Barcelona (2003 in 2010), po enega CSKA (2008) in Real Madrid (1995). Od italijanskih ekip je zadnjič v finalu za prvaka igral Skipper Bologna leta 2004 in izgubil proti Maccabiju.

Veronika Sossa

Ulica dei Montecchi 6

tel. 040 7786350

faks 040 7786339

sport@primorski.eu

KOLE SARSTVO - Giro »Roza« Matthews vodi, Brajkovič v bolnišnico

RIM - Avstralec Michael Matthews je zmagovalc 257 kilometrov dolge 6. etape Gira do Sassana do Montecassina. Matthews je bil najboljši v ciljnem sprintu četverice po 8,6 km dolgem vzponu na Montecassino, tako da je zadržal roza majico vodilnega na Giru. Za Matthewsom (Orica), ki je pri 23 letih osvojil prvo etapno zmago na Giru, je bil drugi Belgijec Tim Wellens (Lotto), tretji pa še en Avstralec, Casper Evans (BMC), ki je bil veliki srečnež dneva, saj je večina drugih favoritorov za končno zmago na italijanski pentli po padcih prece zaostala.

Etapa sta v deževnem vremenu znamovala dva grda padca. V enem od padcev jo je grdo skupil tudi slovenski kolesar Janez Brajkovič, ki je obležal ob cesti. Za Brajkoviča je nastopa na Giru že konec. Po hudem padcu, ko je z roko je zadel v ogrado, so ga odpeljali v bolnišnico s številnimi poškodbami, možno je, da ima zlomljen komolec. Huje se pri padcu poskodoval tudi Italijan Giampaolo Caruso, ki je prav tako moral v bolnišnico. Veliko je zaradi padca izgubil tudi Španec Joaquim Rodriguez, ki je zdaj bržas že brez možnosti za skupno zmago (zaostal je 7 minut).

Danes bodo kolesarji prevozili 231 kilometrov od Frosinona do Foligna brez težavnih vzponov.

Skupno: 1. Matthews (Orica), 2. Evans (Avs/BMC) 0:21, 3. Uran (Omega) 1:18, 4. Morabito (BMC) 1:25, 5. Matteo Rabottini (Ita/Neri) isti čas, 6. Santaromita (Orica) 1:47, 7. Aru (Ita/Asiana) 1:51, 8. Wellens (Lotto) 1:52, 9. Basso (Cannondale) 2:06, 10. Quintana (Kol/Movistar) 2:08.

Latvija boljša od ZDA

MINSK - Na dvoboju med Latvijo in ZDA na hokejskem svetovnem prvenstvu elite ne divizije so se zmagre s 6:5 veselili Latvijci, ki so slavili po 13 letih.

Thiaga ne bo na SP

MÜNCHEN - Španski vezist Thiago, ki je letos igral za Bayern, bo zaradi poškodbe kolena moral izpustiti svetovno prvenstvo.

Znana finalista NBA

MIAMI - Prva konferenčna finalista sta Miami Heat in San Antonio Spurs. Miami (v finalu bo igral proti Indiani ali Washingtonu) je v polfinalu vzhoda premagala še četrto Brooklyn Nets 96:94, na zahodu pa je San Antonio (igral bo proti Oklahomi City ali Los Angelesu) premagal Portland 104:82.

V Planici 10.000 evrov plusa

PLANICA - Organizatorji svetovnega pokala v smučarskih skokih v Planici so sporočili, da so ustvarili deset tisoč evrov dobitka, v celotni proračun pa so že zajeti tudi stroški kandidature za svetovno prvenstvo. 5. junija bo znano, ali bo Planica gostila SP 2019.

Belakova brez finala

SOFIJA - Najboljša slovenska telovadka Teja Belak je ostala brez finala na svojem paradnem orodju preskoku. Pokazala je oba težja skoka in pri obeh padla. Nastopila bo še na gredi.

Trst: Italija - Iran

TRST - Tržaška športna palača Palasport bo 30. maja gostila tekmo svetovne odbojkarske lige med Italijo in Iranom. Tribuna tržaškega Palasporta je že razprodana, na voljo so še mesta v prvem in drugem ringu.

NAŠ POGOVOR - Vratar Vesne Edvin Carli

Ocene kapetana o sezoni, ekipi, odboru in Križu

Edvin Carli ni samo vratar kriške Vesne, ampak je njen zastavonoš. Ni samo kapetan, toda tudi njen »lider«, zgled za vse mlajše soigralce. Po zadnji domači tekmi proti Torviscosi, ko so odborniki »plave« okitili s kolajnami in priložnostmi majicami, si je prislužil najbolj bučen in topel aplavz. Zaslužil si ga je. Poleg odličnih in konstantnih nastopov, je 28-letni Edvin, doma iz Slivnega pri Nabrežini, postal nedomestljivi člen zmagovalne udarne enajstice in Križa.

»Nismo zmagali z desetimi točkami prednosti. Letošnja promocijska liga, vsaj v boju za napredovanje, je bila zelo izenačena. Za sam vrh se je poleg nas borilo še pet ekip. Mi smo bili najbolj vztrajni, najbolj konstantni, najboljše fizično pripravljeni. Mogoče smo si tudi najbolj žeeli elitno mesto. Tudi sam sem si jo žezel, saj v tej ligi še nisem igral. Pred tem sem igral v glavnem v promocijski ligi in kako sezono v D-ligi. Za vse nas je bil to izzik, dodatna motivacija,« razmišlja Edvin, študent medicine v Ljubljani.

Edvin o trenerju Andreji Zanuttigu ...

»Dobro, da ga je klub že potrdil za prihodnjo sezono. Bazo tako že imamo. Poleg tega, da je izjemno sposoben, natančen in kakovosten, se je tudi uveljil s politiko društva. Bil je vedno dosleden in je stalno vključeval mlade domače igralce. Zaupal jim je in mladi so mu vse povrnili z dobrimi nastopi. To napredovanje je v večji meri sad Zanuttigovega truda in dobrega dela.

O športnemu vodji Paolu Soaviju ...

»Paolo živi za Vesno. Na kriškem igrišču skoraj vsak dan preživi tudi do 10 ur. Bil je med protagonisti poletne kupoprodajne borze. Na Obali je našel odlične igralce (Škrbina, Avdić, Božičić, Božič) in jih pripeljal v Križ.

O predsedniku Robertu Vidoniu ...

Letos mu zapade mandat. Osebno upam, da bo še najprej kandidiral in da ga bodo potrdili. Najbrž je tudi on zelo navdušen po tem napredovanju, ki je sad tudi njegovega dela in vztrajanja. Poleg tega ima veliko zaslug, da imamo v članski ekipi toliko mladih domačih igralcev. Kot vsak klub se tudi naš sooča z nekaterimi težavami. Sem pa optimist, saj je odbor, na čelu s predsednikom, soliden. Omenim bi tudi vse naše odbornike, ki so bili vedno množično prisotni. Tudi na treningih. Še posebno ob petkih, ko so nam po treningu vsaki skuhali večerjo.

O mladih domačih igralcih ...

Ko sem prvo leto igral za Vesno (v sezoni 2008/09), je predsednik Vidoni izjavil: 'Spremenili bomo politiko društva. Moramo valorizirati mlade domače igralce. Denarja ni. Ne bomo ga čisto po nepotrebnem metali stran.' In tega so se pri Vesni v zadnjih letih držali. Razpolovili so stroške. Na začetku smo bili tudi v težavah,

saj rezultati niso bili hitro dobri. Vsi skušaj pa smo vztrajali in delali naprej. Ko smo vključili mlajše igralce v člansko ekipo, so prvič igrali slab. Podobno na drugih petih tekma. Nismo vrgli puške v koruzo. Že na šesti tekmi je bilo bolje in nato so mladi stalno napredovali in dokazali, da lahko solidno igrajo v teh zahtevnih deželnih prvenstvih. Če mladim ne daš priložnosti, da igra in zgreši, se ne bo nikoli izboljšal.

Domači igralec, ki se je letos najbolj uveljavil ...

Nedvomno Erik Rebula, ki je igral konstantno in celo zadel dva gola. Vsako leto se je uveljavil nekdo. Lani je največ napredoval Albert Kerpan, ki je tudi letos dobro opravil svojo nalogu. Pred njima sta se uveljavila Goran Kerpan in Minej Purič, ki je bil letos precej poškodovan.

Kaj pa v zvezni liniji ...

Boštjan Božič, četudi ni zadel niti enega gola. Nikoli ni bil v ospredju. Opravil pa je ogromno dela v ozadju. Ne toliko na kvaliteti, ampak v glavnem kolicinsko. Pretekel je ogromno kilometrov, prestregel veliko žog in bil vedno na pravem mestu.

V napadu ...

V napadu smo pravzaprav imeli le Mattea Muiesana, ki pa je zelo kvaliteten. Pravi luksuz za to ligo.

O slovenskih igralcih z Obale ...

Pomoč z Obale je bila letos odločilna. Igralci kot so Saša Božičič, Dejan Avdić, Boštjan Božič in Luka Škrbina so dokazali, da so bili dodana vrednost. 'Klapa z Obale' je bila tako na igrišču kot izven nekaj izjemnega. Vključili so se v naše okolje in bili so v pomoč mlajšim. Posredovali so nam bogate izkušnje iz prve slovenske lige.

Kateri branilec je bil nenadomestljiv ...

Luka Škrbina. Lahko bi igral v višjih ligah. Zanimivo je, da se ni prilagodil promocijski ligi. Obdržal je igralni ritem višjih lig (igral je v prvi slovenski ligi), kar malokdo uspe.

Kaj pa v zvezni liniji ...

Boštjan Božič, četudi ni zadel niti enega gola. Nikoli ni bil v ospredju. Opravil pa je ogromno dela v ozadju. Ne toliko na kvaliteti, ampak v glavnem kolicinsko. Pretekel je ogromno kilometrov, prestregel veliko žog in bil vedno na pravem mestu.

V napadu ...

V napadu smo pravzaprav imeli le Mattea Muiesana, ki pa je zelo kvaliteten. Pravi luksuz za to ligo.

FOTODAMJ@N

O elitni ligi 2014/15 ...

Bo izjemno kakovostna. V prihodnji sezoni bodo združili prvenstvi prve in druge poklicne divizije. Znova se bo imenovala C-liga (Serie C Divisione Unica Lega Pro op. av.). Posledično bo veliko igralcev ostalo brez ekip oziroma bodo igrali v nižjih ligah. V glavnem v D- in elitni ligi. Elitna liga bo v prihodnji sezoni postala petta liga.

Edvin za prihodnjo sezono svetuje ...

V glavnem je ekipa, če jo potrdijo, pripravljena za prihodnjo sezono. Potrebovali bi le enega dobrega napadalca in še nekaj mladih, ki morajo po pravilniku obvezno igrati.

In še o Križu ...

Naši navijači so zelo navezani na Vesno. Bodrijo nas tudi na gostovanjih. Igralci smo veseli, da lahko računamo nanje. So naš dvanajsti mož. Ko ne igramo dobro, so upravičeno kritični. Ampak pravilno, tako mora biti. Mogoče je Križ tista naša vas, ki je še najbolj navezana na domači športni klub. Dobri rezultati so seveda vedno v veliko pomoci.

Jan Grgič

KOŠARKA - C-liga

Bor Radenska že danes, Breg jutri za play-off

Zadnji krog deželne C-lige se bo začel že danes, ko bosta na igrišče stopila Bor Radenska in Fagagna (ob 21.00 na Stadionu 1. maja). Trener Oberdan bo še vedno pogrešal Medna, ki bo nared za play-out. Tekma bo za borovce predvsem odlična priprava pred najpomembnejšim delom sezone, play-outom. Oberdanovi fantje vsekakor ne morejo več izboljšati svojega položaja pred odločilnim play-outom, tačas čakajo samo na nasprotnika v končnici za obstanek, podobno velja za goste, ki pa so že dosegli zaslужen obstanek v ligi. V prvem delu je bil Bor boljši 67:69.

Jutri pa bo odločilno tekmo odigral Breg, ki odhaja v Latisano. Imperativ je zmaga, ki bi jim govorilo zagotovila končno 7. mesto in torej nastop v play-offu: »Uvrstitev si želimo, a zaigrati moramo bolj preprtičljivo kot proti Boru,« je napovedal trener. Tudi v primeru poraza ima Breg nekaj možnosti, da se uvrsti v končnico, a o tem bodo odločali razplet na drugih igriščih. Trener Vatovec bo lahko računal na vse igralce.

Obvestila

JK ČUPA vabi osnovnošolske otroke in njihove starše na dan odprtih vrat, ki bo 30. maja od 14.00 do 18.00 v seslanskem zalivu, na sedežu društva. Obiskovalcem bomo predstavili jadrnice razreda Optimist in se obenem spustili v morje z večjo jadrnico FIV555. Ne pozabite na kopalke, brisačo, primerno obutev in seveda dobro voljo! Toplo Vabljeni!

SMUČARSKA KOMISIJA ZSŠDI vabi v nedeljo, 18. maja, na sklepno nagradjevanje Primorskega smučarskega pokala 2014, v Slivnem od 12. ure dalje.

AŠD BREG vabi na redni občini zbor, ki bo v četrtek, 22. maja ob 21.00 uri v društvenih prostorih občinskega športnega centra Silvana Klabjana.

TENIS - Začetek mladinskih lig

Dekleta Gaje U16 za deželni naslov

Konec tedna bodo na igrišča stope tudi najmlajši člani teniške sekcije ŠZ Gaja. Letos bodo v mladinskih prvenstvih nastopile tri ekipe v treh različnih kategorijah. Pri klubu največ stavijo na dekleta v prvenstvu U16, ki lahko posežejo tudi po deželnem naslovu. Deželna teniška zveza je letos razpisala dvodelna prvenstva: v vseh mladinskih prvenstvih se bodo ekipe v prvem delu pomerele v medpokrajinskih fazah, nato pa bodo najboljše ekipe napredovali v deželnini finale. V prvenstvu U16 bo deželne prvega določila tekma 5. julija, na katero se bosta uvrstila zmagovalca skupin. Ekipo sestavljajo Lara Betocchi in Martina Bellettini, ki nastopata tudi v članski C-ligi, ter Sara Parpinel, v prvem delu proti šibkejšim tržaškim ekipam Team Trieste iz Opčin in Circolo

Ferriera pa bosta igrali tudi Veronica Macauda in Iris Vecchiet.

V prvenstvu U14 bo Gaja nastopala z moško ekipo, ki bo imela v pokrajinskem delu le enega nasprotnika, obe ekipe pa se bosta uvrstili tudi v deželni del na izpadanje. Ekipo sestavljajo Simone Genzo, Andrea Camporeale in Filippo Dedominis. V prvenstvu U12 pa bodo enajstletnice Petra Kalc, Eleonora Surez, Francesca Bloomfield in Anna Camillo nabirale šele prve tekmovalne izkušnje. Ekipo sestavljajo igralke, ki so bile izbrane iz večje vadbenih skupin.

Člani mladinskih ekip trenirajo dva- do trikrat tedensko, nekateri vadbo tenisa dopolnjujejo tudi z atletsko pravico s Sašo Prokofjev. Vadbo tenisa vodi Jaka Božič, Paolo Surian in Matej Cigui. (V.S.)

ŠOLSKI ŠPORT - Športni dan v Romjanu

Tekmovoško 256 učencev večstopenjske šole Doberdob

Na letošnje tradicionalnem zaključnem športnem tekmovanju osnovnošolcev večstopenjske šole v Doberdobu je nastopilo približno 265 učencev in učenk iz Doberdoba (63 otrok), Romjana (131), Vrha (17) in Sovodenj (54). Skupaj z Združenjem slovenskih športnih društev v Italiji so športni dan organizirali v Romjanu: tekmovanja učencev 1. in 2. razreda so stekla v telovadnici, učenci 3., 4. in 5. razreda pa so tekmovali na travniku ob romjanskem župnišču. Vsi so se pomerili v skoku v daljini z mesta in v sprintu (20 m), najmlajši so se pomerili še v poligonu, starejši pa v suvanju krogle. Tekmovalci dan se je zaključil z zanimivim s atroke navdušujočim štafetnim tekonom, kjer je nastopilo 10 ekip. Vsako ekipo je sestavljalo po šest otrok iz 3., 4. in 5. razredov. Končno prvo mesto je nekoliko presenetljivo odnesla najmanjša šola z Vrha, ki je nastopala celo z nekaterimi učenci iz najnižjih razredov. Drugo mesto je osvojila ekipa Romjan 1, tretje pa Sovodenje 1.

Po uvrstitvah posameznikov in ekip je bil končni vrstni red po šolah naslednji: Romjan 34 (9 prvih, 16 drugih, 9 tretjih mest), Doberdob 28 (9,7,12), Vrh 15 (9,4,2), in Sovodenje 16 (4,4,8). (IT)

Na prazniku minibasketa tudi poletovke in borovke

V nedeljo se je v Tržiču zaključil niz turnirjev za najmlajše košarkarice letnikov 2002, 2003 in 2004. Praznika ženskega minibasketa so se udeležile tudi igralke Poleta in Bora s trenerjem Damjanom Košuto in Karin Malalan. Dekleta iz cele dežele so se pomerile v turnirju štiri proti štiri in v tekmovanju v metih.

Posebnost srečanja je bila v tem, da dekleta niso branila barv svojih klubov, ampak so vsako ekipo sestavljale igralke različnih klubov, kar je priporabil k pletenju novih prijateljstev. Ob koncu so se jim pridružile tudi igralke deželne reprezentance Azzurrine in nekatere igralke SGT Caligaris, ki so letos napredovali v A1 ligo.

Pravična trgovina Brez meja

Ste že kdaj kaj kupili v pravični trgovini, kot je na primer Bottega del Mondo v Trstu? Ste se vprašali, kateri je cilj tako posebne trgovine, kdo je zašil čevlje, ki ste jih morda kupili, ali od kod prihajajo najrazličnejši proizvodi in predmeti, ki jih lahko tam kupite? V prijazni trgovini, ki jo šumovci večkrat obiščemo, smo se tokrat zaklepeli z Marijo Besednjak, ki nam je razkrila skrivnost mreže pravičnih trgovin, ki ima danes svečno razsežnost.

Kaj je pravična trgovina?

»Pravična trgovina (Fair Trade) je prava trgovina. Razlikuje se od ostalih dobrodelnih organizacij, ker pri nas ne gre za zbiranje denarja, ki bi ga potem direktno pošiljali ljudem v težavah«, je začela svojo pripoved Marija Besednjak. Trgovina je nastala po drugi svetovni vojni, ker so se nekateri zavedali, da se zahodni svet okorišča in bogati na račun naravnih dobrin in izdelkov z juga sveta, ki jih odkupujejo po sramotni ceni, potem predelajo in prodajo kupcem, in se tako bogatijo na račun revežev.

V pravični trgovini se zasnove poslovni odnos, ki je podoben kot v običajni trgovini: nekdo nekaj proizvaja in proda organizaciji pravične trgovine, vendar je bistvena razlika v tem, da ta organizacija ne odkupi blaga po najnižji možni ceni ampak po ceni, ki zagotavlja proizvajalcem dostojno življenje. Izključeno je seveda katerokoli delo mladoletnikov, ženske pa so obravnavane pravično, plačane so in zaščitene. Poleg finančnega jedra sodi k pravični trgovini še skrb za zdravje proizvajalcev in za naravno okolje, kjer ti ljudje živijo. Ne uporablja se na primer umetnih gnojil: obnavljajo se stare metode pridelave pridelkov, ki so značilne za tisto območje in ne škodijo ne ljudem ne okolju.

Svetovna mreža pravičnosti

»Trgovine, ki so na teritoriju, so manjše enote: to so združenja prostovoljev ali zadruge. Te so povezane z večjimi organizacijami uvoznikov, ki imajo neposredne stike s proizvajalci in jih nadzorujejo, da ne bi zašli v nepravično pot, od njih odkupijo in pripeljejo v Italijo ali ostale evropske države. Naša trgovina je ena od teh manjših enot.«

V Bottegi del mondo naletiš na najrazličnejše proizvode in pridelke: tu so čaji, sladkor, čokolada, začimbe, biokozmetični izdelki, košare, avtomobilčki, torbe, denarnice, prti ... in še in še. Izdelki, ki prihajajo pretežno iz Južne Amerike, Afrike in Južne Azije. »Mreža je razširjena po vsem svetu. V Evropi so zelo močne nemške organizacije, potem so še francoske, avstrijske ... V Italiji se je organizacija Altro Mercato tako močno razvila, da je zdaj druga na svetu. Ena tako pravična trgovina je tudi v Ljubljani na Starem trgu. Zanimivo je, da so v Evropi pravično trgovino prvi začeli promovirati Nizozemci, ki so v svojo državo začeli uvažati paradižnike iz južne Italije.«

Bottega del Mondo je lansko leto praznovala dvajset let svojega delovanja. V tem času so organizirali vrsto prireditvev, spoznavnih večerov z obrtniki ter druge odmevne dogodke, ki so opazarjali na težave, s katerimi se je v letih soočal današnji svet. Trenutno lahko v trgovini zasledite razstavo in dodatno gradivo o oblekah. 24. aprila je bila namreč prva obletnica, odkar se je v Dhaki zrušila stolpnica nelegalnih delavnic za pomembnejše evropske blagovne znamke. Organizacije pravične trgovine so sprožile akcijo, da se posamezniki slikajo z napisom »Kdo je naredil mojo obleko?«, ter s tem pozovajo blagovne znamke, da bi se pridružile drugim proizvajalcem in s tem prispevale v skupni sklad za sorodnike žrtev v Dhaki.

»Poglavitna naloga pravične trgovine je poleg prodaje tudi širiti informacije, bodisi v pozitivnem smislu alternativne možnosti, bodisi po kazati, kdo se ne obnaša dostojno na tržišču.«

Odkar je gospodarska kriza v zadnjih letih zaobojela tudi naše kraje, se pozornost organizacij obrača tudi na druge socialno ogrožene skupine. Tako so luč

Preblisk tedna - Preblisk tedna

»Če bo pol Slovenije navijalo za ruske delfine, pol pa za ameriške, se vsi skupaj potopimo.«

(Ervin Hladnik - Milharčič o tem, da nam Ukrajina ponuja enkratno priložnost za narodno spravo)

Preblisk tedna - Preblisk tedna

sveta ugledali projekti, ki so se začeli izvajati v zaporih. »V Rimu tiskajo majice z zabavnimi napisimi, v Genovi tiskajo De Andréjeve verze, v zaporu v Verbanii pečejo piškote, v Sirakuzah pečejo slaščice iz mandline mase. Božične panetone, ki jih prodajamo v naši trgovini, pa pečejo zaporniki v Padovi.«

Da bi ustvarili možnost pravičnega dela in predvsem možnost zaposlovanja mladih, so se ustanovile zadruge, ki bi mladim to omogočale. »Del naše ponudbe predstavljajo tudi izdelki zadrug Libera Terra. V njej sodelujejo pretežno mladi na jugu Italije, ki obdelujejo polja na zemljiščih, ki so bila po sodnem postopku zaplenjena mafijcem.«

SARAJEVO TE ČAKA!

Obletnica začetka prve svetovne vojne lahko predstavlja mdr. pomemben vzvod za širjenje kulturne miru in enkratno priložnost za soočanje in izmenjavo mnenj z ljudmi iz celega sveta. Sarajevo Peace Event 2014 je mednarodni miroljubni forum, pri organizaciji katerega sodeluje več kot 50 raznih evropskih organizacij. Delavnice, plenarna zasedanja, okrogle mize, debate in druge dogodki kot so npr. predvajanja filmov, koncerti in razstave si bodo sledili kot po tekočem traku in bodo potekali v glavnih predelih tega edinstvenega mesta na Balkanu. Organizatorji si želijo, da bi pri dogodku sodelovalo cim več dijakov, študentov in mladih. Italijanski člani pripravljalnega odbora v ta namen organizirajo avtobus, ki bo startal iz Trsta 5. junija s povratkom 10. junija. Prenočitev je za mlade načrtovana po zelo ugodni ceni v mestnem hostlu. Pri odpravi že sodelujejo nekateri višješolci tako iz slovenskih kot iz italijanskih šol. Poleg udeležbe Sarajevo Peace Event-a je predviden tudi obisk Prve gimnazije v Sarajevu, kjer se je izobraževal tudi znaten pisatelj Ivo Andrić. Za prijavo in informacije piši na comitatodani-ladolci@libero.it ali pa poklici na naslednji številki: 3382118453 ali 3289074018. Ne zamudi priložnosti. Pridi, sodeluj, ustvarjam!

Šepeta se - Šepeta se - Šepeta se - Šepeta se - Šepeta se

Moderno suženjstvo

Trgovina z ljudmi ali moderno suženjstvo ostaja, kljub vsem organizacijam, ki se borijo proti temu, še vedno enemu izmed današnjih ključnih problemov.

Ne glede na razlog, spolno izkoriscanje ali delo, trgovina z ljudmi predstavlja kršenje temeljnih človekovih pravic. Definicije trgovanja z ljudmi se zelo razlikujejo, zaobjemale pa naj bi prostitutijo in druge oblike spolnega izkoriscanja, prisilno delo, služabništvo, odstranjevanje organov, izvajanje kriminalnih dejavnosti, prisilno delo in prostitutijo otrok ter uporabo otrok v vojaške namene.

Naša sogovornica, Marija Besednjak je z nami delila zgodbo, ki se je kljub zaskrbljujočemu začetku zaključila srečno. »Gospa iz Vietnamia, po poklicu socialna delavka, ki nas je nekoč obiskala, je pred leti ustanovila zadrugo za mladoletnike, ki so prepuščeni delom in babicam. Njihovi starši so namreč sezonski de-

lavci, ki hodijo na delo na riževa polja. Otroci v jugovzhodni Aziji so tako večinoma prepuščeni samim sebi in včasih tudi grdi usodi. Osebe, ki se ukvarjajo s trgovanjem z ljudmi, otroke privabijo v nezakonite razmere. Dečke spravijo v trgovanje z mamili in ostale nedobro posle, dekllice pa svet prostitucije. Ti otroci so torej pripisani pogubi. Naša gostja je te otroke zbrala in jim dala možnost novega življenja. Skupaj so začeli pridelovati tipične krajevne izdelke, poleg dela pa jim je zagotovila tudi bivališče in možnost šolanja.«

Leta 2011 je Evropska unija sprejela novo direktivo za preprečevanje trgovine z ljudmi in boj proti tej. Direktiva vzpostavlja minimalna pravila na ravni Evropske unije glede opredelitve kaznivih dejanj in kazni na področju trgovine z ljudmi. Med drugim uvaža tudi ukrepe za uspešnejše preprečevanje tega pojma in za okrepitev zaščite žrtev.

Rai Tre bis

SLOVENSKI PROGRAM

Na kanalu 103

- 18.40** Čezmejna TV: Primorska kronika
20.30 Deželni TV dnevnik
20.50 TDD predstavlja
21.05 Sprehodi
22.00 Cezmejna Tv: Dnevnik Slo 1

Rai Uno

- 6.10** Aktualno: UnoMattina caffè **6.30**
 Dnevnik in vreme **6.45** Aktualno: UnoMattina **7.00** 8.00, 9.00, 11.00 Dnevnik **12.00** La prova del cuoco **13.30** 16.50, 20.00 Dnevnik in gospodarstvo **14.10** Show: Verdetto Finale **15.20** La vita in diretta **18.50**
 Kviz: L'Eredità **20.30** Igra: Affari tuoi **21.10**
 Show: Carosello Reloaded **21.15** Talk Show:
 Si può fare **23.35** Tv7

Rai Due

- 6.10** Nad.: La strada per la felicità **6.55** Risanke **8.15** Serija: Due uomini e mezzo **8.35**
 Serija: Desperate Housewives **10.00** Dnevnik: Tg2 Insieme in vremenska napoved **11.00** I fatti vostri **13.00** Dnevnik in rubrike **14.00** Detto fatto **16.15** Serija: The Good Wife **17.05** Okrogla miza **17.45** 20.30 Dnevnik in športne vesti **18.45** Serija: Squadra Speciale Cobra 11 **21.00** Serija: LOL **21.10** Talk show: Virus – Il contagio delle idee **23.00** Evropske volitve 2014 **23.35** Punto di Vista **23.45** Film: La pantea rosa (kom.)

Rai Tre

- 6.30** Aktualno: News Rassegna stampa **7.00** Tg Regione – Buongiorno Italia **7.30** Tg Regione – Buongiorno Regione **8.00** Talk show: Agorà **10.10** Mi manda Rai Tre **11.15** Elixir **12.00** Dnevnik **12.25** 20.10 Parane quotidiano **12.50** Kolesarstvo **13.10** Rai Educational – Il tempo e la storia **14.00** Deželni dnevnik in Dnevnik, sledijo rubrike **15.15** Kolesarstvo: Giro d'Italia, prenos 7. etape **18.05** Dok.: Aspettando Geo **18.15** Dok.: Geo **19.00** 0.00 Dnevnik, Deželni dnevnik in vremenska napoved **20.00** Blob **20.35** Nad.: Un posto al sole **21.05** Sfide **23.05** La tredicesima ora – La scelte che hanno cambiato la vita

Rete 4

- 6.10** Media Shopping **6.25** Serija: Chips **7.20** Serija: Miami Vice **8.15** Serija: Hunter **9.40** Nan.: Carabinieri **10.45** Ricette all'italiana **11.30** Dnevnik, vremenska napoved in prometne informacije **12.00** Nan.: Detective in corsia **12.55** Nan.: La signora in giallo **14.00** Aktualno: Lo sportello di Forum **15.30** Nad.: My Life **16.00** Film: Il campione **18.55** Dnevnik in vremenska napoved **19.35** Nad.: Il Segreto **20.30** Nad.: Tempesta d'amore **21.15** Quarto grado

Canale 5

- 6.00** Dnevnik - Pregled tiska **7.55** Dnevnik, prometne informacije, vremenska napoved, borza in denar **8.45** Show: Mattino Cinque **11.00** Aktualno: Forum **13.00** Dnevnik in vremenska napoved **13.40** Nad.: Beautiful **14.10** Nad.: Centovetrine **14.45** Talk show: Uomini e donne **16.15** Nad.: Il Segreto **17.10** Talk show: Pomeriggio Cinque **18.50** Kviz: Avanti un altro! **20.00** Dnevnik in vremenska napoved **20.40** Show: Striscia la notizia – La Voce dell'irruenza

21.10 Film: Avatar (fant., '09, r. J. Cameron) **0.20** Supercinema **0.50** Show: Grande Fratello

Italia 1

- 7.00** Nan.: Friends **7.30** 15.20 Show: Vecchi bastardi **8.30** 16.15 Show: Urban Wild **9.40** 17.20 Show: Come mi vorrei **10.20** Serija: Dr. House – Medical division **12.10** Cotto e mangiato **12.25** Dnevnik, vremenska napoved in prometne informacije **13.00** Športna rubrika **13.40** Grande Fratello **14.10** 18.05 Nan.: Simpsonovi **14.35** Risanka: What's my destiny Dragon Ball **18.30** Dnevnik **19.20** Serija: C.S.I. **21.10** Show: Colorado **0.15** Show: Chiambretti Supermarket

La 7

- 7.00** 7.55 Omnibus **7.30** Dnevnik **9.45** Coffe Break **11.00** L'aria che tira **13.30** Dnevnik **14.00** Kronika **14.40** Serija: Le strade di San Francisco **16.40** Serija: Il commissario Cordier **18.10** Serija: L'ispettore Barnaby **20.00** Dnevnik **20.30** Otto e mezzo **21.10** Crozza nel Paese delle Meraviglie **22.40** Bersaglio mobile

Tele 4

- 7.00** 8.30, 13.20 Deželni dnevnik **7.25** 12.45 Aktualno: Musa Tv **7.35** Dok.: Italia da scoprire **11.15** Ring **13.45** Qui studio a voi stadio **17.30** Dnevnik **18.00** 19.00, 23.30 Trieste in diretta **19.30** Dnevnik **20.00** Happy Hour **20.30** Deželni dnevnik **21.00** Ring **23.00** Deželni dnevnik in vremenska napoved

Slovenija 1

- 6.00** Kultura **6.10** Odmevi **6.55** Dobro jutro **10.35** Globus **11.05** Prava ideja! **11.55** Panoptikum **13.00** 15.00 Poročila, športne vesti, vremenska napoved **13.30** Volute 2014: Soočenje parlamentarnih strank **15.10** Mostovi – Hidak **15.50** 18.35 Otoški program: OP! **16.10** Razred zase **16.45** Dobra ura **17.00** Poročila, vremenska napoved in športne vesti **18.25** Infodrom **18.55** Dnevnik, vremenska napoved in športne vesti **19.30** Slovenska kronika **20.00** Odd.: Slovenski pozdrav **21.30** Nalepše **22.00** Odmevi **22.40** Športne vesti in vremenska napoved **23.10** Polnočni klub

Slovenija 2

- 7.00** Otroški program: OP! **9.05** Otroški kanal **10.15** Dobra ura **11.30** Dobro jutro **13.50** Tomaž Habe – To so naša mesta **14.35** Prisluhnimo tišini **15.15** Alpe-Dojna – Jadran **15.40** Žogarica **16.15** Mostovi – Hidak **16.50** Dosje: Operacija Mercator – najcenejsi sosed **17.50** Osmi dan **18.20** Knjiga mene briga **18.40** 23.55 Dok. feljton: Jazz Cerkno **19.10** 0.25 Točka **20.00** Dok. serija: Kitajska – dežela zmag in vrenj **20.50** Nan.: Sodobna družina **21.15** Nad.: Boljši človek **22.10** Film: Morilec v meni (dram., '10, i. K. Hudson, J. Alba)

Slovenija 3

- 6.00** 19.55, 21.55 Sporočamo **6.05** Dnevnik Tv Maribor **6.35** Primorska kronika **7.30** 20.00 Aktualno **8.00** 9.30 Poročila **9.40** Slovenska kronika **10.00** Seje delovnih teles: 16. seja Komisije za peticije ter za človekove pravice in enake možnosti, prenos **12.00** Seje delovnih teles: 33. seja Odbora za notranje zadeve, javno upravo in lokalno samoupravo, prenos **15.00** Seje delovnih teles: 21. nujna seja Odbora za zdravstvo, prenos **17.50** 19.30, 21.50 Kronika **19.00** Dnevnik s tolmačem **19.40** Slovenska kronika s tolmačem **20.15** Tedenski pregled **20.30** Poslanski premislek **20.40** Na tretjem... **21.30** Žarišče **22.00** Film: Delo osvobaja Spored se sproti prilagaja dogajaju na Državnem zboru

Koper

- 13.55** Dnevni program **14.00** 0.10 Čezmejna Tv – Deželne vesti **14.20** City folk **14.50** Vesolje je... **15.20** Potovanje skozi čas **17.00** Tg – dogodki **17.15** Glasba zdaj **17.30** Sredozemlje **18.00** Klepelutke **18.35**

Vremenska napoved **18.40** Primorska kronika **19.00** 22.00, 23.55 Vsedanes - Tv dnevnik **19.25** Šport **19.30** Aktualno **20.00** Potopisi **20.30** Najlepše besede **21.00** Dok.: Codelli **22.15** Arhivski posnetki **23.00** Blue Hole **23.30** Avtomobilizem **23.45** Kino premiere

Tv Primorka

- 8.00** 11.00, 14.00, 17.00 Tv prodajno okno **8.30** 19.20 Pravljica **8.45** ŠKL **9.45** 11.30, 14.30 Videostrani **17.30** Besede miru **18.00** Žogarica **18.30** Drugačne zvezde: Sahara **19.00** Trenutki s pihalnim orkestrom **19.25** Izdelovanje prunel **19.55** Evropa, moja dežela **20.00** Med nami **21.00** Glasbena odd.: Skupina Temuzhin **22.00** Glasbeni večer, sledita TV prodajno okno, videostrani

POP Pop TV

- 6.00** Risane in otr. Serija **7.05** 12.55 Nad.: Budva na morski peni **8.05** 15.45 Nad.: Želim te ljubiti **9.00** 10.10, 11.25, 12.40 Tv produža **9.15** 16.45 Nad.: Sila **10.25** 17.55 Nad.: Vrtinec življenja **11.40** Serija: Ko pospravljaj Kim **14.20** Serija: Franklin in Bash **14.50** Nad.: Seznam strank **18.55** 24UR - vreme **19.00** 21.50 24UR - novice

20.00 Film: Salt (akc., i. A. Jolie) **22.20** Film: Zavetišče (dram.) **23.05** Eurojackpot

Kanal A

- 6.50** Risanke in otroške serije **8.15** 13.30 Sejrija: Sanjska upokojitev **8.40** 19.00 Serija: Novo dekle **9.05** 14.20 Serija: Alarm za Kobra **11.10** 0.00 Serija: Inovatrorji **10.55** Serija: Fantastična Beekmana **11.30** Astro TV **12.30** 14.05 Tv produža **13.00** 19.25 Serija: Gremo naprej **15.20** Serija: Na kraju zločina **16.15** Film: Kako dobiti nogo **18.00** 19.55 Svet, Novice **20.05** Film: Lahko se zgodi tudi vam **22.05** Film: Dokaz življenja

RADIO

RADIO TRST A

- 7.00, 13.00, 19.00 Dnevnik; 7.20 Koledar; 7.25 Prva izmena; 8.00 Poročila in krajevna kronika; 8.15 Istrski kaleidoskop; 8.30 Prva izmena; 10.00 Poročila; 10.10 Prva izmena; 11.00 Studio D; 11.15 Uganda; 12.15 V pričakovanju vikenda; 13.20 Zborovski utrip, sledi Music Box; 14.00 Poročila in deželna kronika; 14.20 Otroški kotiček; 14.40 Jezikovna rubrika; 15.00 Mladi val; 17.00 Poročila in kulturna kronika; 17.10 Music Box; 17.30 Odprta knjiga: Maja Haderlap: Angel pozabe – 10.nad.; 18.00 Kulturni dogodki; 19.20 Napovednik, sledi Slovenska lahka glasba; 19.35 Zaključek oddaj.

RADIO KOPER (SLOVENSKI PROGRAM)

- 6.30, 8.30, 9.30, 10.30, 11.30, 14.30, 0.00 Poročila; 5.00 Jutro na RK; 7.00 Jutranjik; 7.30 Jutranja zagonetka; 8.00 Pregled tiska; 8.10 Pogovor s sinoptikom; 9.00 Dopoldan in pol; 9.10, 16.20 Prireditve danes; 10.00 Evropa osebno; 11.00 Ob enajstih!; 11.45 Pesem in pol; 12.30 Opoldnevnik; 13.00 Glasba po željah; 14.00 Botrstvo; 15.30 DIO; 17.00 Glasba po željah; 17.30 Primorski dnevnik; 18.00 Radio Blabla; 19.00 Dnevnik; 19.30 Rončel na obali; 21.00 Glasbeni navigator; 22.00 Zrcalo dneva; 22.30 Ari Zona.
- RADIO KOPER (ITALIJANSKI PROGRAM)**
 6.00 Dobro jutro; 6.15, 7.00, 8.30, 9.30, 10.30, 11.30, 12.28, 13.30, 14.30, 15.28, 16.30, 17.30, 18.30, 19.28 Dnevnik, vremenska napoved in prometne informacije; 7.15 Jutranji dnevnik; 8.00 Calle degli orti grandi; 8.05 Horoskop; 8.15 Caleidoscopio; Istriano; 8.35, 17.33 Euroregione News; 8.40 Robe del mio orto; 8.50, 15.05 Pesem tedna; 9.00 Il diario di Athena; 9.35 Appuntamenti; 10.10 Vremenska napoved;

VREMENSKA SЛИKA

Vremenska napoved
Hidrometeorološkega zavoda Republike Slovenije
in deželne meteorološke opazovalnice ARPA OSMER
Temperature zraka so bile izmerjene včeraj ob 7 in 13. uri.

DOLŽINA DNEVA
Sonce vzide ob 5.32 in zatone ob 20.30
Dolžina dneva 14.58

LJUNINE MENE
Luna vzide ob 22.19 in zatone ob 7.58

NA DANŠNJI DAN
2012 – Zelo svež majski dan s padavinami. Meja sneženja se je spustila pod 1000 m nadmorske višine. Ob 15. uri so na Kredarici (2514 m) namerili -8,4 °C, na Voglu (1535 m) -2,6 °C, v Postojni 3,8 °C, v Novem mestu 7,0 °C, v Ljubljani 7,9 °C in na letališču Portorož 8,0 °C.

Nad severozahodno Evropo je območje visokega zračnega tlaka, nad Balkanom in deloma srednjim Sredozemljem pa je ciklonsko območje. S severnim vetrom priteka k nam razmeroma hladen zrak.

Na zahodni strani dežele bo po nekod spremenljivo. Na vzhodnem delu bo prevladovalo oblačno vreme. Še bo pihal veter iz severa, še posebno ob južnih urah. Popoldne bo veter oslabel.

Pretežno oblačno bo. Ponekod v vzhodni Sloveniji bo občasno rahlo deževalo. Pihal bo močan severni veter, ki bo jutri popoldne počasi slabel. Najnižje jutranje temperature bodo od 6 do 11, v alpskih dolinah okoli 4, najvišje dnevne od 12 do 17, na Primorskem okoli 20 stopinj C.

Jutri bo po nižinah in ob morju spremenljivo do oblačno vreme. V hribovitem svetu bo vreme bolj nestanovitno kjer so možne tudi kratkotrajne krajevne plohe. Ob morju bo pihal šibak veter.

Jutri bo pretežno oblačno. V nočnini Slovenije bo občasno rahlo deževalo. Veter bo ponehal.

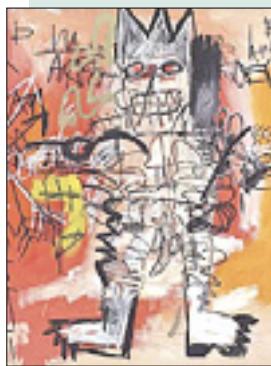
PLIMOVANJE
Danes: ob 4.22 najnižje -64 cm, ob 10.59 najvišje 34 cm, ob 16.25 najnižje -16 cm, ob 22.13 najvišje 47 cm.
Jutri: ob 4.58 najnižje -61 cm, ob 11.44 najvišje 32 cm, ob 17.11 najnižje -11 cm, ob 22.50 najvišje 40 cm.

MORJE
Morje je rahlo razgiban, temperatura morja 18,6 stopinje C.

TEMPERATURE °C
500 m ..... 10 2000 m 0
1000 m ..... 5 2500 m ..... -2
1500 m ..... 2 2864 m ..... -5
UV indeks ob jasnom vremenu po nižinah dosegne 6 v gorah 7,5.

JUTRI

Vrtoglave vsote za dela pop ikone Andyja Warhola

NEW YORK - Dela ameriške ikone pop arta Andyja Warhola so na dražbi v New Yorku tudi tokrat dosegala vrtoglave vsote. Za dve Warholovi deli so pri avkciji hiši Christie's iztrzili skupaj 100 milijonov dolarjev (okoli 72 milijonov evrov), piše britanski BBC. Za delo Race Riot (1964), navdahnjeno s fotografijami iz protesta v Birminghamu v Alabami leta 1963, so na torkovi dražbi iztrzili 62,9 milijona dolarjev (45,3 milijona evrov), za sliko Bela Marilyn, ki jo je Warhol končal kmalu po samomoru ikone Marilyn Monroe, pa 41 milijonov dolarjev (skoraj 30 milijonov evrov). Warholove umetnine so pripravile k prodajnemu rekordu avkcijске hiše Christie's. Znesek 744 milijonov dolarjev je namreč najvišji, kar ji je avkcijска hiša doslej iztrzila na eni sami dražbi del povojne in sodobne umetnosti.

V Litvi prepovedana prodaja energijskih pijač mlajšim od 18 let

VILNIUS - Litva je včeraj prepovedala prodajo energijskih pijač mlajšim od 18 let. Za prepoved se je odločila iz zdravstvenih razlogov in upa, da bodo njenemu zgledu sledile tudi ostale članice EU, poroča francoska tiskovna agencija AFP. Predstavnik litovskega ministrstva za zdravje Almantas Krauskas je za AFP dejal, da lahko velike koncentracije kofeina v energijskih pijačah povzročijo odvisnost in hiperaktivnost. Nekateri znanstveniki domnevajo, da celo spodbudijo mlade, da poskusijo mamilja, je dodal. Ministrstvo poudarja, da Litva s tem postavlja zgled za ostale članice unije.

CANNES - Po elegantni princesi na festival prispel ekscentrični slikar J.M.W. Turner

Dan zatonov in pogledov »en plein air«

Ekipa filma o Turnerju, drugi z desne režiser Mike Leigh

katero poníjanje. Sploh se ni zavedal, kot je povedal včeraj Leigh, da je bil eden največjih predstavnikov romantičnega krajinskega slikarstva vseh časov. »Pri Turnerju sta me že v mladih letih očarala uporaba svetlobe in barve, ki imata v vseh njegovih delih poseben pomen in zaradi katerih velja Turner za predhodnika impresionizma«, kot je še povedal Leigh. Posebno luč pa prav na koncu Turnerjevega življenja predstavlja tudi prihod Mrs. Booth, lastnice majhnega obmorskega penzionca, kamor se je slikar zatekal, ko je potreboval novega navdiha.

Problem, ki ga gotovo ne pozna eden najpomembnejših predstavnikov afriškega filma, Abderrahmane Sissako, saj je njegova rojstna zemlja v resnici neskončni navidi, tako zaradi edinstvenih pokrajin, kot zaradi nadvse zanimivih zgodb. S filmom Timbuktu, s katerim se afriški avtor prvič potegne za zlato palmo, se je cannesko občinstvo prepustilo izjemnemu potovanju v afriško državo Mali, točneje v naselje nedaleč od Timbuktua, ki ga označuje slepi verski muslimanski fundamentalizem.

Na gričevnatem peščenem počkujočem, ki se dviga nedaleč od mesta, živi pod velikim šotorom mlaada družina. Kidane, Satima in njuna hčerkica Toya so si uredili dom dovolj daleč od oblasti, da se jim ni treba sekirati za stroga pravila jihada. Nekega dne pa ena od njihovih krav po begne in uniči mreže bližnjemu ribiču, ki jo takoj nato zakolje. Kidane pa se ne da in zahteva odškodnino. Njuno srečanje bo naposled imelo dramatični konec.

Sissako si v resnici izposodi dogodek, da pobliže predstavi Zahodu vsakdan popolnoma pozabljenega dela sveta, kjer ljudi še vedno kaznjujejo s kamenjanjem in jim vsiljujejo verski fanatizem.

Prepovedim ves čas sledijo nove prepovedi, tako, da ostane prebivalcem v resnici bolj malo dovoljenega. Ena najlepših scen je dolga nogometna tekma v kateri mladi Afričani igrajo brez žoge, ker tudi to Jihad prepoveduje.

Drugi festivalski dan pa je odprt tudi ostale filmske sklope. V Un certain regard sta tako zaživeli dve zgodbi, ki imata za protagonistke šestdesetletnike. Harchek Mi Heandro, izraelske režiserke Keren Yedaya, pričuje o zvezri med dvajsetletnim

dekletom in priletlem moškim, Party girl treh mladih francoskih režiserjev pa ima za protagonistko šestdesetletno bivšo »entraîneuse«, ki je večji del življenja preživel v nočnih lokalih in je povzet po resnični zgodbi mame enega od avtorjev.

Sicer pa je včeraj v sklopu »Se maine de la critique«, se pravi sekcijski festivala, ki je posvečena filmskim prvencem, zaživeli tudi italijanska, v Catani posneti zgodba Piu buio di mezzanotte, Sebastiana Risa. Film je navdahnilo življenje danes sedemstiridesetletne »dragqueen«. Celo večerec pa je istočasno tudi šokantna pričoveda o težavah skupine homoseksualnih najstnikov, katerih družine nočno sprejeti njihovih nagnjen. (Iga)

Igralka Toulou Kiki in režiser Abderrahmane Sissako

CANNES - Včeraj je bil v Cannesu dan prostranih zatonov, čudovitih poslikav narave, temačnih morskih neviht in pogledov »en plein air«.

Po elegantni princesi je namreč na festival prispel ekscentrični slikar, J.M.W. Turner, človek čigar slike, ki jih vse življenje ni želel prodati, ker je trdil, da morajo postati skupna zapisuščina, so postale razlog, zaradi katerega so v Londonu odprli Tate Gallery. Turnerja in serijo njegovih del, ki danes visijo v Londonu in tudi na stenah drugih svetovnih muzejev, je na Croisette pripeljal veliki angleški režiser Mike Leigh, dobitnik tu v Cannesu že dveh zlatih palm.

Drugi festivalski dan je tako označila še ena biografija, ki jo bogati neverjetno lepa fotografija, in je istočasno tudi Leighovo življenjsko delo.